

Başvekilimizin çok mühim nutku

Kral altıncı Jorj dün büyük merasimle İngiliz tahtına oturdu

İclâs konseyi sarayda toplandı, yeni kral amiral üniformasıyla saraya geldiği zaman şiddetle alkışlandı

Sabık kral Edvard, dün Portsmouth limanından bir torpito muhribile hareket etti, evvelki gece radyoda nutuk söylerken sesi heyecanlı idi

Londra 12 (A.A.) — Kral altıncı George'un hükümdar ilânı ve sadakat yemininin icrası bu sabah erkenden başlamıştır. Bu merasim bütün gün kürreli arzun etrafında güneşin seyri ni takip etmek suretile devam edecektir.

SAINT JAMES SARAYINDA İCLÂS MERASİMİ

Londra 12 (A.A.) — Bu sabah Saint James sarayında iclâs konseyinin düğ d' Yorku altıncı George ünvanile ve sekizinci Edvarda halef olarak kral nasb ve ilân etmek için yapmış olduğu toplantı, bir çok halkın saray önünde toplanmasına sebebiyet vermiştir.

Büyük amiral elbisesi giymiş olan kral, sarayına vurudunda şiddetle alkışlanmıştır.

HALKIN HARARETLİ TEZAHÜRLERİ

Londra 12 (A.A.) — Halihazırda tahta iclâs konseyi vazifesini ifa etmekte olan hususi meclis, dün saat on birde Saint James sarayında toplanmış ve yeni kralın ilânı beyanname-sinin metnini kaleme almıştır.

Yeni kral, saat 11.28 de gelmiş, saray avlusunda toplanmış olan halk tarafından selâmlanmıştır.

Kralın benzi uçuk idi. «yaşasın kral, talin açık olsun» diye bağırarak halkı elile selâmlıyordu.

Hususi meclis erkânı, sadakat ye-

Yeni İngiliz kralı altıncı Jorj ile kraliçe Elizabetin son resimleri

mini ettikten sonra kral, mutad beyanatta bulunmuş ve tahta oturmuştur.

SABIK KRAL GİTTİ

Londra 12 (A.A.) — Eski kral, amirallığın Enchantress yatı ile Wolf Haound ve Fury muhripleri nagihanı bir surette Portsmouthdan hareket ettikleri sırada İngiltereden ayrılmıştır. (Devamı 5 inci sahifede)

Romanya Balkan itilâfına sadıktır

Rumen hariciye nazırı şubatta Ankarayı ziyaret edecek

Rumen hariciye nazırı M. Antonesco

Bükreş 12 — Romanya Hariciye nazırı M. Antonesco meclisin hariciye encümenlerinde irad ettiği nutukta Romanya harici siyasetinde hiç bir değişiklik olmadığını izah etmiş ve ezcümle demiştir ki:

«Harpten sonra elde ettiğimiz toprak bütünlüğümüzün muhafazası için bize yardım edecek olanlarla beraberiz. Fransa, Polonya, Küçük antant ve Balkan antantı ile olan sempati ve dostluklarımıza rağmen bu devletlerle olan ittifaklarımız yalnız hissi temayüllerin neticesi olmayıp mütakabil ve daimi büyük menfaatler kaynağından ilham almaktadır. (Devamı 5 inci sahifede)

“İskenderun, Antakyanın istiklâlini istiyoruz,,

Sinirler o kadar gerilmiştir ki, ansızın vukubulacak hâdiseler arzu edilmeyen akisler husule getirebilir

Ankara 12 (Telefon) — Başvekil İsmet İnönü yerli mallar haftası münasebetile bugün Halkevinde irad ettiği nutkunda Antakya ve İskenderun meselesine de temas etmiş ve demiştir ki:

Arkadaşlar.. şimdi harici bir meselemize, bugün içinde bulunduğumuz mühim meseleye temas edeceğim.

İSKENDERUN VE ANTAKYA MESELESİ

Murahas heyetimizin müzakere yerine gitmek üzere yolda bulunduğu İskenderun ve Antakya meselesi şiddetli alkışlar.

Bu meselenin Fransa ile olan cephesi şudur: Bizim 921 ve 923 mûahedelerile hususi şartlar altında bırakmış İskenderun ve Antakya muntakasının tekâmül eden hadizat içinde istiklâle kavuşmasını istiyoruz. Bu meseleyi Fransa Cumhuriyeti ile cemiyeti akvamda görüşeceğiz.

Evvelâ bu muntaka için emniyet tedbiri alınmasını lüzumlu görüyoruz. Sinirler o kadar gergin olmuştur ki, ansızın vaku bulacak hadiseler arzu edilmeyen akisler ve çok sıkıntılı vaziyetler husule getirebilir.

Sükûnet içinde konuşabilmek için evvelâ bu muntakada bir emniyet vaziyeti husule getirilmesini ehemmiyetli buluyoruz. Cemiyeti Akvamda bunu bir madde olarak mevzuu bahsedeceğiz. Sonra ciddi dost olan iki memleketin çetin bir meseleyi konuşması gibi Fransa ile konuşacağız.

Dostluk siyasetinin ve dostluk hislerinin zihniyetimize hâkim olduğunu söylemek benim için bir zevktir.

Başvekilimiz İsmet İnönü

Birbirinin dostluğuna ciddi olarak kıymet veren iki memleketin Cemiyeti Akvam sinesinde bir anlaşma ile çıkmasını samimiyetle ümit ve temenni ediyoruz.

Bir de meselenin Suriyelilere taallük eden cephesini izah etmek istiyorum.

(Devamı dokuzuncu sahifede)

Yerli malı haftası

Başvekilimizin söylediği nutuk dokuzuncu sahifemizedir.

Ak' la Kara !..

[Birbirini çekemiyen iki arkadaş]

Sancakta vaziyet Taşnak ermenileri tamamen silâhlandırıldı Kürtlerle arapların arası açıldı Kürt dağında hareket başladı

Sancağın istiklâline çalışmak gayesile merkezi İstanb İda olmak üzere siyasi bir birlik kuruldu

Yeni siyasi birlik idare heyeti toplantı halinde

Antakya ve İskenderun yardım birliği dün Eminönü Halkevinde fevkalâde olarak toplanmıştır. Bu toplantıda birliğin feshine karar verilmiş ve Ha-

tay ergenlik cemiyeti namile yeni ve siyasi bir birlik kurulmuştur. Yeni cemiyetin gayesi Antakya, İskenderun (Devamı 5 inci sahifede)

Son dakika Fransa Türk talebini yanlış mı anlıyor..

Istediğimiz İskenderunun Suriye müstakbel cumhuriyeti çerçevesi içinde otonomisi değildir. İstiklâl istiyoruz.

Cenevre 12 (A.A.) — Havas bildi-riyor:

Fransız dış işleri müsteşarı M. Pier Vienot, matbuata beyanatta bulunarak, konseyin şimdiki toplantısı rüznamesine dahil olan İskenderun meselesine temas ederek demiştir ki:

«Türkiye, Türk ahalinin hâkim bulunduğu İskenderun için müstakbel Suriye Cumhuriyeti çerçevesi içinde otonomi istemektedir.»

M. Vienot, Türkiye ile Fransa arasında değil, Fransaya verilmiş olan mandayı tadile yegâne salâhiyetler olan Milletler Meclisi ile Türkiye arasında ihtilâf mevcut olduğunu kaydedilemiştir.

Not — Anadolu ajansı, Türk taleplerinin hiç bir zaman İskenderunun müstakbel Suriye Cumhuriyeti çerçevesi içinde otonomisini istihdaf etmemiş olduğunu beyana mezundur.

Paris 12 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

İskenderuna dair bazı yabancı matbuat organları tarafından neşredilen tahrikâmiz haberler karşısında, Havas ajansı, manda otoritelerinin icraatı sayesinde seçim devresinin Sancak dahilinde hiç bir mühim hadise vuku bulmaksızın geçtiği hakkında Beyrutlîki Hasav muhabirinin evvelce verdiği haberlerin doğruluğunu tekid edebilecek vaziyette bulunmaktadır. Şurası tasrihe lâyıktır ki, örfî idare ilân edilmiş ve siyasi mahiyette hiç bir tevkiyat yapılmamıştır. Sadece bazı kimseler, silâh taşımak, evlere taarruz etmek cürümlerinden ve diğer âdi cürümlerden dolayı mahkemeye verilmiştir.

Anadolu ajansının notu:

Almanya, İtalya tavassutu kabul ediyorlar

Yalnız bazı şartlar ve ihtirazi kayıtlar ileri sürdüler

Roma 13 (Akşam) — İtalya Hariciye nazırı kont Ciyano Fransız maslahatgüzârını kabul ederek İspanyada harbe nihayet vermek için İngiltere ve Fransa tarafından yapılan tavassuta İtalyanın vereceği cevap hakkında görüşmüştür.

Az sonra İtalyan cevabı verilmiştir. Almanya da cevap vermiştir. Alman ve İtalyan cevapları aynı mealdedir. Bu cevaplar menfi değildir. İki devlet tavassutu esas itibarıyla kabul ediyorlar. Yalnız bazı ihtiyatî kayıtlar ve şartlar ileri sürüyorlar.

KONSEYİN KARARI

Cenevre 13 (Akşam) — Konsey dün yaptığı hususi celsede İspanya hükümetinin teşebbüsü hakkında kararını vermiştir. Bu kararda İspanyanın Milletler Cemiyetine müracaatının doğru olduğu, çünkü dahili harbin beynelmîl karışıklıklara sebep olabileceği, devletlerin dahili rejimlere bakmıyarak iyi münasebet devam ettirmesi ve baskalarının dahili işlerine karışmaması şayanı temenni olduğu, ademi müdahale, beynelmîl kontrol ve tavassut tekliflerinin kabule şayan olduğu bildirilmektedir.

Dük de Vindsor Eski krala bu ünvan verildi

Londra 13 (Akşam) — Yeni kralın ilk emirnamesi çıkmıştır. Bu emirname ile kral, eski krala Dük de Vindsor ünvanını vermektedir.

Anadolu ajansı aynen bültenine geçirdiği yukarıki tekipleri esasından tekipli edecek bir takım malumat ve vesikalara maliktir:

1 — İntihabat günü idareî örfî Fransız memuru tarafından ilân edilmiş, buna dair ilânât duvarlara talik olunmuş ve ahkâmı o günden itibaren cereyana başlamıştır. Bunu gösteren matbu vesikalar ajansa kadar gelmiştir.

2 — Muhakkak olan bir nokta, halkın yüzde doksanının intihabata iştirak etmemiş olduğu ve sokaklarda nümâyiş yapanlara karşı mitralyöz ve zırhlı otomobil kullanılmıştır. Bu yüzden iki ölü ve 50 kadar yaralı vardır.

3 — Şehirde dükkânlar kapatılmış, köylülerin şehirlere gelmesi men edilmiştir.

4 — Halepten, Şamdan başıbozuk çerkes taburları getirilmiş, köyler, evler basılmış, çarşıda, pazarda kadınların üstü başı aranmıştır.

5 — Ekseriyet iştirak etmediği için zorla alınan reylerle intihab edilen mebuslar, zırhlı otomobillerle Halebe kaçırılmıştır.

6 — Antakya ve İskenderun vesair yerlerde yapılan tevkiflerin aded ve esamisi herkeşe malumdur.

7 — Dahilde gazeteler kapanmıştır. Antakya'da hariçten hiç bir gazete sokulmamaktadır. Antakya ve İskenderun hudutları her taraftan herkese karşı kapanmıştır.

Bütün bunlar tekipte gösterilmek istenilen sükûna delâlet etmez. Bu sebebledir ki Türkiye Cemiyeti akvâmdan ihtiyatî muhafaza tedbirleri alınmasını istemiştir. Türkiye hariciyesinin bu talepte nekadar haklı olduğunu her günün hadisatı isbat etmektedir.

Berlin hükûmeti Mançukoyu tanıyacak

Berlin Mançuko ticaret mümessilinin nutku

Berlin 12 (A.A.) — Yarı resmî mahafil, Almanyanın yakında Mandchou Kouoyu tanıyacağını beyan etmektedirler.

Berlin 12 (A.A.) — Mandchou - Kouo ticaret mümessili, dün akşam bir ziyafet vermiş ve şu beyanatta bulunmuştur:

«Alman - Japon ticaret muahedenamesi, Mandchou Kouonun Almanya tarafından tanınmasına telmihde bulunmaktadır. Fakat Almanyanın tanıyacağını ümit etmekteyiz. Son beş ay zarfında Almanya ile Mandchou Kouo arasındaki ticarî münasebetlerde büyük bir salâh hasıl olmuştur. Mamafih yapılacak bir çok işler daha vardır.»

Sovyet endüstrisi

11 ayda 50 milyar rublelik eşya imal etti

Moskova 12 (A.A.) — Neşredilen malûmata göre, 1936 yılının son 11 ayı içinde Sovyetler birliğinde 49 milyar 963 milyon rublelik endüstri eşyası imal edilmiştir. Bu rakkam, 1935 yılının aynı devresi imalatından yüzde 31,3 fazladır. Ağır endüstri 29 milyar 817 milyon rublelik, yani 1935 yılına nisbetle yüzde 84,1, hafif endüstri 7 milyar 26 milyon rublelik, yani yüzde 34,6, emtia endüstrisinde 8 milyar 677 milyon rublelik, yani 1935 e nisbetle yüzde 29,6 ormanlık endüstrisinde 2 milyar 668 milyonluk yani 1935 e nisbetle yüzde 16,1 fazlalık göstermektedir.

Bu Sabahki Telgraflar

İspanyol limanlarının ablokası başladı

Asilerin Madrid cephesinde el bombalarile taarruzu hükûmetciler tarafından püskürtüldü

Salamanca 12 (A.A.) — Bir tebliğde İspanyanın Akdenizdeki limanlarının fiilen abloka edilmiş olduğu bildirilmektedir.

Barcelona mühimmat çıkarmağa uğraşan bir gemi, Canarias kruvazörü tarafından zaptedilmiştir.

HÜKÜMET KRUVAZÖRÜNÜ KİM TORPİLEMİŞ?

Valencia 12 (A.A.) — Bahriye nezareti, Cartagena limanının geçelerinde tahtelbahirler tarafından bombardıman edilmesi üzerine Cervantes kruvazörüne isabet etmiş olan torpilin muayenesi neticesinde bu torpilin bir cenebi ve ihtimal bir İtalyan tahtelbahiri tarafından atılmış olduğunu meydana çıkarmış bulunduğunu bildirmektedir.

ASİ KUMANDANLARDA DEĞİŞİKLİK

Paris 12 (A.A.) — Burgosdan gelen bir telgrafta Madrid cephesinde asi kuvvetlerin kumandanlığında bazı tebeddülât yapılmış olduğu bildirilmektedir.

General Mola, şimal orduları başkumandanı olarak Kalmaktadır. General Orgaz, general Saliquetin yerine yedinci fırka kumandanı tayin edilmiştir.

HÜKÜMETİN TEBLİĞİ

Madrid 12 (A.A.) — Harbiye nezareti, dün akşam saat 21,30 da radyo ile aşağıdaki tebliği neşretmiştir: Madrid cephesinde düşman, evvel-

ki gece el humbaralarile Cumhuriyetçilerin mevkillerine hücum etmiş ise de püskürtülmüş ve bir çok ölü ve yaralı bırakarak ricate mecbur kalmışlardır.

Hükûmet tayyarları, büyük bir faaliyet sarfetmektedir.

ASİLERİN TEBLİĞİ

Avila 12 (A.A.) — Bu sabah radyo ile neşredilmiş olan bir tebliğde deniliyor ki:

Düşman Bask cephesinde büyük bir faaliyet göstermiştir. Avala muntakasında hükûmetçilerin şiddetli bir taarruzu tardedilmiştir. Villareal muntakasında, kuvvetlerimizin mukabil bir ataarruzdan sonra milisler 25 maktul bırakarak ricat etmişlerdir.

Tayyare seferleri

Kış münasebetile üç ay tatil edildi

Ankara 13 (Hususi muhabirimizden) — Ankara - İstanbul yolcu tayyare seferleri kış münasebetile üç ay tatil edilmiştir. Seferlere ilkbaharda daha geniş bir programla başlanacaktır.

Satın alınması kararlaştırılan dört motörlü iki, iki motörlü iki ki dört yolcu tayyaresi de ilkbahara kadar satın alınmış olacaktır.

İzmir, Adana, Diyarbakir seferleri de ilkbaharda muntazam bir surette başlayacaktır.

Ankarada kış sporları bugün başlıyor

Ankara 13 (Hususi muhabirimizden) — Kış spor mevsimi burada yarın (bugün) kayakçıların Elmadağında yapacakları müsabakalarla başlanacaktır. Müsabakalara buradaki kayakçıların hepsi ve genel merkez erkânı iştirak edecekler.

Çeki Karlin İzmir'e gidiyor

Ankara 12 (Telefon) — Şehrimizde bulunmakta olan Çeki Karlin futbolcuları iki maç yapmak üzere yarın (bugün) İzmir'e hareket edecektir.

Çeki Karlin - Gençler birliği maçı 3 - 0 bitti

Ankara 12 (Telefon) — Çeki Karlin - Gençlerbirliği arasında bugün yapılan maç 3 - 0 Çeki Karlin lehine neticelendi.

Talebe matineleri

Ders saatlerini talebe matinesi yapan sinemalar

Ankara 13 (Telefonla) — Maarif vekâleti tatilden gayrigünlerde ders saatlerinde talebe matinesi yapan sinemalara ihtarda bnlunmaya karar vermiştir.

Bu ihtar aldırılmıyarak ders saatlerinde talebe matineleri tertip eden sinemalar hakkında kanuni takibat yapılacaktır.

Diğer taraftan mektep müdür ve muavinleriyle müfettişleri ders saatlerinde açık bulunan sinemaları tefiş edecekler, bu saatlerde sinemalarda görülecek talebeler şiddetle cezalandırılacaktır.

Karamanda odun, kömür az

Karaman (Akşam) — Bu sene Karamana kış erken geldi. Ayın ilk günlerinde mütemediyen kar yağdı, yollar kapandı. Geçen sene 25-30 kuruşa aldığımız bir yük odun bugün 70-80 kuruşa güc tedarik ediliyor. Kömürün kilosu 6-7 kuruştur. Şehirde mahrukat azdır. Odun, kömürün bollanması için alâkadar makamlar tedbir almahdırlar.

Başvekilimiz

Gençliğe hitaben mühim bir nutuk söyleyecek

Ankara 12 (Telefon) — Yeni stadyum salı günü merasimle açılacaktır. Başvekil İsmet İnönü açılış merasimi münasebetile gençliğine hitaben mühim bir nutuk irad edecektir.

Başvekilimizin bu nutku radyo ile bütün memlekete yayılacaktır. Bunun için hazırlıklar yapılıyor.

Deniz ve ziraat işçileri kanunu

Ziraat vekâleti ziraat işçileri kanununu hazırladı

Ankara 13 (Telefonla) — Bu sene Meclis açılırken irad ettikleri nutukta Atatürk, umumî iş kanunu çerçevesi haricinde bırakılmış bulunan deniz ve ziraat işçilerine ait kanunların da bir an evvel yapılması lüzumuna işaret buyurmuşlardı.

Öğrendiğimize göre İktisat vekâleti deniz işçileri lâyihasının esaslarını tesbit etmiştir. Ziraat vekâleti de ziraat işçileri kanununu hazırlamıştır. Her iki lâyiha da iş dairesince tedkik edildikten sonra Meclise sevk edilecektir.

Siyasal bigiler okuluna yeni profesörler tayin edildi

Ankara 13 (Telefon) — İstanbuldaki vazifeleri dolayısıyla Ankaraya gelmediklerinden açıkta kalan siyasal bilgiler okulu idarî ve âmmî profesörlüğünde B. Mustafa Şeref, iktisada B. İhsan Susta, hukuku esasiyeye B. Mahmud Esad, ceza hukuku ve usulî cezaîyeye Bursa mebusu B. Atıf Akgün, ticaret sınıfına eski İstanbul İcraîti B. Ali Kemal, maliye profesörlüğüne maliye tedkik bürosu reisi B. Cezmi tayin edildiler.

Giresun ve Muğla sıhhat müdürlükleri

Ankara 13 (Telefon) — İstanbul hükûmet tabibi B. Cemil Giresun, İzmir tabibi B. Kâzım Muğla sıhhat müdürlüklerine tayinleri yüksek tasdike iktiran etmiştir.

Türk - İtalyan ticaret anlaşması

Yeni Türk - İtalyan ticaret anlaşması müzakeresi Romada devam etmektedir. Anlaşma imza edilinceye kadar eski anlaşma bu ayın sonuna kadar uzatılacaktır.

Parti kongreleri

Bu ay içinde her tarafta bitecektir

Ankara 12 (A.A.) — Parti tüzüğüne göre iki senede bir yapılması mutad olan Parti kongreleri yurdun her tarafında büyük bir hararet ile devam etmektedir. Bu kongrelerde halkın dilekleri, vilâyetlerin ihtiyaçları ve iki sene zarfında Parti ve hükûmetçe yapılmış olan icraat etrafında müzakereler cereyan etmekte ve kararlar alınmaktadır.

Çoruh, Denizli, Malatya, Gaziantep, Burdur, Edirne, Erzincan, Bolu, Konya, Bilecik, Akşehir, Erzurum, Sinopda kongreler bitmiş ve diğer taraflarda hararetle devam etmektedir. Kongreler bu ay içinde her tarafta bitmiş olacaktır.

İktisat vekâleti baş müfettişi

İktisat vekâleti teftiş heyeti reisi ve Türkofis başkanı vekili bay Hüsnü Yaman bugün şehrimize gelecektir. Hüsnü Yaman Türkofiste tetkiklerde bulunacak, yeni ticaret ateselerinin şehrimizdeki ihracatçıları yaptıkları temaslar hakkında ofis müdüründen izahat alacaktır.

Boğazlar mukavelesi

Cenevre 13 (Akşam) — Milletler Cemiyeti umumî kâtipliği, Montröde imzalanan ve meriyete giren Boğazlar mukavelesini kaydetmiştir.

Soy adları

Aile efradını yazdırma-yanlar ceza verecekler mi?

Ankara 13 (Telefonla) — Soy adlarının nüfus kütüklerine tescili işi memleketin her tarafında bitmiş sayılabilir. Yalnız tescil esnasında bir çok kimselerin verdikleri beyannamelerde aileleri efradının isimlerini zikrelemedikleri görülmüştür.

Bu gibilere soy adlarını tescil ettirmemiş nazarile bakılırsa kanunun tayin ettiği cezaları vermeleri icap edeceğinden mesele Dahiliye vekâletince tedkik edilmektedir.

Bunların tescil edilmiş sayılarak cezalandırılmaları cihetine gidilmesi çok muhtemeldir.

Şark demiryolları hükûmete geçiyor

Ankara 12 — Hükûmetle Şark demiryolları arasındaki müzakereler bitmiş, anlaşma olmuştur. İşletme imtiyazı altı milyon lira mukabilinde satın alınmaktadır. Sene başına kadar hat hükûmetin eline geçecektir.

İrlanda, İngiltereden ayrılıyor

Londra 13 (Akşam) — İrlanda hükûmeti İrlanda parlamentosuna bir lâyiha vermiştir. Lâyiha kralın İrlandanın dahili işlerine karışmasının men'ine dairdir. Lâyiha mucibince kralın tayin ettiği umumî vâillik kalıyor. Şimdilik Meclis reisi kanunla- n imzalıyacaktır.

İç Erenköy civarında Hüsniye nasıl öldürüldü?

Cinayeti Hüsniyenin kocası işlemiştir sebebi de Hüsniyenin kendisine para vermemesidir

İç Erenköy civarında Bakkal köyünde Hüsniye adındaki kadının boyundan ve başından yaralanarak öldürülmesi etrafında zabıta tahkikatı ikmal edilmiş ve cinayetin faili olarak yakalanan kocası Seyfeddin tevki edilmiştir.

Polis ikinci şube müdürlüğünün yaptığı tahkikata nazaran cinayet şöyle işlenmiştir:

Hüsniyenin kocası Seyfeddin vaka gecesi Maltepede kışladan çıkarak saat on bir buçuk sıralarında Bakkal köyündeki evine gitmiş, sokak kapısını çalmıştır. Kapı açılmayınca Seyfeddin arka taraftaki ahır kapısına gitmiş ve kapıyı iterek arkasındaki dayığı düşürüp açmıştır.

Seyfeddin buradan girip esasen tek katlı olan evin yatak odası kısmına geçerken Hüsniye de yatağından kalkmış ve mutfığa girmiştir.

HÜSNIYE PARA VERMEYİNCE..

Kadın mutfaktan çıkarken kocası Seyfeddinle karşılaşmıştır. Seyfeddin mutfak kapısının önünde karışık konuşmaya başlamış ve:

— Bana para lazım. Şimdi beş lira ver, tekrar kışlaya döneceğim..

Demidir. Hüsniye parası olmadığını söyleyerek:

— Bende para ne arıyor?. Bunu sen de bildiğin halde benden ne parası istiyorsun?

Cevabını vermiştir.

Seyfeddin karısının bu ters cevabından birdenbire fena halde hiddetlenmiş ve mutfak kapısının önünde ağır kavgasına tutuşmuşlardır. O sırada evlâtlık olarak ötedenberi yanlarında bulunan Fatma adındaki kız gürültüyü duyup uyanmış, yatak odasının kapı aralığından Hüsniye ile kocasının kavgalarını seyretmeye başlamıştır.

KASATURA İLE HÜCUM

Karı koca arasındaki ağır kavgası büyümüş ve Seyfeddin bir aralık belinden kasaturasını çekerek önünde duran Hüsniyenin kafasına saplamıştır. Kadın sendeliyerek ve bağırarak yere vurarlanırken Seyfeddin kasaturayı bu defa da Hüsniyenin çenesine saplamıştır. Kafası delinen ve çenesi dağılan Hüsniye olduğu yere düşüp ölmüştür.

O aralık oda kapısında küçük Fatma'yı gören Seyfeddin bu defa da onu yakalamış ve:

— Gördüklerini kimseye söylersen seni de böyle keser, öldürürüm. Sana polisler sorarlarsa, Süleyman ve Bekir adlarında iki kişi eve geldiler ve Hüsniyeyi onlar öldürdüler, diyeceksin, yoksa bir gece seni de öldürürüm.

Diye tehdit etmiştir.

CINAYETTEN SONRA

Bundan sonra Seyfeddin evin sokak kapısından çıkarak tekrar kışlaya gitmiş ve orada sahur yemeğine (Devamı 4 üncü sahifede)

ŞEHİR HABERLERİ

Gümrük memurları

Hiç bir memur açıkta kalmıyacak

Gümrükler umum müdürü B. Mahmud Nedim dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Bay Mahmud Nedim toplu bir halde Çinli rühtim hanına nakli dolayısıyla gümrüklerin yeni alaçağı şekil etrafında tetkikat yapmaktadır. Gümrüklerin nakli ile ilgili olarak şube müdürlükleri ve bazı servislerden açıkta kalacak olan memurların bir kısmı Anadolu'ya tayin edilmek üzere beraber mühim bir kısmı da İstanbul gümrük teşkilatına yerleştirilerek bütün servisler takviye edilecektir. Bu suretle hiç bir memur da açıkta kalmamış olacaktır.

Gümrükler umum müdürü dün Sirkeci gümrüğünde bu işlerle meşgul olmuş ve alâkadarlarla temaslarda bulunarak şimdiye kadar yapılan işler etrafında bazı izahat almıştır. Gümrüklerin Çinli rühtim hanına nakildinden sonra ıslahat işlerine de yeni bir cephe verilecektir. İstanbul gümrüklerinde yapılan bütün yenilikler uzun zaman tetkik edilecek ve bunların faydaları diğer gümrüklerde de tatbik olunacaktır. İstanbul gümrüğü modern bir şekil aldıktan ve güzel bir nümune gümrüğü haline geldikten sonra diğer gümrüklerimizde peyderpey buna göre ıslah edilecektir.

Maslak kazası

Mahke metemyizin nakiz kararına uydu

Bundan bir yıl evvel kışkı Alâeddin geceleyin kendi otomobile Maslak caddesinden geçerken orada dolaşan Hasan Hüseyin adında bir jandarmaya çarparak yaralayıp ölümüne sebebiyet vermişti.

Asliye üçüncü ceza mahkemesinde yapılan muhakeme neticesinde Alâeddinin bir sene hapsine karar verilmiştir. Fakat bu defa temyiz mahkemesi bu kararı bozmuştur.

Dün üçüncü ceza mahkemesinde Alâeddinin yeniden muhakemesine başlanmıştır. Mahkeme, temyiz bozma kararına uymuş ve evvelce dinlenmeyen bir kaç şahidin çağırılması için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Tıp fakültesi kütüphanesinde yangın

Dün sabah Beyazıda üniversite tıp fakültesi binasından yangın çıkmışsa da derhal yetişen itfaiye tarafından söndürülmüştür. Yangının duvar kenarından geçen kalorifer borularının kızıması neticesinde zuhur ettiği anlaşılmıştır.

İnhisarlar vekilli geliyor

Gümrük ve inhisarlar vekili bay Ali Rana bugün Ankaradan şehrimize gelecektir. İnhisarlar vekilli bayramı şehrimizde geçirdikten sonra tekrar Ankaraya dönecektir.

Ticaret ve borçlar

kanununda tadilat

Piyasada tetkiklere devam ediliyor

Ticaret ve borçlar kanununda yapılacak tadilat için teşkil edilen komisyonlar üç cepheden piyasada tetkiklere devam ediyorlar. Komisyonlar bu ayın yirmi sekizinci günü saat beşte ticaret odasında fevkalâde olarak toplanacaklar. O zamana kadar yaptıkları tetkikat etrafında konuşacaklardır.

Tetkikatın kifayeti hakkında bir karar verildikten sonra rapor hazırlanmasına başlanacaktır.

İki kaçakçı yakalandı

Gümrük muhafaza teşkilâtı memurları iki kaçakçı arkadaşını cürmü meşhud halinde yakalamıştır. Fakle Yaşar adlı bu iki arkadaş bir sandalla limandaki ecnebi gemilerden pirinç boru taşımağa başlamışlar, fakat köprüyü geçtikten sonra Haliçte yakalanmışlardır. Bir sandal dolusu boru musadere edilmiş ve suçlular hakkında tahkikata başlanmıştır.

Gayri meşru rekabet

Ticaret odası konferanslar tertip edecek

Şehrimizde gayri meşru rekabetle esaslı şekilde mücadele karar verilmiştir. Bu münasebetle muhtelif yerlerde faydalı konferanslar verilecektir. Ticaret odası Avrupada halka ve tacirlere verilen konferanslar da tutulan zabıtlardan bazılarını şehrimize getirtmiştir. Bunlar Türkçeye çevrilip tetkik edilecek ve icabeden şekilde tadil olunduktan sonra konferanslara başlanacaktır.

Bunun için ticaret odası meclisi salonundan ve bilhassa Halkevlerinden istifade edilecektir. Konferans günleri ayrıca tesbit ve ilân olunacaktır.

Kuru ve yaş meyvacılar idare heyetinde seçim yapılacaktır

Kabızamallar cemiyeti, kuru ve yaş meyvacılar cemiyetine kalbelduktan sonra idare heyeti yeni bir nizamname hazırlamış ve ticaret odası esnaf şubesi müdürlüğüne vermiştir. Esnaf şubesi müdürlüğü bu nizamnameyi tedkik etmekte iken cemiyetin idare heyeti bazı sebeplerden dolayı istifa etmiştir.

Yeni idare heyeti intihabı pek yakında yapılacaktır. Ancak istifa eden heyetin hazırladığı nizamnamenin hükmü kalmadığından yeni seçilecek heyete verilecektir. Heyt lüzum görürse nizamnamede tadilat yapıp tasdik edilmek üzere tekrar esnaf şubesi müdürlüğüne iade edecektir.

Beykozda bir ev yandı

Beykozda Aziz adında birinin evinden dün gece yangın çıkmış ve bir katlı olan ev tamamen yanmıştır. Zabıta yangının sebebini tahkik ediyor.

Elektrik malzemesi

Baş müfettiş tahkikat için izahat aldı

Gümrük ve inhisarlar vekâleti teftiş heyeti reisi bay Muammer dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Bay Muammer dün gümrük baş müdürlüğünde meşgul olmuş ve bazı müfettişlerle temaslarda bulunmuştur. Bu arada elektrik şirketinin gümrük kaçakçılığı etrafında müfettiş Abdürrahimden bazı izahat almıştır.

Gümrük muafiyetinden istifade ile Anadolu yakasında kullanmak üzere Avrupadan ithal edilen elektrikli malzemesinin İstanbul şebekesinde kullanılması suretile yapılan kaçakçılık tahkikatı bitmiş ve rapor nafia vekâletine gönderilmiştir. Tahkik heyetinde bulunan gümrük müfettişlerinden bay Abdullah bu kaçakçılık hâdisesinde suçlu görülenler hakkında teftiş heyeti reisine izahatta bulunmuştur. Şimdilik adları gizli tutulan suçlular gümrük tarafından ihtisas mahkemesine verilecekleri cihetle heyeti teftiş heyetinin şehrimizdeki tetkiklerine ehemmiyet veriliyor. Bay Muammer pek yakında Ankaraya döndükten sonra suçluların mahkemesine tevdi edilmesi kuvvetle muhtemeldir.

Gümrük teşkilâtı

İstanbulda yeni teşkilâtın tatbikine başlandı

Bir sene zarfında tatbikine geçilecek olan yeni gümrük teşkilâtı için etrafı tetkikat yapılıyor. Yeni teşkilâtta Mersin ve Trabzon gümrük baş müdürlükleri kaldırılmakta ve bütün memlekette biri İstanbul, diğeri İzmirde olmak üzere iki gümrük baş müdürlüğü bırakılmaktadır. Diğer gümrükler müdürlükle idare olunacaktır. Mevcud bütün gümrük baş müdürlüklerindeki şube müdürleri de lağvedilmekte, bazı servisler tevhid olunmaktadır.

İstanbul gümrüklerinde bu hususta şimdiden işe başlanmıştır. Diğer gümrüklerde de peyderpey yeni teşkilâtın tatbikine geçilecektir. Bütün gümrüklerde işlerin bir elden idaresi sistemi kabul edilecektir. Yeni teşkilâtta bir çok memur maaşlarına da zam yapılacaktır. 1700 kuruşluk asıl maaşlar iki bine iblağ olunacaktır. Bilhassa kırtasiyeciliğin mümkün olduğu kadar azaltılmasına çalışılacaktır.

Necip Asım için

Edebiyat fakültesi talebeleri 45 sene profesörlük etmiş olan merhum Necip Asım için bir anım günü yapmaya karar vermişlerdir. Bu hatırlama merasimi ilk defa olarak pazartesi günü yapılacak, bütün talebe ve merhumu tanıyanlar hazır bulunacaktır.

Profesör bay Rağıp Hulusi toplantıda merhumun eserlerinden ve hayatından bahsedecektir.

İSTANBUL HAYATI

Kapalı çarşıda bayram alışverişi

Kapalıçarşının Beyazıda çıkan karpısı arı kovanını andırıyor. Çarşaf, mantolu, kucakları kundaklı, koltukları bohçalı kadınlar, on parmaklarına on paket asılmış, cepleri koyunları tıklım tıklım dolu erkekler, ırlı ufaklı, kız, erkek çocukları giriyorlar, çıkıyorlar, yana dönüp para sayıyorlar hesap yapıyorlar, biri birinin aldıkları mallara fiat biçiyorlar. Eşikten adımını atan içeride kaynaşan insan dalgasına karışıyorlar. Belli bir istikamette bir adım bile atmanın imkânı yor. Karşıdan gelenin önünden çekileyim derken yandan çarpan şiddetli omuz darbesi insanı olduğu yerde topağ gibi çeviriyor. arkadan bir çığlık kopuyor:

— Eyyyyy, kırıldı. Ayağın kırıldı. Vallahi tanı da nasırının üstüne bastı. Hay gözü kör olası terbiyesiz hay. İnsan biraz önüne bakar. Şimdi oruç ağızla günaha gireceğim..

Sağdan, soldan kunduracı, tuhafiyeci mağazalarının cıgırtkanları camekânlara şıkr, şıkr vurarak bağırıyorlar..

— Haydi bayanlar, baylar. Bu malları bayram için getirdik, ucuz satıyoruz. İki gün sonra dünyayı altüst etseniz bulamazsınız.

— Haydi bakalım. Makaralar dantelâlar, düğmeler, iplikler, ipekler firketeler, kurdelâlar..

Omuzlarından örtüğü yün atkıyı çenesinin altından iğnelemiş bir kadının sakızı dükkânının önünde hesap görüyor:

— Yüz paralık Emineye, yüz paralık Nadireye, yüz paralık da Ayşeye, etti mi yedi buçuk?.. Haaaa. Şimdi ellişer paralık da komşunun kızlarına ver, ikisi de yetim. Bayramda sevinşinler bari.

Çatık kaşlı bir adam basmacı dükkânının kapısından sesleniyor.

— Hey, bana bak dükkâncı. Geçen gün bizinkiler buralarda bir yerden kırmızı bir basma almışlar. Sendemi aldılar acaba?

Kolları sıvalı delikanlı gülererek adamı dükkâna çağırıyor.

— İçeriye yeliniz bayım. Sizininki er zaman bizden alış veriş yapıyorlar. Basmayı da bizden aldılar. Başka ne emrediyorsunuz?

Adam suratını büsbütün ekşitiyor, koltuğundan bir paket çıkarak hitdetle içeriye giriyor.

— Ulan, bu ortası delik basmayı kadınlara yutturmaya utanmadınız mı? Siz nasıl dükkâncısınız, el âlemlı abdal mı sanyorsunuz? Al şu başında parçalanması basmanı da ver paraları geriye bakalım..

Dükkâncı şaşırarak geriye çekiliyor.

— Aman paşam. Yanlış olacak. Biz böyle basma satmadık. Sizin bayanları tanııyoruz..

Ta üst baştan bir dedikodu ağızdan ağıza yayılıyor.

— Geliyorlar.

— Ulan geliyorlar, kaçan a enayl. Ortalık birbirine karışıyor. İğne düğme satan işportacı yandaki muhalebeci dükkânına kaçıyor, simitçi kocaman tablasını müşterilerin kafalarına çarparak manifaturacı dükkânının kapısından içeriye zorluyor.

(Devamı 4 üncü sahifede)

C. R.

Daimî fotoğraf müsabakamız

Amatörlere mahsus daimî fotoğraf müsabakamızın bu hafta 1. seçiminde (Üçer liralık kitap) hediyeimizi kazananlar: 1 — İstanbul, Ketenciler numara 19 N. Özyel, 2 — Ankara Cumhurbaşkanlığı orkestrasında Nuri İrın, 3 — Ankara Ziraat Bankası hukuk idaresinde A. Necmeddin, 4 — Ankara Millî Mîdafas vekâleti hava muhasebe sefi Salt Güneş

Istanbul hayatı

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

İki kadın bağıra bağıra önlereinden kaçan çorapçının peşinden koşuyorlar.

— Yetişin ey ehali. Herif paraları cayır cayır aldı da kızın çoraplarını vermeden kaçıyor.

Meğer bu kadar paniğin sebebi karışan gelen iki belediye polisi imiş. İşte kapalıçarşıda bir bayram alış veriş. C. R.

İç Erenköy cinayeti

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

yetişmiştir. Yolda giderken Seyfeddin çaylılara sürmek suretile kasaturasını temizlemiş ve kışlaya gider gitmez bu kasaturayı yatağının altına saklamıştır. Bilâhare tahkikat yapılırken kasatura yatak altında bulunmuş, üzerinde hâlâ kan izleri bulunduğu görülmüştür.

Seyfeddin karısını öldürdükten sonra odada bir çıkın içinde karısının sakladığı paraları çıkararak içinden beş lira almıştır.

KATİL İTİRAFLARDA BULUNDU

Bu defa yakalandığı zaman zabıta-ya verdiği ifadede bu beş lira ile ertesi gün cinayet kendisine söylendiği zaman bir araba kiralayıp köye geldiğini söylemiştir.

Gene bu ifadesinde hadiseyi yukarıda yazdığımız şekilde anlatarak para yüzünden karısıyla kavga ettiklerini, kendisi fena halde hiddetlendiğinden kasaturayı çektiikten sonra ne yaptığını bilmediğini anlatmıştır.

Hadise bu suretle tesbit edildikten sonra Seyfeddin Üsküdar müddeiumumiliğine verilmiş ve sulh ceza mahkemesi kararla tevkif edilerek tevkifhaneye gönderilmiştir.

Praglı talebe (Gençlik ve Şeytan)

Sakarya sineması direktörlüğü önümüzdeki pazartesi matinelere ve süvaresi hasılatı gayri safiyesinin % 25'ini Adana seylap zedelerinin yardımına tahsis ettiğini bildirerek cemiyetimizin bu hayır işine tavassut ve delâletini rica etmiştir.

Sinema direktörlüğüne felâketzede vatandaşlarımız namına teşekkür ederken sayın halkımıza da bu sinemaya gitmekle hem çok zengin bir film olan Gençlik ve Şeytan Praglı talebe ve ilâveten Miki Fare ile son dünya havadislerini görecektir ve hem de acıklı vatanlara yardım etmiş olacaklarını hatırlatırız.

Kızılay cemiyeti
Eminönü Kazası

Yurttaş!

Bankada Türk paran mı var? Korkma çünkü Türk parası en sağlam paradır.

ULUSAL EKONOMİ ve
ARTTIRMA KURUMU

T S İ N A E M A S I
MEYERLING FACIASI
DANIELLE DARRIEUX
ŞİRLY ve GANGSTERLER

Istanbul belediyesi ilânları

Beşiktaşta pazartesi günü kurulan pazarın cumartesi gününe çevrildiği ve Feriköyündeki pazarın eskisi gibi pazartesi kurulacağı ilân olunur. (B.) (3603)

C. H. P. Bandırma İlçeyönkurul Başkanlığından :

Bandırma mefsuh Türk ocağından Halk partisine intikal eden Bandırmanın Şehid Süleyman caddesinde kâin kârgir iki katlı mağaza satılığa çıkarılmıştır. İhalesi 8/1/937 cuma günü saat 16 da Bandırma Halk partisi kurağında yapılacaktır. Satın almak isteyenlerin şartları öğrenmek üzere Bandırma Halk partisine baş vurmaları. (3594)

Istanbul Üniversitesi Rektörlüğünden:

1 — Diş tababeti mektebindeki açık asistanlıklara ve
2 — Tıp fakültesindeki Laborant
namzetliklerine istekli olanların şartları öğrenmek üzere Tıp fakültesi dekanlığına müracaatları. (3595)

BUGÜN MELEK

Sinemasında

Seanslar: ROSE MARIE saat 11 - 2,30 ve 6,10 ve 9,35 de. KİEPURA saat 1 - 4,35 ve 8 de. Bugün saat 11 de tenzilâtı matine

Adana felâketzedelerine yardım

Adana seylâpzedelerine yardım olarak 9/12/936 tarihinden bugüne kadar Kızılay İstanbul mümessilliği veznesine vuku bulan teberruatın müfredatı:

	Lira Kr.
Istanbul belediyesi imar şubesi memurları tarafından	23. —
Evliya Zade bay Nureddin Erşenden	25. —
Attar başı oğlu bay Mehmedden	200. —
Ankaralı bay Ziya ve eşi bayan Faikadan	1000. —
Bay Osman tarafından	10. —
Istanbul Celepler birliğinden	500. —
Istanbul topçu ve nakliye okulu 1 ve 2 inci sınıf subayları tarafından	330. —
Yekûn	2088. —

HÜSEYİN CAHİD

Fikir Hareketleri

164 cü sayısı çıktı

12-Kânunuevvel 1936 - Cumartesi
İçindekiler:

Atina demokrasisinde siyasi ideal (A. Croiset) — Güzide zümre mi, halk kütlesi mi (Jules Dest rée) — Meşrutiyet hatıraları (Hüseyin Cahid Yalçın) — Tarihte ve zamanımızda âlimler ve hukukçular (Francesco Nitti) — Fransada klâsiklik (E. Robert Curtius) Ekonomiye dair konuşmalar (Alain) — Matbuat hayatı: Yeni Türk edebiyatı (Hüseyin Cahid Yalçın) Filozoflar (Hayat ve mezhepleri) (Vill Durant) — Türk mektupları (Kanunî Sultan Süleyman zamanına aid bir frenk sefaretnamesi) Ogier Ghiselin de Busbecq — Académie'ye dair — İstiklâl'e dair — Muvaffakiyete dair.

Fiyeti her yerde 20 kuruş
6 cı cild de hazırlanmıştır. Her cildde 26 nüsha vardır. Bir cilt Beş ildir.

Müracaat mahalli:
Akşam Matbaası Müdürlüğü.

Bugün İPEK sinemasında Büyük bir aşk - Heyecan ve dehşet filmi CASUSLAR KARŞI KARŞIYA

Fransızca sözlü büyük M. G. M. Filmi
Ayrıca: Büyük Millet Meclisinin açılma töreni
ve ULU ÖNDER'in irad buyurdıkları nutuk
Bugün saat 11 de tenzilâtı matine

Bütün Güzelleri Severim

Jean Klepura

Bugün MILLÎ SINEMADA

2 Büyük program birden

Genç ve ihtiyarların küçük sevgilisi
SHIRLEY TEMPLE
Güldüren Gözler

BORIS KARLOF'un son temsili
KARA ODANIN ESRARI
Bu film sinemanın vücudu getirdiği bütün eserlere faikdir.

Bayramda
2 Türkçe film birden
MEÇHUL ASKER
KAN KARDEŞLERİ
LOREL - HARDY

Bugüne kadar yapılan Türkçe sözlü filmlerin en güzeli Y A R I N akşam başlıyarak bütün Bayram haftası

ÇÖLDE BİR TÜRK GENÇİ

Sıcak ve yakıcı Diyarlarda geçen ateşli bir aşk ve macera filmi
Türkçe sözlü ve Türk musiki. Musiki kısmını hazırlayan ve söyleyenler:
MÜNİR NURETTİN - EFTALYA SADİ - ÜSTAD NEYZEN TEVFIK - MESUD CEMİL
MAHMURE ŞENSES - BESTEKÂR SELÂHADDİN - KEMANİ SADİ

Casino De Paris

Fransızca AL JOLSON - RUBY KEELER - T Ü R K sinemasında
İlâveten: Türk Donanmasının Yunanistanı ziyareti ve Ekler dünya haberleri. Bugün saat 11 de tenzilâtı matine

İşte Bahriyeliler

(Fransızca) JAMES CAGNEY — Bu kadar büyük Bahriye filmi yapılmamıştır.
Yarın akşam T Ü R K Sinemasında

Bugün SAKARYA sinemasında

Görülecek bir film; İbretle alınacak bir ders!

ŞEYTAN ve GENÇLİK

(Prağlı talebe)

ADOLF WOHLBRUCK ve DOROTHEA WIECK
tarafından oynanmış emsalsiz bir şaheser.

ADANA FELÂKETZEDELERİ MENFAATINE

Yarınki hasılatımızın yüzde 25 ini Adana Felâketzedelerine yardım emelile Kızılay Cemiyeti emrine tahsis edilecektir.

ARSLAN ADAM - EMSALSİZ ATLET BUSTER GRABE

En son muvaffakiyeti ve 1001 meraklı vakalarla dolu olan
BAY TEKİN MEÇHUL DUNYALARDA
(Flash Gordon)

Filminde tarihten evvel yaşamış hayvanlarla, köpek balıkları, vahşet hayvanlarıyla atlayıp sıçramakta ve mücadele etmektedir.

Bu film bu hafta **S Ü M E R** Sinemasında

Tekmill bir defada gösterilecektir.
Bugün matinelere saat 11 de başlar.

Bugün: Gedikpaşa - Çarşıkapıda

AZAK sinemasında

Bu senenin en güzel opereti
GRACE MOORE'un en büyük muvaffakiyeti
M A R G A R İ T A

Ayrıca ilâve olarak
CİNAYET YOLU ve renkli **MIKEY MAUS**

Bugün gündüz ve akşam TURAN tiyatrosunda

Naşid, Halide, Fahri birleşti
Okuyucu BÜRHAN ve saz heyeti.
Gündüz 2 oyun Çöküş
3 perde. Kırık Muhafaza 1 perde. Mihra-
cenin Gözdesi komedi 4 perde

Istanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı dıram
kısmı bugün saat
15,30 da akşam
saat 20,30 da
BÜYÜK HALA
Fransız tiyatrosu
operet kısmı gün-
düz saat 15,30 da
akşam S. 20,30 da
LEYLA ve MECNUN

Taksimde Maksim
Varyete tiyatrosunda
ZOZO DALMAS ve
TOMAKOSLA
Matine 16 de
akşam 21 de
ENAYİLER
Bayramda hergün
matine ve suvareler-
de değişik operetler

DANIELLE DARRIEUX
ALBERT PREJEAN
LUCIEN BARROUX

Gayet Parisli
TATLI BELÂ
Musikili komedisinde

Sancakta vaziyet

Taşnak ermenileri tamamen silâhlandırıldı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)
ve havalisi ile Bayır, Bucak, Hazine nahiyelerinin istiklale kavuşması için çalışmaktır.

Cemiyetin merkezi İstanbul'dadır. Ayrıca Mersin, Kilis, İslahiye ve Dört-yolda birer şubesi olacaktır.

Dün, yeni siyasî birliğin idare heyeti intihabı yapılmış ve reisliğe bay İhsan, âzalıklara da bay Salim Ahmed, Baha, Zihni, Hulki, Şekip ve Faik seçilmişlerdir.

HEYECANLI BİR NUTUK

Seçimi müteakip idare heyeti âzasından Salim ateşli bir söylev vermiş ve ezcümle demiştir ki:

«Çok nazik bir vazife almış bulunuyoruz. El birliğiyle çalışmamız lâzımdır. Gaye idare heyetinin kararlarını tasvip etmek üzere seneden seneye kongre yapmak değildir. Vazifemiz her ay cemiyet ahlığını verip yardımı bu kadar zannetmek hiç değil. Ben oradan geliyorum. Antakya ve İskenderunda ateşli, cesur, yılmaz bir gençlik yaşıyor ve istiklâl için bağırıyor. Bu büyük ve haklı istegün tahakkuku için hep beraber çalışacağız.»

Şiddetle alkışlanan bu sözlerden sonra Atatürk ve İsmet İnönü'ne tazim telgrafları çekilmesine karar verilmiş ve kongre dağılmıştır.

Yeni birliğin teşekkülü hakkında kongreden sonra âzadan Antakya ve İskenderuna gidip gelen Ahmed Selimle görüştük. Ahmed Salim çok heyecanlı görünüyordu.

«Yolculukta çektiğim sıkıntıyı daha evvel rüyada görseydim, hayra yormazdım.»

Diye söze başladı ve anlattı:

«Oraya gidebilmek için size şimdi anlatamıyorum müşkilâta uğradım. Güç hal ile ayak bastıktan sonra da çok samimi hararetle karşılandım. Davalarının tahakkuku için her şeye muktedir olduklarını bütün hareketlerle anlatan gençler, beni el üstünde tutuyorlardı ve nihayet hudud harici edilmekten de onların sayesinde kurtuldum. Uzun müddet kendilerile konuştum, dinledim, anlattım ve bugün kongrede olduğundan daha heyecanlı orada da bağırardım. Her halde o gençliğin o iman ve inanile en kısa zamanda istediğine kavuşacaktır.»

SANCAKTA VAZİYET

Halep 12 (Hususi muhabirimizden) — Sancakta namzedliğini koyan ve çok kuvvetli olduğu halde Vataniler tarafından alınan tertibat yüzünden intihapta ekalliyette kalan Kürt beylerinden Reşit ağaya mandater devlet otoriteleri tarafından yeniden mebus olması teklif edilmiştir. Reşit ağa bu teklife red cevabı vermiştir.

Reşit ağaya vukubulan bu müracaat Suriye mukadderatı ile alakadar olanları endişelendiren iki hadiseden ileri gelmiştir. Reşit ağanın mebus seçilmemesi yüzünden Kürtlerle Vatanilerin arası adamakıllı açılmıştır. Hatta Kürt dağında Araplarla Kürtler arasında bir takım hadisler de cereyan etmiştir.

Suriye intihabatında Kürtler namuna kendileri tarafından gösterilecek bir namzedin Vataniler tarafından kabul edilmemesi Kürt beyleriyle Vatanilerin arasının açılmasına ve iş birliği etmemelerine sebep olmuştur.

KÜRT DAĞINDA HAREKET KİMİLDİYOR

Reşit ağanın intihabta kazanmaması için fiilen çalışan Mendup idi. Maksadı da idaresindeki kütleri dağıtmak ve birbirine karşı düşman haline sokmak ve bu suretle mandater devlet memurlarına otorite kazandırmaktı. Bu vaziyet bir taraftan da Vatanilerin ihtiraslarını tatmin ediyordu. Suriye meclisinde yalnız kendilerinin seçtikleri mebuslarla Mendubun namzedleri bulunacaktır. Böylelikle Kürtlere karşı Taşnak Ermenilerini silâhlandırmak âdeta günün meselesi olmuştur.

Halbuki bugün Kürt dağında ka-

mıdamağa başlayan hareket gerek Mendup ve gerekse Vataniler düşündürmeğe başlamıştır. Çünkü yenden vukubulacak bir hareket mandater devlet memurlarının idare kabiliyeti hakkında verilen fena notaları kuvvetlendirecektir.

Reşit ağaya yapılan müracaat hem bu hareketin zuhuruna mâni olmak hem de Suriye vahdeti için eleman tedarik etmek gayesini takip ediyordu. Reşit ağanın teklifi kabul etmemesi Mendupluk mahafilinde iyi bir tesir bırakmamıştır.

Diğer taraftan Mendup olsun, Vataniler olsun yeni bir tez müdafaa etmektedirler. Bu da yer, yer dolaşarak Suriye vahdeti namına imza toplamaktır.

TAŞNAK ERMENİLERİ SİLÂHLANDIRILIYOR

Lâzkiye 12 (Hususi muhabirimizden) — Sancakta Taşnak Ermenilerinin silâhlandırılması işi günden güne kuvvetlendirilmektedir. Yeni Sancak mebuslarından Mosef Dor Kalosyanın emri altında bulunan Ermeniler tamamen silâhlandırılmıştır.

ABDÜLGANİ TÜRKMEN İHTİLÂTTAN MENEDİLİYOR

Hama 12 (Hususi muhabirimizden) — Antakya halk hareketleri lideri Abdülgani Türkmenin kapısına, 5 kânunuevvelden beri süngülü nöbetçiler ikame edilmiştir. Abdülgani Türkmen ihtilâttan memnu bulunmaktadır.

TÜRKLER ÇIRILÇIPLAK DOLAŞTIRILIYOR

Lâzkiye 12 (Hususi muhabirimizden) — Antakya'da 1 kânunuevvelden beri tatbik edilen örfi idare şiddetle devam etmektedir. Yalnız Sancaktaki unsurların arasını açmak için şehrin Alevi mahalleleri tamamen serbest hayata kavuşturulmuştur. Fakat Aleviler Türklere gösterilen zulümlerden çok müteessirdirler.

Türk mahallelerinde en ufak çakı ve bıçak bulunan kimseler derhal kışlalara sevk ediliyorlar. Bunlar sokağın havada çirilçiplak dolaştırılıyor ve sonra da sözde serbest bırakılıyorlar.

Sokaklarda yapılan bu tazyikler kâfi gelmiyormuş gibi Türk mahallelerinde evleri aramak ve bu bahane ile soygunculuk yapmak, sokak aralarında sebepsiz yere adam çevirmek hareketleri de durmamıştır.

Antakya'da sokağa çıkmak mecburiyetinde bulunanların sık sık üstleri aranmakta, ancak bir sokaktan diğer sokağa geçmelerine müsaade edilmektedir.

MÜNEVVER TÜRKLER MÜŞKÜL VAZİYETTE

Lâzkiye 12 (Hususi muhabirimizden) — Sancakta umumiyet itibarıyla dehşet hâlâ hüküm sürmektedir. Münevver Türkler yakalanmak için gizleniyorlar. Gizlenemeyenler de derhal yakalanıyorlar.

ŞAPKA GİYENLERLE MÜCADELE

Hama 12 (Hususi muhabirimizden) — Şapka ile mücadele Halepte de mandater devlet memurları tarafından himaye görmektedir. Şapka giyenler Halebe geldikleri zaman işlerini takip edebilmeleri için şapkalarını çıkarmağa icbar ediliyorlar.

MEMDUH ŞAKİRİ NEDEN HUDUT HARİCİ EDİLDİ?

Adana 12 (Hususi muhabirimizden) — İskenderunda Standard Oil gaz kumpanyasının veznedarı Memduh Şakirinin, ayın 8 inde anlaşılmayan bir sebepten dolayı hudut harici edildiği malumdur. Hâlen Adana'da bulunan bu zat neden dolayı hudut harici edildiğini bilmemektedir. Memduh Şakiri hudut harici edilirken karısı ile çocuğunun kendisi ile beraber gitmesine müsaade edilmemiş, karısı ve çocuğu İskenderunda alakolunmuştur.

Bektaşî âyini

İki suçlu yüzer lira kefaletle serbest bırakıldılar

Eyüpte Nihadın evinde Bektaşî âyini yapmaktan suçlu Mustafa Turabi ve Nihadın muhakemelerine dün birinci ceza mahkemesinde bakılmıştır. Dün suçlular müdafaalarını yapacaklardı. Fakat avukatları gelmediği için muhakeme başka bir güne bırakılmıştır. Bundan sonra suçlular kefaletle serbest bırakılmalarını istemişlerdir.

Mahkeme bu isteği de kabul ederek iki suçlunun yüzer lira kefaletle serbest bırakılmalarına karar vermiş ve ikisi de serbest bırakılmışlardır.

Cinayet değil kaza

Terzi Kâzımın kazaen vurulduğu anlaşıldı

Evvelki gün iki kişinin Kâzım adındaki yaralıyı Cerrahpaşa hastanesine götürüp bıraktıktan sonra ortadan kayboldukları ve Kâzımın da hastanede öldüğünü yazmıştık.

Bu vaka etrafında zabita ve adliye tarafından yapılan tahkikat neticesinde Kâzımın Balat civarında terzilik yaptığı, son zamanlarda gözleri bozulduğu için çalışmadığı ve evvelki gün de evde tabancasını temizliyerek muayene ederken silâh elinde patlayıp göğsünden vurulduğu anlaşılmıştır. Kâzımın ölümünde kimsenin alâkası olmadığı anlaşıldığından cesedin gömülmesine ruhsat verilmiştir.

SİYASİ İCMAL

Tavassut teşebbüsü

Fransa ile İngiltere tarafından İspanyadaki dahili harbe nihayet vermek için devletlerin birlikte tavassut bulunmaları hakkında yapılan teklifi ilk defa Sovyetler birliği kabul etti. Lâkin teklifin esası tavassut ise de alâkadar devletlerin her suretle İspanya işlerine müdahale etmiyerek tesir yapmamaları elzem bir şart koşulmuştur. Sovyetler cevarında diğer devletlerin de yardım ve müdahaleden sakınmaları şart ile İngiliz - Fransız teklifini kabul ettiklerini bildirmişlerdir.

Faşist devletler yani Almanya ve İtalya ve Portekiz bu yeni teklife karşı henüz vaziyet almamışlardır. Fakat bu teklife bir derece benzeyen diğer bir teşebbüse karşı aldıkları tavrı ve hareket yeni ve ayrı bir şey olan Fransız - İngiliz teklifine de pek yavaşmayacaklarını ihlas etmektedir.

Londradaki beynelmül bitaraflık komisyonunda İspanya işlerine devletlerin müferid olarak doğrudan doğruya yahud bilvasıta müdahalede bulunmalarının men'i için tedbir alınması ve gönüllülerin İspanyaya gitmesi menolunması hakkında yapılan teklifleri Alman ve İtalyan murahhasları yalnız esas itibarıyla tasvip etmişler ve lâkin bunların kabulü için Berline ve Romaya havale edeceklerini bildirmişlerdir. Bu suretle devletlerin müdahalelerini ve gönüllü göndermelerini menedecek tedabirin şimdiden tatbik edilmesine imkân kalmadığı gibi işin sonu ne olacağı da belli bulunmamaktadır.

Bu münasebetle komisyonda Londra'daki Alman ve Sovyet büyük elçileri arasında şiddetli münakaşalar cereyan etmiştir. Alman elçisi M. Ribbentrop İspanyada harp cepheleindeki hükümeti tarafından 35000 Sovyet Rus-yakı adamı bulunup gönüllüleri dahi Sovyet zabıt ve küçük zabıtlarının talim ettirmekte olduklarını iddia etmiştir. Sovyet elçisi M. Moiski ise Alman elçisinin iddiasını reddederek bilâkis mükemmel mücehhez 6000 Almanın general Frankonun saflarında harp ettiklerini söylemiştir.

İspanyadaki dahili harbe nihayet verilmesi ümidi azdır. Çünkü burada toplanan ecebî kuvvetler harbi beslenmektedirler. Fransız gazetelerinin resmi menabiden öğrendiklerine göre şimdiden İspanya limanlarına Alman gemileri 25000 ve İtalyan gemileri 60000 asker çıkarmışlardır. Bunun için vaziyet çok gergindir.

Adanada sular çekildi

Yıkılan evlerin altından ölümler çıkarılıyor

Altı nüfus aile enkaz altında kaldı bunlardan yalnız dört yaşında bir çocuk kurtulmuştur

Adana 12 (Hususi muhabirimizden) — Su baskınına uğrayan minalarda sular kâmilan çekilmiştir. Fakt bu yerler geçilmiyecek derecede bataklaktır.

Mebus Kemal Kuzunun çiftliğinde hizmetçi Ahmedin oturduğu ev yıkılmış ve altı nüfusluk ailesi evin enkazı altında kalmıştır. Yalnız hizmetçi Ahmedin dört yaşındaki oğlu Remzi enkaz altından sağ olarak çıkarılmıştır. Ahmedin annesi, karısı, hemşiresi ve iki kardeşi ölmüştür. Cesedleri ancak bugün çıkarılabilmektedir. Ahmed su baskınında evde olmadığından sağ kalmıştır.

Belediye âzasından Vehbinin karşıyakadaki ahırını da su basmış ve ahır-

da bulunan 30 inekten 49 u boğulmuş bir tanesi sağ kalmıştır.

HAMİYETLİ BİR VATANDAŞ

Fabrikatör Salih su baskınından dolayı 50 bin lira derecesinde zarara uğramıştır. Fakat Salih buna rağmen seylapzedelere yardımda bulunmak üzere 1000 lira teberru etmek suretile takdire lâyık bir eseri hamiyet göstermiştir.

ANKARA KADIN ESİRGEME KURUMUNUN YARDIMI

Ankara 12 (A.A.) — Ankaradaki Kadın Esirgeme kurumu tarafından Adana felâketzedelerine dağıtmak üzere 486 giyim eşyası Adana valiliğine gönderilmiştir.

Tasarruf haftası dün başladı

Dün kız orta mektebinde verilen münasabeden bir sahne

İktisad ve tasarruf haftası dün başlamıştır. Dün sabahdan itibaren ilk mekteplerde muallimler talebeleri tophiyarak tasarruf haftasının manasında ve yerli mallarımızdan bahsetmişlerdir.

Akşam hafta münasebetile bir çok mekteplerde temsiller verilmiştir.

Hava müsaid olursa talebeler bugün şehirde bir geçid resmi yapacaklardır.

İngiliz kralı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Gideceği yer meçhul bulunan eski kralın bu gemilerden hangisinde olduğu malûm değildir. Mamafih eski kralın İsviçreye ve yahud Amalfi yakınında kâin Ravelloya gideceği tahmin olunmaktadır.

Eski hükümdarın hareketi pek gizli tutulmuştur.

Portsmouth rıhtımlarında hususi muhafızlar görülmüyordu. Eski kral, oraya perdeleri tamamen kapalı olan bir otomobil içinde gelmiştir.

Portsmouth 12 (A.A.) — Reuter ajansının öğrendiğine göre eski kral Fury torpitosunda bulunuyor ve bu muhrube başka hiç bir gemi refaket etmiyordu.

ESKİ KRALIN VEDA NUTKU

Londra 12 (A.A.) — Kral hanedanı erkânı, evvelki gece Windsor şatosunda ailece bir akşam yemeği yedikten sonra ayrı ayrı Londraya dönmüşlerdir. Valde kraliçe Mary ile prenses, yarı geceden dönmüş sonra Marlborough Houseda dönmüşlerdir. Yeni kral, Windsoru sabahın üçünde terk etmiştir.

Dün akşam İngiliz radyosu eski kralı «altıs prens Edvard» diye yad etmiş ise de iyi malûmat almakta olan mahafil, eski krala henüz hiç bir ünvan verilmemiş olduğunu ve şimdiki halde kendisine mister David Windsor demek icabedeceğini beyan etmektedirler.

Eski kral, dün akşam hitabesini ağır ağır fakat çok açık bir surette telâffuz ederek irad etmiştir. Sesinde kendisinin heyecan içinde olduğunu gösteren bir boğultu vardı. Kendisi ara sıra hitabesini kesmek mecburiyetinde kalmış ve dinleyenler heyecanına hâkim olmak için sarfetmiş olduğu gayretin farkına var-

Romanya

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

M. Antonesko Romanya, Fransa, Küçük İtîlâf ve Lehistanla bağliğından bahsettikten sonra Balkan antantına temas etmiş ve demiştir ki:

«Dış siyasamızın esaslı unsurlarından birini teşkil eden bu teşekkül, Avrupanın bu kısmındaki emniyeti mesut bir surette tamamlanmaktadır.»

Balkan antantı müfit bir teşekkül olduğunu isbat etmiştir. Bu mükemmel sulh âletini kuvvetlendirmek için her fırsattan istifade edeceğiz.»

M. Antonesko, şubatta Atınada toplanacak olan Balkan antantı daimi konseyi içtimama iştirak edeceğini ve bu vesile ile de Ankarayı ziyaret edeceğini söylemiş, Balkan antantının ekonomik sahadaki faaliyetini de ehemmiyetle kaydetmiştir.

Müteakiben M. Antonesko, Rumen - İngiliz münasebetlerinin iyi olduğu, İtalya ile çok suk dostluk ve emniyet münasebetleri kurmak istediğini, Sovyetlerle münasebatın iyi dostluk ve iyi komşuluk esası üzerine inkişaf etmekte olduğunu, Alman - Rumen münasebetlerinin de istikbalde çok iyi bir surette inkişaf edebileceğini söylemiştir.

M. Antonesko, Fransa hariciye nazırının daveti üzerine pazartesi günü Parise hareket edecektir.

mişlardır.

GAZETELERİN HAZİN VE MÜESSİR VEDALARI

Londra 12 (A.A.) — Bu sabahki gazetelerin kâffesi eski krala hazin ve müessir vedalardan bulunmaktadırlar.

Gazeteler, dün akşam Windsor şatosundan radyo ile söylenmiş olan nutkun dünyada şimdiye kadar dinleyicisi en çok olan nutuk olduğunu yazmaktadırlar.

MEMLEKET HABERLERİ

Bahçeler ortasında şirin
bir kaza merkeziOsmaniye, tekrar vilâyet merkezi
haline ifrağ edilmelidir

Osmaniyeden bir görünüş

Cebelibereket (Akşam) — Osmaniye, portakal, limon, mandalina ve meyva bahçeleri arasında pek hoş bir kasabadır. Dokuz sene Cebelibereket vilâyetine merkezlik yaptıktan sonra tekrar kaza haline ifrağ olunmuştur. Halbuki, halz bulunduğu coğrafi mevki itibarıyla vilâyet merkezi olmağa pek müsaid ve lâyıktır. Kaza merkezi halinde kaldıkça terakki ve inkişaf mümkün değildir.

Nefsi kasabanın nüfusu 7,800 dür. Bu miktar, kendisine tâbi üç nahiye ve kırk iki köyle 24 bine baliğ olur. Dağ kısmındaki köyler kıraçtır. Düz kısmı çukur ova vaziyetindedir. Toprakları münbit, iklimi ratsiptir. Portakalcılığa son senelerde ehemmiyet verilmiştir. Bu yıl beş milyon kadar ihraç edileceği umuluyor. Sebze ve meyvacılık terakki edilmektedir.

Pamukçuluk gittikçe inkişaf etmektedir. 936 rekoltesi iki milyon kilodur. Osmaniye pamukları evvelden beri piyasalarda çok rağbet görür. İkisi, burada ve birisi Toprakale istasyonunda olmak üzere üç Çirçir fabrikası faaliyettedir. Bu fabrikalardan bahçe, Ceyhan gibi Osmaniye yakın pamuk muntakaları da istifade görür.

Osmaniye'nin diğer mühim bir ihraç maddesi de Amerikan fıstığıdır. Şehre mühim nisbette para getiren bu kıymetli mahsul kıraç arazide yetişmektedir. Dağlardaki milyonlarca deli zeytin ve Amerikan fıstığı ağacının aşılması düşünülmektedir.

Osmaniyede maarif hareketleri pek canlı ve ileridir. Orta mektep müdür-

lüğüne getirilen değerli şair bay Suad Salih, azamî gayret ve mesai sarf ile bu ifranı ocağını iftihara lâyık bir seviyeye varırmıştır. Mektep, manevî cepheden pek muvaffak bir müessesedir. Dokuz senede yüz doksan mezun vermiş olup bu seneki müdâvîm sayısı 150 dir. Son sınıf mevcudu 24 dür.

Gaziantep lisesinden naklen gelen beden terbiyesi öğretmeni bay Kemal Erdem, izzetlik teşkilâtını kurmuştur. Orta mektep kütüphanesinin mevcudu (362) dir. Mektebin yegâne ihtiyacı binadır. Mevcud bina hiç bir işe yaramıyacak kadar eski ve biçimsizdir. Osmaniye'nin bu muvaffak müesseseye değerle müteneşip bir bina yapmaları âdeta borçtur. Kaza merkezinde biri tam, ikisi noksan teşkilâtı üç ve yedi köyde köy mektebi vardır. Buralara müdâvîm talebe sayısı (980) dir.

Deve etinden 60 kişi zehirlendi

Gaziantep (Akşam) — Savcılı aşiretinden Ahmed kâhyaya aid hasta devinin kesilerek eti Gorgiğin köyünde satılmış ve altmış kişi zehirlenerek tedavi altına alınmışlardır. Geçen sene de Şiveydin köyünde gene hasta bir devinin etini yiyen bütün köy halkı zehirlenmiş ve dördü de ölmüştü. Vilâyet, bunun önüne geçmek için bazı sıkı emirler vermiştir.

Gaziantep'te maarif müfettişleri

Antep (Akşam) — Maarif umumî müfettişlerinden Reşad Nuri ve Bedri Besim geçen hafta şehrimize gelerek li-se ve maarif işlerini teftiş etmişlerdir.

Fındık memleketi
AkçakocaAkçakocaların biricik
derdi Düzce yolunun
bozukluğudur

Akçakoca (Akşam) — Bir nahiye merkezi iken 934 haziranda kazaya kalbedilen Akçakoca, Bolu vilâyetinin Karadeniz sahilinde biricik iskelesidir. Genel nüfusu 16900 olan Akçakoca bir fındık memleketidir. Bu kazanın havası mutedildir. İklim ve toprağının rutubetli olması sayesinde bu muntakada fevkalâde fındık ve her nevi meyva yetişir. 22 senedenberi hummalı bir faaliyetin mahsulü olark Akçakocada senede 2,000,000 kilo fındık istihsal ve ihraç edilir. Yalnız bu sene fındıktan memlekete 8 yüz bin lira girmiştir.

Akçakocanın fındıktan başka ikinci derecede servetini maden direği teşkil etmektedir. Akçakoca maden havzasıyla 5 senede 80 kadar mukavele yapmış ve bu müddet zarfında altmış veya yetmiş bin metre mikâp maden direği göndermiştir. Akçakoca havzasının yanı Zonguldagın ikinci derecede maden direği bayii mevkiinde bulunuyor.

Yalnız Akçakocaların çok mühim bir dertleri vardır. O da Düzce ile Akçakocayı birbirine bağlayan 37 kilometrelik yolun fevkalâde bozuk olmasıdır. Bu yol onbeş senedenberi esaslı hiç bir tamir görmemiştir.

Bu yolun çok bozuk olması yalnız Akçakocanın değil belki Türkiye'nin ekonomi durumuna müessir olmaktan hâli kalmıyor. Çünkü bütün maden direkleri bu yoldan iskeleye indirilir. Bir köylü senede üç dört çift öküz değiştirmek mecburiyetinde kalıyor. Ve maden direkleri de vakti zamanında yetişmiyor. Bu vaziyette havzanın direksiz kalmasına sebep oluyor.

Bütün Karadeniz sevhiline mısır nakliyatı da gene bu yoldan yapılmaktadır. Fakat arzettiğimiz gibi yolun müthiş bozukluğu dolayısıyla kışın nakliyat mümkün olmuyor. Bizzarur tüccarlara çok pahaliya mal olmak ve zamandan kaybetmek şart ile daha fazla masrafla Adapazarı tarikiyle sevkıyat yapıyorlar. Her bakımdan ehemmiyeti âşikâr olan bu yolun biran evvel yapılması için Nafia vekâletinin faaliyete geçmesini bütün Akçakocalar candan dilerler.

Gaziantep'te Millet okulları
açıldı

Gaziantep (Akşam) — Vilâyetimizde köyler de dahil olduğu halde (15) teşrinisaniden itibaren (84) millet okulları açılmıştır. Bu okullardan ikisi kadınlara ve sekizi de erkeklere aid olmak üzere onu şehrimizdedir.

Cumhuriyet
buğdayıTohum İslah istasyonu iyi
neticeler alıyor

İzmit (Akşam) — Arifiyedeki tohum ıslah istasyonu yetiştirdiği Cumhuriyet buğdayı ile vilâyetin zirai hayatında bir inkılâp yapmış bulunuyor. Randmanı çok olan bu buğday için Bolu ve başka yerlerden siparişler de artmaktadır. Çiftçi toprağa Cumhuriyet buğdayı ekmekle elde ettiği fayda karşısında daha çok tohum elde edebilmek için bu tohum ıslah istasyonunun genişletilmesini temenni etmektedir.

Tenekeleme olmuş!

İki Çingene karısı bir
evi nasıl soymuşlar?

Kozak (Akşam) — Kozanın Kıranlı köyünde şöyle bir vaka olmuştur. Kıranlıda Mehmet karısı Gülsüm, bir kaç gündür hasta imiş. Fena halde canı sıkılıp başı ağarıyormuş. O gün köye gelen iki çingene karısı ev ev gezerken bu kadının da evine uğramışlar.

Bakmışlar ki kadın hasta yatıyor. Sanki bu iki çingene karısı sözleşmiş gibi; hoş beşten sonra birisi:

— A... kadın kızım sen hemencecik tenekeleme olmuştun!.. demiş. Köylü karı da ne bilsin?..

— Ya demiş.

— Ya kızım ya... Ben şimdi bir eysun yapıp tenekeyi başına koyayım bir iki saat sonra hiç bir şeyciğin kalmaz, demiş.

Bunun üzerine çingene okuyup tılemeğe başlamış. Sonra da büyük bir gaz tenekesini kadının başına geçirmiş. Yatağına yatırıp bir şeyler mırıldanmağa başlamış. O zaman öteki çingene karısı da evde bahada ağır, yükte hafif göze görünür ne varsa alıp kaçmış. İkinci okuyan çingene de:

— Kızım akşam topuna kadar hiç başını bu tenekeden çıkarma diyip o da savuşmuş. Akşam olup ta Mehmet camiden gelince karısının bu halini görmüş:

— Bu ne?... diye kadının başından tenekeyi çıkarmış. Kadın:

— A kocacığım hiç demezsin!.. Benim hastalığım tenekeleme imiş. Bak toptan sonra başım yenlendi.

Mehmet bir de bakar ki ev altüst olmuş. Bir çok eşya yok olmuş.

Mehmet, karakola giderek hırsızlığı haber vereceğine karısını adama-kıllı dövmeğe başlamış, genç kadının feryadını duyan komşular, zavallıyı güçlükle kocasının elinden kurtarmışlardır.

Jandarma karakolu hâdiseye el koymuş ve hırsız çingene karıları da civarda aramağa başlamıştır.

KADIN KÖŞESİ
Son moda
şapkaSon moda siyah şapka. Kenarında
ki işleme sarı simdendir.

Yurddaş!

Ekonomik savaş bitmedi.

Bu savaşta da muvaffak olmak için bütün milletin el birliği ve ruh birliği şarttır.

Ekonomik savaşta el ve ruh birliğimizin parolası: Yerli malı ve tasarruftur. Yerli malı kullanmak ve tasarruf etmek ulusal ve şerefli bir vazifedir. Sen de ekonomi savaşında bu vazifeni yap.

ULUSAL EKONOMİ ve
ARTTIRMA KURUMU

İzmir (Akşam) — Hafta tatili kânunundan istifade eden berberler, İzmirde de tezahürat yapmışlar ve Cumhuriyet meydanında Atatürkün heykeline merasimle bir şükran çelenği koymuşlardır. Yüzlerce berber merasimde hazır bulunmuş. Resmimizde berberlerin yaptığı tezahüratta Atatürk heykeline konulan çelenk ve heykel önünde berberler cemiyeti idare heyeti azaları görünüyör.

SEVENLER YOLU

Edebi Roman

Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 51

— Sporla!

— O halde ben kendimi senin programına bırakayım. İstedğin şekle getir.

Şermin deli gibi genç kadına sarıldı:

— Ne şeker kadını abla!

Ve bir çocuk gibi dudaklarını büze-

rek ilâve etti:

— İstanbuldan geldiğine öyle iyi et-tin ki! Sen olmasan babam beni bu-ralara böyle yollamazdı.

— Peki geçen yıl sen kış sporları yaptığını söylüyordun!

— Burada değil. Salzburg'da annem-le gittim. İki hafta kaldık. Orası da güzeldir amma... Burası başka!

— Peki şimdi ne yapacağız?

— Otelin broşürünü okudum. Ske-ting var. Burada patinaj yapacağız. Skl için para almıyorlar. Buz üzerinde bir-çok sporlar var. Fakat bunlar biraz tehlikelidir abla... Geçen yıl Avustur-yada birçok kazalar oldu. Zaten biz bir-az siki biraz patinaj yapsak çok bile!

Şimdi hazırlan da aşağı inelim. Bu-ra-sı da az lüks değil... dışarıda yünler içinde Eskimolu gibi spor yapanlar ak-

şam olunca bar artisti gibi süslenir-ler.

— Nerden biliyorsun?

— Lüks dağ otelleri hep birdir. Bak-sana tarifiye.. ne pahalı.. böyle pahalı otellere ancak zengin ecnebler gelir.

Genç kadın güldü:

— Bizim gibi.

— Biz daha ucuz yer de arayabilir-dik. Fakat ne çıkar. Çok kalmayız. Za-ten sen kalsan da ben duramam abla.

— Neden!

— Elbisem yetişmez!

— Ne çıkar, biz buraya modayı ta-kip etmeğe gelmedik ki!

— Doğru amma bizimkileri de pek kızdırmaya gelmez abla.. annem bana o kadar alışmıştır ki! Biliyorsun ya. Hatırın için iki hafta izin verdiler.

— Doğru değil Şermin.. evlenirsen ne yapacak annen!

Genç kızın dudakları büküldü:

— Annemin tuhaf fikirleri vardır. Evleninceye kadar genç kızların ko-cası analardır.. der. Biliyorsun ya İs-tanbula da beni iki hafta için gönder-mişti. Bu iki hafta izin yirmi dört saat

uzamaz.

— O halde seni hemen evlendirelim Şermin.. her kız evlenince hürriyetini kaybeder. Sen evlenirsen hürriyete ka-vuşacaksın!

Şermin eğilir gibi:

— Doğru amma benim evlenmem de pek güç olacak?

— Neden?

— Kim alacak beni.. babamın işi Vi-yanada.. konsoloshanede, sefarethane-de tanıdığımız Türklerin hepsini top-lasak otuzu geçmez.. bunların içinde bekâr olanları da yok değil amma her bekâr evlenmeye mecbur değil ya. Vel-hasil güç bir şey.

— Ya ecnebler?

— Babamın da bu noktada bir fikri var. Millî hisleri paylaşamayan insan-lar bir çatı altında kaynaşamazlar fik-rinde... Bunu ben de doğru buluyo-rum.

Genç kadın içini çekti!

— Aynı hisleri paylaşanlar da öyle değil mi?

Ve sonra genç kıza kırmaktan kor-karak ilâve etti:

— Mesud olmak için her şeyden ev-el samimî olmak lâzım Şermin. Elbet evleneceksin. Kocanın evi, mesleği, memleketi ne olursa olsun, bunların ehemmiyeti yok, yeter ki, kendisi sa-mimî olsun.

Şermin genç kadının boynuna atıldı:

— Ne iyi söylüyorsun ablacığım, ne iyi söylüyorsun!

Ve koca kız genç kadının kucağına yerleşerek devam etti:

— Bu evlenme bahsini de nerden açtın abla.. amma iyi oldu. Senin de fikrini alayım. Geçen bayram sefaret-hanede toplanmıştık. Kalabalıktı. Ta-nışanlara araya girip yenileri birbirine tanıtıyorduk. Bizim eski konsül baba-mın çok iyi arkadaşları idi. Bize Viya-naya yeni gelmiş birkaç İstanbullu ile bir de Azarbaycanlı genç tanıttı. İnce uzun, yağız bir genç. Pariste tıp fakül-tesini, stajını bitirmiş, iki üç ay da Vi-yanada asabiyecilerin kliniklerinde ça-lışacakmış. Azarbaycanın zengin aile-lerinden birinin çocuğu. Garip bir türk-çe konuşuyor. Fakat hoş.

— Adı?

— Demirhan.

— Sonra!..

— Bu gençle o gün tanıştık. Benim-le alâkalı göründü. O akşam Türk klü-bünün Karl Hôtel'de balosu vardı. Ge-ce tekrar buluştuk. Birçok defa dans ettik. Hatta annem sinirlendi. İlk de-fa tanıştığım bir gençle bu kadar çok dans ettim diye beni azarladı. Fakat Demirhan çok nezaket gösterdi. Bizi iki akşam sonrası için yemeğe çağırdı.

Babamın kabul ettiği bu davet için annem bana:

— Bu gencin bir düşüncesi olacak!

Diye bir şeyler anlatmak istedi.

Bu düşüncenin ne olabileceğini sor-madım. Fakat Demirhan davet gecesel birçok fırsatlarla babama ve anneme Azarbaycana dönmek istemediğini, Türkiye'de yerleşmek fikrinde olduğunu söyledi.. ve allemiz hakkında ka-palı suallerle bir şeyler öğrenmek iste-di.

Annemi bilirsin ya.. buluttan nem kapar. Bu konuşmalardan kendine gö-re ahkâm çıkardı. Demirhanın bize gösterdiği bu samimiyeti benim hak-kında hususî bir fikri olduğunu ver-di ve ayrılırken bu davetün karşılığı olarak Demirhanı bir akşam yemeğine, bize davet etti.

Bütün bunlar sen gelmezden bir ay evvel oluyor.

Demirhan bize geldi. Çok sa-mimî davrandık. Lâkırdı arasında meş-hur profesörlerden birinin asabiyeci-ligindeki hayret verici etüdüden bahsetti ve sırasının getirip beni er-tesi gün kliniği gezmeğe çağırdı. Gittikten sonra annem bir şey söylemedi.

Ertesi sabah ben sormağa mecbur oldum:

— Anne Demirhanın davetine gidecek miyim!

Ciddi zamanlardaki halini bilirsin ya.. lâkırdı et bıçağı kadar keskin-dir. İncilden fetva çıkaran bir protes-tan sözü gibi yüzünü astı! (Arkası var)

Eski ve yeni Çamlıca..

Abdülâziz Tunuslunun sarayında cariyeleri havuza atarak eğlenirdi

İhtiyarlarile meşhur olan Çamlıcada 100 yaşından fazla olan birkaç kişi var

Geçen gün Çamlıcanın en eski yerlerinden olan ve yaz kış İstanbul'un bu güzel sayfiyesinde oturan bir ah-pabıma gitmiştim. Meğer bir yeri çok iyi bilen bir insanla gezmek ne kadar istifadeli oluyormuş. Dostum yolda:

— Size meşhur Çamlıcalıları sayayım, dedi, Abülhak Hâmid... Sami paşazade Sezai, bu iki üstadın Çamlıca hakkında birçok yazıları vardır. Çamlıca'yı Türk edebiyatına onlar sokmuşlardır. Gençlikleri burada geçmiştir. Hatta ilk aşkları... Çamlıcanın meftunlarından biri de bay Selim Sırrıdır. Eski vekillerden bay Yusuf Kemal yazıları Çamlıcadan ayrılmaz...

Bu sırada önümüze sütunları hâlâ duran eski bir saray harabesi çıktı. Sordum.

— Burası, dedi, meşhur «Tunuslu Hayreddin paşa»nın sarayı idi. İstanbul'da bu saray kadar eğlence ve sefa-hat görmüş yer yoktur diyebilirim. Tunuslu Hayreddin paşa Abdülâziz'in çok iyi dostu imiş. Abdülâziz bu Tunuslunun sarayına pek sık gider gelirmiş. Sarayın içinde müteaddid büyük havuzlar varmış... Bu havuzlar halis Çamlıca suyu ile dolu. Tunuslu ile Abdülâziz en güzel cariyelerini soyup bu havuzlarda yüzdürürlermiş. Bunların karşısında Çamlıca suyunu içerek, kuzu yerlermiş...

O zaman Tunuslu İstanbul'un en büyük zenginini imiş. Tunusta her ay Martel konyayı fiçilerinin içinde kendisine altın gelirmiş. Her ay fiçi fiçi altın... Bütün bu muazzam parayı Tunuslu Çamlıca tepelerinde Abdülâzizle beraber havuz âlemlerinde vermiş. Hatta imparatoriçe Öjani geldiği zaman Tunuslu Abdülâzize:

— İmparatoriçeyi buraya getir.. diye çok ısrar etmiş.. lâkin Abdülâziz Tunusludan imparatoriçeyi kaskandırdığı için Öjaniyi buraya getirmemiş..

Tunuslu İstanbul'da yarım asır evvel tamamiyle bir hükümdar gibi yaşamış. O zaman Üsküdarın, Çamlıcanın en parlak devri de... Tasavvur ediniz ki o tarihte Üsküdar belediyesinde yalnız 3000 tane kira arabası kayıtlı imiş... Hususî orabalar da başka..

Cuma günleri bu 3000 kira arabası ya bir o kadar da hususî araba Çamlıca tepesine sıralanmış..

Tunuslu sonbaharda Tunusa giderken 2-3 metre derinliğindeki meşhur «Enes» küplerine Küçükçamlıca suyu doldurtur, ağızlarını kaparmış... Yazın tekrar Çamlıcaya geldiği zaman bu küpler açılır içinden Çamlıca suyu çıkarılmış. Çünkü Çamlıca suyunun garip bir hassası vardır. Bu su uzun müddet durulunca güzelleşir. Tıpkı şarap gibidir. Biz de geçen sene sonbaharda küplere bu suyu koyduk. Yazın gelince küpü açtık amma su bozulmuştu. Bu suyun muhafazası için meşhur «Enes» küpleri lâzımdır. Tunuslunun ve meşhur zenginlerin köşk-lerindeki küpler hep «Enes»tir.

Çamlıca suları gariptir. Meselâ Küçükçamlıca suyu küplerde aylarca kalırsa güzelleşir. Ve bu su birçok hususta vücude çok faydalıdır. Tomruk suyu barsaklar için harikulâdedir. Büyükçamlıca suyu böbrekler için çok istifadeli. Kısıklı suyu derhal içilmek şartile fevkalâde hazzettiricidir. Abdülhamid Küçükçamlıca suyuna pek meraklı idi. Serasker Rıza paşayı her sene sonbaharda Çamlıcaya gönderir, büyük küplere Küçükçamlıca suyu doldurturdu. Enes küplerine dolan bu sular gelecek yaz açılır, Abdülhamide gönderilirdi.

— İsmi üstünde «Çamlıca»... Buranın çamları ne oldu?

— Evet Çamlıcada binlerce çam varmış. Lâkin bu semt sonraları sönmüş buradaki en nadide çamlar, asırdide ağaçlar odun olarak satıldı. İşte bu yürekler acısı bir şeydir. Şimdi bu eski asırdide çamlardan 15-20 tane kalmıştır.

Maamafih şimdi Çamlıca ağaçlan-

Üsküdar - Çamlıca yolundan bir manzara Fıstıkbağı

mak cihetinden fevkalâde bir adım atmıştır. Çamlıcaya 7500 ağaç dikilmiştir. Bilhassa Alemdağı caddesi 2 sene sonra etrafındaki büyük ağaçlarla İstanbul'da bir eşi daha bulunmayan muazzam bir bulvar haline girecektir. Bu yol meşhur Libade mesiresine kadar gitmektedir. Bu suretle eski Libade mesiresi de yeniden canlanmış olacaktır.

Bundan başka Çamlıcaya dikilen çam ağaçlarının yanına bir de akasya ağacı dikilmektedir.

Eski Çamlıcalı dostumla dolaşırken burada birçok ihtiyarlara rasladım. Arkadaşıma:

— Burada ihtiyarlar pek bol galiba.. dedim.

— Evet.. son derecede... İstanbul'da nüfus istatistiği yapıldığı zaman yaşı 80 den ve 100 den fazla olanlar da işaret edilmiş. Bu miktarın yüzde kırkı Çamlıcadır. Buranın havasından dolayı Çamlıca yerlileri çok yaşarlar ve ihtiyarlıklarını görürler..

Bunun için Çamlıcada 100 yaşından fazla birkaç ihtiyar vardır. 80 den, doksan dan fazla onlar pek çoktur. Çamlıca ihtiyarlarile meşhurdur.

Çamlıca senede 4-5 ölü zor verir. Geçenlerde Çürüksululardan bir zat 88 yaşında öldü de, eski Çamlıcalılar:

— Vah vah, dediler.. daha gençti..

Çamlıcada 80 yaşından önce ölenlere «genç gitti» derler.

Sonra tuhaftır. Çamlıcada uyku mefhumu yoktur. Ben şehirde gece 6 buçuk saat uyusam ertesi günü yastıktan

başımı kaldırmam. Halbuki Çamlıcada şöyle iki saat kestirsem gayet dinç kalkarım. Sonra işin garip tarafı İstanbul'da Çamlıca arasında güneş batması bir çeyrek saat farkeder. Çamlıcada İstanbul'dan bir çeyrek saat sonra güneş batar.

Etrafıma baktım. Çamlıcada epeyce inşaat yapılıyor. Dostum:

— Evet.. dedi, inşaat ilerliyor. Bunun da sebebi Çamlıcada bir küçük köşkün arsası ile birlikte 1000 liraya çıkmasıdır. Çamlıcada dönümü 50 liraya olan yerler vardır. Bir dönüm arsa aldınız mı 3 odalı kuş kafesi gibi bir köşkü 1000 liraya mükemmel çıkarabilirsiniz. İnşaat yapılan bir yerin önünde durduk:

— Burası meşhur Sultan Mahmud'un büyük sarayının yeridir. Saray yıkılmıştır. Buraya «Sarıkaya» derler. Arsası ikişer dönüme ayrılarak satılıyor.

Çamlıcadaki Yusuf İzzeddin'in 3 köşkünü gezdik. Bu köşkerin manzarasını hayatımda görmediğimi itiraf ederim.

— Aman, dedim, burası ne iyi otel olur. Bilhassa balayına çıkamayan sevgililer, yeni evliler için... Bu harikulâde manzara, harikulâde su, harikulâde hava...

— Evet.. buraların otel olmasına biz de teşebbüs ettik. Büyük otellere bu sarayları gezdirdik. Lâkin kimse buraya sermaye yatırmaya cesaret edemiyordu.. — H. F. Es

Yalvaç deri fabrikası

Yalvaçtaki deri fabrikası

Yalvaç (Akşam) — Yalvaç öteden beri dericilik ve dabaklık merkezidir. Yalvaçın bu hususiyetini nazarı itibare alan Sümer bank, bundan beri ay evvel 135 bin liralık bir şirket kurarak bir deri fabrikası yaptırmıştır.

Fabrika altı ay kadar işledikten sonra bugüne kadar faaliyetini tatil etmiştir. Fabrikanın bu kadar uzun müddet işlememesi, makinelerinin çürümesini

intaç edeceğini düşünen Yalvaçlılar İktisad vekâletine müracaat etmişlerdir. İktisad vekâleti, fabrikanın makinelerini temizlemek için Yalvaça makinistler göndermiştir. Yalvaçlılar, fabrikanın yeniden işletilmesi için teşebbüslerde bulunmuşlardır.

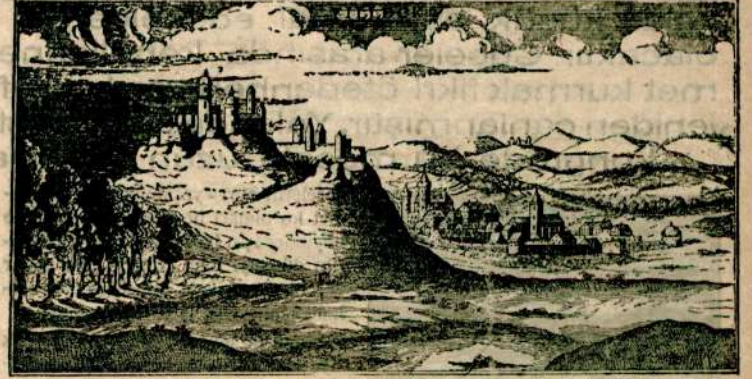
Şimdi Yalvaçta iptidal bir şekilde deri imal edilmektedir. Yalvaçlılar deri fabrikalarına gönderdikleri derilerden senede 200 bin lira kazanıyorlar.

VENEDİKLİ BAFFA "Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 51

Artık tamamiyle anlaşıldı, yedi kralın askeri Türklere Eğrinin bataklık ovalarında hücumla hazırlanmıştı

Fulek kalesi

Böyle zafer kim tarih söylemez. Fakat Catalzadeninki hepsini bastırdı:

Nemseden Sultan Mehmed ald Eğre kal'asın

Sene 1005

Halbuki Sultan Mehmed çadırından bile dışarı çıkmamıştı. İstanbul'da, sarayına dönsün diye can atıyordu. Etrafında onu oyalyan ve eğlen-direnler, hoca Sadettin efendi ile eniş-tesi sadrazam Boşnak İbrahim paşası idi. Bütün mevcudiyetini Fatih'in torunu Yavuz Sultan Selime borçlu olan hoca Sadettin efendi Venedikli Baffanın korkak oğluna da fatihlik unvanını verdi: Üçüncü Mehmed, Eğri fatihi oldu. Fakat bunun doğru olmadığına Serhad gazileri de kaniydiler...

Artık bu zaferi İstanbul'da kaymakam bırakılan ve başta Venedikli Baffa olduğu halde bütün saray kadınları kendisine emanet edilen Hadım Hasan paşaya da tebliğ etmek lâzımdı. Hoca Sadettin efendi neşesinden kabına sığamıyordu. Şeyhis-lâm Bostan zade ile şair Bakiden intikamını Eğri zaferile alacaktı. Halbuki Üçüncü Mehmed sefere gider gitmez İstanbul'da müzayaka o dere-ce arttı ki... Ester Kira devletin mal-yesine hâkim oldu. İstanbul'da müzayaka başladı. O tarihe gelinceye kadar bir dirhem gümüşten sekiz akçe bile kesemezlerdi. Şimdi, bütün «Kallâları ruzigâr» bir dirhem gümüşten ibaret bozuk olmak üzere, on iki akçe kestiler. İstanbul Fesad içinde kaldı. Hadım Hasan paşa ne yapacağını şaşırdı. Yiyecek ve içecek günden güne pahalılaştı. Herkes altını da, gümüşü de kıymetinden fazlaya verip almaya başladılar.

Hoca Sadettin'in Hadım Hasan paşadan ziyade Venedikli Baffaya oğlunun zaferini müjdelemek için seçtiği adam çok manidardı: Kılı dilsiz...

Kılı Dilsiz Eğriden İstanbul'a doğru yola koyuldu.

Eğri kalesinin gedikleri harıl harıl tamir ediliyor, her beş nefere bir kile hanta dağıtılıyor, ve büyük toplar sip-perlerden kaleye taşınıyordu.

Cuma, Venedikli Baffanın oğlu, «halife enam Sultan Mehmed Hanı salıs» in cuma namazı kılması lâzımdı. Eğrinin Varoşunda, Macar kardeşlerimizi İsay'a taptıran kilisenin Arpad devrindenberi yukarı Macar ufuklarında inliyen çanı hoca Sadettin'in gözüne ilişti. Çan kulesi derhal yıkıldı. Serhad gazileri sevinçle-rinden çıldıracaklardı. Mimar Sinan sağ olsaydı, ruhunda sakladığı bütün güzelliklerin Eğri ufuklarında da bir âbidesini diker, Mesö Keresztes denilen Haçovanın yanan ve tutuşan ufuklara doğru mor sisler altında yepyesh uzanan ovalarında Türk nağmesinin hazin lâhınlarını tan yerlerine kadar yükseltirdi. Fakat Mimar Davud, koca Sinan'ın yerini tutamadı. Çünkü Sinan, yalnız yüksek bir sanatkar, yalnız rengi ve güzelliği ruhunda duyan ve onu asırlarca Türk ruhunda yaşatan ve Türkün gözlerini asırlarca kamaştıran bir dâhi değildi. O, aynı zamanda, zaferden anlıyan ve Türkün ayak bastığı yerlerde zaferinin de âbidesi-

ni diken bir askerdı...

Eğrinin çanına ot tıkdı. Önde üçüncü Mehmed, yanında hoca Sadettin efendi ile eniştesi Boşnak İbrahim paşa, arkada Serhad gazileri kiliseye girdiler. Üçüncü Mehmed, camie sancı şerifle giriyordu. Ona bütün bu işleri öğreten hoca Sadettindi. Hatta hutbe okumasını bile öğretmişti. O gün, tabii, «halife müslimin» olmak sıfatile, hutbeyi o okudu. Sevinç içinde idi. Kanunî Sultan Süleyman'dan sonra, gazaya ilk çıkan o idi. O gün o kadar coştu ki, sancı şeriften bir püskül kopardı:

— Yaresulâllah! Senin alemin parresile bu kaleyi senin himayene saldım!

Diye dua etmeğe başladı. İhtiyar, genç, dinç, yaralı, eli ve kolu bağlı Serhad gazileri:

— Amin!..

Diye candan bağırıyorlar.

Namaz bitti. Artık bu camie bir ad takmak lâzımdı, Eğri kilisesinin vaf-tiz babası da, gene İsfahani hoca Sadettin efendi oldu: Alemi şerif camii dedi.

Türkler Eğride cuma namazı kılar-ken, namaza gitmiyen gaziler de boş durmuyorlardı. Akın akın etrafa yayılıyorlar, düşman içine casuslar gönderiyorlar, bazan düşman muntakalarile çarpışarak diller alıyorlardı.

Nihayet iş anlaşıldı: «Kralı dalalet mealin karındaşı Magsimilyan, Çeh ve Leh ve Rin Papa ve Dib Frengistan'dan ve sair ecnası küffardan mübâ-lâga asker» ile bir menzil yere geldik-leri haber alındı.

«Kralı Dalaleti meal» ikinci Rudolf, kardeşi de Maksimilyandı. Fakat asıl Eğri kalesini kurtarmaya gelecek, kralın öbür kardeşi Matyaşdı. Çünkü ordunun başkomandanı o idi. Fakat o Eğriye kadar gelmeyi gözüne yedirememişti. Papa Sekizinci Klemanın askerleri ne yapacaklarını şaşırdılar. Yağmur seller gibi yağıyordu. Sellere batarak yol yürümek ve kale dövmek için Türk olmak lâzımdı. Maksimilyan ancak teşriniev-velin sonlarına doğru Erdel askerle-riyle Kaşauda birleşebildi. Hele Erdelin onlarla birleşmesi ne büyük ihanettir! Budini alan Türklerin bir de Erdel beyliği kurmalarına lüzum mu vardı? Onu Kanunî, anasının kucağında muhteşem otağına getirilen çocuğa ve anası Elizabetin gökden göz yaş-larına acıyarak bahşetmişti. Şimdi Erdel beyi de, Mihail Voyvoda da, hat-ta Habsburg hanedanına karşı mu-cadeleye çağırılarken Nis sularına kadar donanma yolluyarak kralları kurtardıkları Fransızlar da, Türkler-den izinsiz kral seçemiyen Lehler de Türklere karşı ayaklanmışlardı. Romanın göbeğinde Musevi İsay'a ve-kâlet eden lâtın papaların Türklere karşı açtıkları bu haçlı seferleri hâlâ mı devam edecekti? Keşki Sen - Piyer Romaya kadar gitmeseydi! Ona za-ten o zamanlar sormuşlardı: Kuo Vadis!.. Nereye gidiyorsun? Fakat Türkler de haçlı seferlerine göğüs germeğe o kadar alçıklardı ki... Venedikli Baffanın oğlu bile anasının doğduğu topraklardan kopan fırtınaya karşı meydan okumaya muvaf-fak oldu.

(Arkası var)

Dünya cüceleri ayrı bir hükûmet kurmak istiyorlar

Bu hükûmetin, nüfusu az olan Macaristanın Pusta ovasında kurulması düşünülüyor

Cüce hükûmetinde her şey cücelere göre olacaktır. Fabrikalar küçük eşya imal edeceklerdir. Evler, odalar küçük olacaktır. Cüceler arasında kendilerine mahsus bir hükûmet kurmak fikri ötedenberi vardır. Bu fikir son zamanlarda yeniden canlanmış. Yakında Budapeştede toplanacak olan kongrede bu mesele uzun uzadıya görüşülecektir.

İstanbulun en kısa boylu adamı B. Simon

Hiç birinin boyu bir metreyi bulmayan cücelerin ayakkapları, elbiseleri, odaları, sandalyeleri, masaları alelade boydaki insanlara benzemez. Bunlar küçük ve alçaktır. Ev, giyecek ve hat-tâ yiyecek ihtiyaçları alelade boydaki adamlara benzemediği gibi içtimal hayatları da farklıdır.

Bir cüce erkek, boylu poslu bir kadını alamadığı gibi cüce bir kadın iri yarı bir adama eş olamaz. Madem ki, cücelerin her türlü hayat ve ihtiyaçları başkadır. Bunlar kendi aralarında ayrı bir yurd ve hükûmet kurup da niçin rahat etmesinler? Dünyada akıl ve zekâsı ve sanattaki mehareti ile nam ve şöhrat alan cücelerden birçoğu bu fikir üzerinde durmuşlar ve tatbikine çare aramışlardır.

Bunlardan biri beynelmül büyük şöhrati haiz Barnum sirkinin yıldızı cüce Tom Pouce'dir. Bu adam cücelerin diğer insanlardan her hususta farklı olduğunu düşünerek ayrıca bir hükûmet kurmaları icap eylediğine hükmetmiştir. Bu düşünce ile meşhur edip Gulliverin bütün dünyada tanınmış olan romanında cücelerin kurduğunu tahayyül ve tasavvur eylediği Liliput devletini hayalden hakikate tahvil etmeği Tom Pouce kendisine iş edinmişti.

CÜCE FABRİKATÖRÜN MARİFETLERİ

Bidayette bu tasavvura büyükler gülmüşlerdi.

Fakat Tom Pouce zaman geçtikçe

cücelerin ayrı yaşamaları ve hükûmet kurmaları hem kendileri hem de büyükler için iyi bir şey olacağına bütün dünyayı ikna etmişti. Şu kadar var ki, ömrü vefa etmediğinden başladığı muazzam iş yarıda kalmıştı.

Şimdi de Macaristanın en büyük fabrikatörlerinden Julius Gont bu fikri tahakkuk ettirmeğe kendisine vazife edinmiştir. Bu Macar fabrikatörün boyu 79 santimetredir. Lâkin başardığı işler çok boylu ve akıllı adamların harcı olmayacak kadar büyüktür.

Memlekette sayıları yüz binleri bulan cücelerin giyebileceği büyüklükte ayakkabı ve hazır elbise ve şapka ve muşamba yapıldığını ve büyük adamlara göre yapılan sandalye ve masa ve emsali mobilyelerden cücelerin rahatsız olduklarını düşünerek fabrikalarında sırf cücelere mahsus büyüklükte çorap, ayakkabı, fanilâ, hazır elbise, ve mobilye yapmağı kararlaştırmış ve bunu tatbika muvaffak olmuştur.

Bu eşyayı satmak için ayrıca mağazalar açmıştır. Bu müesseselerin müşterileri yalnız cücelerdir. Çünkü alelade boydaki adamlar burada kendilerine uygun bir şey bulamazlar.

Fabrikatör cüce yalnız giyecek ve mobilye eşyası değil cüce sanatkarların kullanabileceği boyda ve ağırlıkta çekiç, kısıkaç, burgu ve sair alât ve edevat ve makineler yapmakta ve bunları da cücelere mahsus mağazalarda sattırmaktadır.

CÜCELER KONFERANSI

Cüce fabrikatörün düşündüğü pratik şeylerdir. Çünkü Macaristanda cüceler başka memleketlere nisbetle daha fazladır. Meselâ her yirmi bin nüfusa bir cüce isabet ediyor. Başka memleketlerde ise cücelerin nisbeti seksen binde birdir.

Cüce Gont ince zekâsı ile bulduğu imal tarzı sayesinde çok para kazanmıştır. Bu milyonları gene kendi boyundaki adamların menfaati için kullanmak gibi yüksek mefkûre sahibi olduğundan bütün dünya cücelerini Peştede bir kongre akdine davet etmiştir.

Kongreye gelecek cücelerin bütün masarifi fabrikatör ve milyarder cüce Gont verecektir.

Burada dünya cücelerinin refah ve terakkilerini temin edecek çareler düşünülecektir. Bu arada dünya cücelerinin bir araya toplanarak ayrıca bir devlet kurmaları meselesi üzerinde de görüşülecektir.

Fakat herşeyden evvel cücelerin suni olarak çoğalmasını menedecek çareler aranacaktır. Tabiatın galeti olarak bazı adamların cüce ve kısa boylu olmasını önüne geçilemeyecek bir haldir.

Fakat bazı memleketlerde ve bahu-

32 yaşında 85 santim boyunda İngiltereli bir cüce Jack Lambert

sus halkı cahil olan köylerde nevzad çocukların başları, vücutları hususî kalıplar içinde sıkıştırılmakta ve zorla cüce bırakılmaktadır. Sonradan bu çocuklar yüksek fiat ile sıklıkla ve film kumpanyalarına verilmektedir. Kongre böyle çocukların kasden cüce bırakılmasını menedecek kanunların bütün dünya memleketlerinde yapılmasını ve şiddetle tatbik edilmesini isteyecektir.

CÜCELER VE ÇOCUKLAR

Kongre cücelerin yalnız cüceler ile evlenmeleri için kanuni mecburiyetler konulmasını dahi müzakere edecektir.

Cücelerin on yaşından aşağı çocuklardan cüssece ve boyca büyük olmadıklarından tren ve tramvay ve otobüslerde kendilerinden çocuk biletleri ücreti alınmasını konferansta isteyeceklerdir. Cüceler sinemalara dahi çocuklara mahsus biletler ile girmek hakları olduğu kanaatinde idirler.

Fakat kongrede en ziyade görüşülecek mesele cücelere mahsus bir hükûmet kurulması tasavvuru olacaktır. Kongrenin müessisi fabrikatör Gont böyle bir hükûmetin kurulmasına imkân bulundugundan bu tasavvurun tahakkuk eylemesi için kongreden bir karar almağa çalışacaktır.

Bu adama göre zaten nüfusu az olan Macaristanın Pusta denilen münhat ovasında böyle bir hükûmet kurulabilir. Bu hükûmet tarafından tesis olunacak şehirlerde yalnız cüceler yaşayacaktır. Fabrikaları yalnız cücelere mahsus küçük eşya imal edecektir. Hükûmet daireleri ve bunların mobilyeleri, evleri, sinemaları, tiyatroları yalnız cücelerin rahatça kullanabilecekleri büyüklükte olacaktır.

Böyle bir hükûmet kurulduğu zaman dünya cüceleri bunun havzasındaki şehirlerde kendilerine uygun mesken ve veasit ile çok rahat yaşayacaklardır. Evlerin su ve elektrik ve hava gazı muslukları cücelerin yetiştirecekleri irtifada olacaktır. Karyoları küçük ve kısa olacaktır. Kullanacakları çatal ve kaşıklar ağızlarına rahatça sığacak büyüklükte bulunacaktır. Fabrikatör Gont'un kurmak istediği cüceler hükûmeti tahakkuk ettiği zaman kendisinin mevkii ne olacağı şimdiden cüceleri düşündürmektedir. Kendisine göre belediye reisi olmak en büyük emeldir.

Fakat dünya cücelerini hükûmete ve rahata kavuşturan bu kahraman cüceye devlet şefliği verilmesini kimse çok gözümiyecektir. Şimdi bütün dünya cüceler kongresinin ne neticeler vereceğini merakla bekliyor. F.

ASKERLİK BAHİSLERİ:

Yarının harp gemileri nasıl olacak ?

Askeri muharririmizden:

Kruvazörler: Kruvazörler için de şimdiye kadar 1922 Vaşington muharreratı esas tutuluyordu. Bu sebepten beş büyük denizci devlet tarafından (İngiltere, Birleşik Amerika, Japonya, Fransa, İtalya) 10,000 tonluk düzünelerle kruvazörler yapıldı. Bunların bazılarında sekiz ve en fazlasında on tane 20,3 lük top bulunmakta, yüksek sürate ve fakat zayıf zırha malik bulunmaktadırlar. Bunların zayıf noktaları da burasıdır. Bunlar kruvazör muharebeleri için çok kuvvetli fakat büyük deniz muharebeleri için çok zayıftırlar. Bu sebepten 936 da Londra'da akdedilen konferansta gene 6000 - 8000 tonluk hacimde en çok 15,5 santimetrelük toplarla teçhiz edilmiş kruvazörler inşası daha muvafık görülmüştür. Bu yeni tiplerde hemen her denizci devlet bir hayli miktarda kruvazör inşasına karar vermiş ve hatta tatbika geçmiştir.

Bunlarda her şeyden evvel büyük sürat (34 - 36 mil) aranmaktadır. Bu suretle bunlardan daha ziyade kruvazör muharebeleri ve ticaretin korunması gibi stratejik hizmetler ve dolayısıyla büyük sürat istemektedir. Bu gemilerden artık büyük harpte olduğu gibi çürüyen ana filoların önünü setretmek ve muharebe esnasında torpitobotları istihdam eylemek gibi hizmetler değil ticaret muharebesi, refakat vazifesi ve hususî teşebbüsler gibi işler beklenmektedir.

Diğer denizüstü harp gemileri: Bunlar muhripler, filotillâ rehberleri, filo refakat gemileri ve hücum botlarıdır. Vakiâ bunların hacimleri de 1922 ve 1930 muahedeleriyle tesbit edilmiştir. Fakat buna rağmen denizci devletler bu hacimleri tecavüz ede ede nihayet 2500 tonluk yeni tip muhribe kadar geldiler. Bu öyle bir gemidir ki buna muhrib demek, yani taşıyacağı torpido ile iş göreceğini kabul etmek mümkün olamaz. Bilâkis bu gayet süratli ve icabında filoda keşaf-lık yapacak ufak bir kruvazör olmuş demektir. Bunlara şimdi filotillâ rehberi adı verilmektedir. Ve denize dayanıklılık, refakat keyfiyetinin iyiliği zaranına olarak saatte kırk mil gibi müthiş bir sürat te iktisab etmiş bulunmaktadırlar.

Bu filotillâ rehberlerini muhrib filolarına bağlı bulundurmaktan tamamen kurtarmak için yeni bir tip gemi daha meydana gelmiştir. Bu da takriben 600 ton hacminde, gayet süratli ve filoyu harekette ve limanda denizaltı gemilerine karşı koruyan «filo refakat» botlarıdır. Bunların meydana gelmesine bir sebep te tonajlarının azlığı dolayısıyla muahedeler dışında kalmalarıdır. Bunlardan ayrı olarak ayrıca her filo ve bilhassa Akdenizdeki memleketlerin filoları bir torpido taşıyan ve denizaltı gemilerine karşı avcı olarak kullanılabilen hücum botları meydana getirmişlerdir. Bunlar 20 - 30 tonluk küçük botlardır ve 50 mile kadar çıkan dehşetli sürate maliktiler.

Okyanuslarda iş görmek için bunlar çok küçüktürler. Bu sebepten Amerikada bu çeşit gemiler revaç bulmadığı gibi İngilizler de bu iş için daha başka tip botlar kabul etmekte dir. Çünkü İngiltere bir harp halinde gene denizaltı muharebeleriyle karşılaşacağını, gıda maddelerinin ve harp malzemesi için lazım olan ham maddelerin memleketi sevkî zaruret dolayısıyla büyük gemi katarları teşkilile ve bunları muhafaza zaruretinde bulunacağına büyük harbin tecrübeleriyle kanı olduğu için şimdi 1200 - 2000 ve güzel teslihi edilmiş ve süratli refakat gemilerine ihtiyaç hissetmektedir.

Mayın dökücü ve mayın toplayıcı gemiler üzerinde harptenberi büyük değişiklikler husule gelmemiştir.

Denizaltı gemileri: Denizaltı gemilerinin büyüklüğü evvelce muahedelerle tahdid edilmişti. Bu defa bu tahdid kaldırıldı. Yalnız her devletin inşa edeceği miktar gûya tahdid edil-

miştir. Maamafih son senelerde Japonyadan başka bir yerde su üstündeki tonajı 2000 - 3000 olan denizaltı kruvazörlerinin inşasına pek istekli görülmektedir.

Yalnız Japonya 3000 tonluk ve üzerinde 20,3 santimetrelük top bulunan denizaltı kruvazörleri yapmak niyetindedir. Bu denizaltı gemisinin deniz üstünde de iyi işler göreceği ve büyük toplar taşınmasının faydalı olup olmadığı henüz taayyün etmiş değildir. Şimdiki halde daha ziyade 1000 - 1500 tonluk ve su üstündeki sürati 22 mile kadar olan denizaltı gemileri inşasına çalışılmaktadır. Bu suretle bu gemiler artık su üstünde ana filoya refakat etmeğe ve onunla beraber harekete imkân bulacaklardır. Büyük harpteki denizaltı gemileri su üstünde vasatî olarak ancak 8 - 9 mil süratle hareket ettikleri için buna imkân görülemiyordu. Maamafih Akdeniz ve Baltık denizi mahdud sularda Almanların son senelerde inş ettiği 250 tonluk ufak denizaltı gemilerinin de pek âlâ güzel işler gördüğü sabit olmuştur.

Tayyare gemileri: 30,000 ton hacmine kadar çıkan dev cüsse tayyare gemileri, şüphesiz ki harp sonrası muharebe gemilerinin tipi üzerinde en çok münakaşa edilen bir gemi olmuştur. Bazıları alabildiğine büyük olan bu gemilerle taşınacak büyük miktarda tayyarenin (bir gemide 70 tayyareye kadar çıkıyor) düşman filosunu bir anda iş göremeyecek hale getireceğini iddia ederken, diğer bir kısım mütehassıslar bizzat bu gemilerin en zayıf harp vasıtası olduklarını ve gösterdikleri büyük hedef dolayısıyla çok kısa bir zamanda harpten hariç kılacaklarını binaenaleyh daha küçük tayyare gemileri inşası zarurî olduğunu ve hatta tayyarelerin yalnız harp gemileri üzerinde taşınması gerektiğini ileri sürmektedirler.

Şu muhakkaktır ki, bugün için ufki zırh ve şakulî top kabul edilmekle tayyarelerin deniz filolarını ortadan kaldıramıyacağı hemen bütün deniz devletlerince anlaşılmış ve tezgâhlara 35,000 ve hatta daha yukarıda hacimde harp gemileri konmuştur. Diğer taraftan da meselâ İsveçliler tarafından imal edilen ve üzerinde yalnız 8 tayyare taşıyan tayyare kruvazörlerinin de kifayet etmediği ve harpte kruvazör olarak pek işe yaramıyacağı anlaşılmıştır.

Vakiâ son zamanlarda harp gemileri üzerine de tayyareler yerleştirilmiştir. Fakat bunlar hem miktarda azdır ve hem de nisbeten ufak tipte keşif tayyareleridir. Asıl bombardıman tayyareleri için taşıyacak emin ve sağlam vasıta henüz bulunmamıştır ve bu sebepten de tayyare gemilerinin miktarı şimdilik hayli mahdudur. Bu tip gemiyi de ancak istikbal yaratacaktır.

M. Şevki

Mektep'erin tamiri

İstanbuldaki bütün mektep binaları bir heyet tarafından ayrı ayrı tedkik edilerek tamir vaziyetlerini gösterir bir cedvel hazırlanmaktadır. Cedvelde mektep binaları dört kısma ayrılmıştır. Mekteplerin bu cedveldeki sıraya göre tamirine başlanacaktır.

En gülünç adam!

Karikatür müsabakamıza

İştirak etmek için 15 kuponlu karikatürü biriktirmiş olan karilerimiz biriktirdikleri 15 kuponla beraber okunaklı adreslerini ve 15 gülünç adam karikatürlerinden en çok hangisini gülünç buldularsa yalnız o karikatürü:

15 Birinci kânun 1936

Salı günü saat 17 ye kadar (Akşam gazetesinde karikatür müsabakası memurluğu) adresine göndermelidirler.

Cüceler Cenevrede Milletler cemiyeti binası önünde

Başvekilimizin çok mühim nutku

“İskenderun, Antakyanın istiklâlini istiyoruz,,

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Arkadaşlar,

Bazı Suriye siyaset adamları bu mesele vesilesiyle son zamanlarda sinirlilik gösterdiler. İskenderun ve Antakya havalisinin Suriyeden ayrılmasına itiraz ediyorlar. Asırık Arap düşmanlarının, yani bizim, Türklerin, Suriyeden kıymetli bir parça almak istediğimizi Arap milletine ilân ediyorlar. Daha çok tafsilât vermeyim. Bizi inciten nice acı sözleri bizden esirgemiyorlar. Evvelâ şunu söyleyim ki biz, İskenderun ve Antakya mıntakasını hiç bir zaman Suriyelilere vermiş değiliz. (Şiddetli ve sürekli alkışlar).

Hukukî tasfiye esnasında malı veren biz olduğumuza göre hiç olmazsa malı kime ve nereye verdiğimiz bizim iyi bildiğimizi kabul etmek lâzımdır. Ondan sonra bizim Arap milletine karşı hayırhah ve iyi dost hislerinde bulunduğumuzu görmemek haksızlıktır. Osmanlı idparatorluğundan Arapların fena idare edildiğini zikretmek, bize, milliyetçi Türkleri, Türk Cumhuriyeti velâtlarına karşı ortaya sürülecek bir sistem değildir. Hilâfetçi Osmanlı imparatorluğunun son 100 senesindeki fena idaresinden Araplar hiç olmazsa Türkler kadar mesuldürler. Biz pek iyi hatırlarız, memleketin başında resmen bir Arnavut sadrazam ve sultan Hamidin yanında memleketin hakikî sadrazamı tanılan Şamlı bir vezir bulunurdu. -Bravo sesleri- bu zatların imparatorluk idaresindeki ehliyetlerini ve devletlerine olan sadakatlerini münakaşa mevzuu etmek fikrimden uzaktır.

Tebarrüz ettirmek istediğim nokta imparatorluk idaresinde Arnavutların da Arapların da hiç olmazsa Türkler kadar mesul olduklarıdır. İmparatorluk çöktüğü zaman Suriyeli Anadolu'dan ve Şamı Ankaradan daha mamur bıraktığımızı zannediyoruz. Millî devlet ilk temellerini atarken, Arap memleketlerini Arap milletine bırakmayı kendi siyasetine esas tutmuştur. Bunu resmî olarak misakı millide ilân ettik. Misakı milliyi o zamanki güç şartlar içinde zarurî olarak yapılmış saymak yanlışdır. Misakı millî şuurlu bir siyasetin ve derin bir kanaatin ifadesidir.

Çünkü misakı millide zikredilen Türk memleketlerini bize hazır vermediler. Biz onları istihlal etmek için dünyanın galip devletlerine karşı daha dört sene harbettik. Daha dört sene harbettikten sonra kazanılan muzaferiyet neticesinde Arap memleketlerine karşı olan vaziyetimizi ve zihniyetimizi değiştirmedik. Lozan muahedesinde bir çok mücadelelere ve bir çok tazyiklere karşı Türk milletinin istiklâlini ve haklarını müdafaa ederken Arap milletini üzerinde bir manda tesis olunması için yani Arap istiklâline münafî bir vaziyeti müahedede kabul etmemek için de çok eziyetler çekti. En nihayet kabul ettiğimiz bu muntakaların alâkadarlara bırakılmış olmasıdır. Alâkadarlardan maksat eğer manda sahibi devletler olsaydı bu kadar mücadeleye lüzum olmaksızın onların adını sadece zikretmek kifayyet edirdi. Alâkadarlar, herkesten evvel, bizi, nazarımızda, bıraktığımız memleketlerin halkı idi.

Arkadaşlar, Cumhuriyetin haricî siyasetinde büyük komşularla iyi olmak arzusu zannediyoruz ki üzerinde tereddüt edilmesi mümkün olmayan bir siyasettir. Bütün komşularla iyi münaasebet kurmak ve bütün eski düşmanlıkları tedavi ederek sıkı ve samimî dostluklara çevirmek için Türk milleti elinden gelen her fedakârlığı yapmıştır. Komşumuz olan Irak memleketinin müstakil bir devlet olarak kurulmasını bir herkesten evvel ve Cemiyetî Akvamdaki evvel arzu ettik. Irakın müstakil bir devlet olması mu-

ahedesi ilk olarak bizim tarafımızdan imza edilmiştir. Ondan sonra da bu memlekle komşuluğumuz o kadar iyi hislerle ve o kadar iyi istikamette inkişaf etti ki çok zaman hudud hadiseslerinde iki memleket bir vücut gibi hareket etti. Tam bir emniyet havası Irak - Türk hududunda hâkim bulunmaktadır.

Suriyeye de biz kıymetli bir komşu gözü ile bakmak istiyoruz. Suriyelilerin istiklâli ihtimalinden bahsedildikçe biz bunu dalma aşıkâr bir sevinçle karşıladık. Cemiyetî Akvamdaki Fransanın Suriyelileri istiklâl yolunda inkişaf ettirmek için bulduğu her fırsat bizim tarafımızdan büyük ştişeye uğradı. Son defa resmî notalar teati ederken ve Suriyede siyasi adamları Türkler için hoşla gitmiyecek her türlü sözleri söyledikleri vakitler dahil Suriyelileri müstakil bir devlet olarak inkişaf ettiren Fransaya karşı tedbir duygularını ve Suriyelilere karşı sevgilerimizi ve iyi komşuluk hislerini tebarüz ettirmeye çalıştık. Bizim bu kadar hayırhah ve dürüst vaziyetimize karşı Suriyenin istiklâle giderken bir Türk iline hükmetmek arzusu göstermesini yanlış, haksız ve çok zalimane buluyoruz. (Şiddetli alkışlar).

Yüzlerce kilometre uzunlukta hudutlarda yanyanayız. İyi komşuların içinde bulundukları huzur havası, en cazibeli mücadelelerin verebileceği menfaatlerden üstündür. Muhtelif komşularla tecrübe ettiğimiz için bu bahtiyar neticeyi selâhiyetle söyleyebiliriz. Biz kuvvetle kaniiz ki Suriyelilerin Türklerle iyi komşuluğu esas tutmaları, Arab milletinin de menfaatine daha çok yarayacaktır. Fakat bir noktayı açık yürekle söylemek isterim. Bizimle hemhudut olan bir Türk memleketinin Arab devleti tarafından dini, harsî ve iktisadî türlü vasıtalarla milliyetinden uzaklaştırılabileceğini zannetmek yanlış bir hesaptır. Bu, bütün Türkiye memleketini huzurdan mahrum etmek ve onu çıldırtmak için, işkence içine atmak demektir. Buna asla muvafakat etmiyeceğiz. (Alkışlar).

Böyle bir ihtimali niçin kabul etmiyeceğimizi vicdanımızın bütün kanaatle söylemek için soğuk kanlılıkla, herkese kanaat verici deliller bularak izaha çalışıyoruz. Büyük heyecan günlerinde bazı siyaset adamları memleketin vatanperverliğini değerli özllerinde topladıklarını zannederler ve ifratlı mülâhazalara düşerler. Ümit ediyorum ki hadîsati daha soğuk kanlı mütalâa etmek mümkün olduğu vakit Türklerle Arab milleti arasında ki iyi komşuluk ve iyi dostluk faydaları müfrit düşüncelere hâkim tutulacaktır.

Suriye devletini doğarken muhabbetle selâmlıyoruz. Fakat onun daha doğarken Türk illerini elde etmek hevesleri göstermesini doğru bulmuyoruz. Türk mıntakasında İskenderun limanına Suriyenin muhtaç olacağını düşünmek, bu mıntaka üzerinde Suriye devletinin hâkimiyetini ihtiyaç göstermez. İskenderun mıntakasına liman olarak bugünkü Türkiye Cumhuriyeti arazisinden muhtaç bulunan sahalar şimali Suriyeden muhtaç olan kısımdan daha büyüktür. (Bravo sesleri).

Dünyanın her yerinde sahili olmayan ve yahut arzu ettiği sahil kısmı başka memleketlerin elinde bulunan yerlerde, milletlerin birbirle iktisadî münasebetlerini kolayca tanzim edecek çareler bulunmuştur. Demek istiyorum ki iktisadî mülâhazalar devlet hâkimiyeti mülâhazasından tamamen ayrı olarak mütalâa edilebilir. Bu mülâhazalarla Suriye halkına ve Arap milletine karşı dostluk hislerimizi hal ve istikbal için ifade etmeye ve bizim İskenderun, Antakya ve havalisi meselesini ne kadar millî ve ciddi görmeğe mecbur olduğumuzu izah etmeğe çalıştım. Ümit ederim ki bu sözlerim haklarımızı ciddi ölçülmüş

İhtiyaç maddelerimizden bir kaç daha ucuzliyaacak

Köylü ve çiftçiye fazla mahsul kazandırmak için geniş mikyasta su politikasına başlanacak

Ankara 12 (Telefon) — Attırma ve yerli malı haftasının yedinci yıldönümünü başvekil İsmet İnönü bugün Ankara Halkevinde söylediği bir nutukla açmış ve demişti ki:

Bu sene geçirdiğimiz zirai vaziyette umumî surette ortadan daha iyi denilebilir. Mevsimin ilk zamanlarında tımitlerimiz daha çoktu. Zannediyorduk ki bir çok mahsullerde bolluk, evvelki senelere nisbetle bir iki misli fazla olacaktı. Bazı hava aksilikleri, bazı mahsuller için bize umduğumuz neticeleri vermemiştir. Zaten ziraat böyledir. Evvelce tahmin olunan hesaplara her noktada aynı aynına çıkmaz. Fakat tekrar ediyorum ki umumî olarak bu seneki ziraat vaziyetimizin iyi olduğunu söyleyebilmekle bahtiyarım. Büyük mahsullerimiz iyi fiatle satıldı. Bunların başında üzüm, fındık, incir ve bilhassa tütün zikrolunabilir. Ekin Orta Anadolu'da ve Şarkta iyi idi.

Garbi Anadolu'da bazı mıntakalarda fena havalardan dolayı çok zarara uğradık. Fakat Garbi Anadolu'nun diğer mahsulleriyle beraber vaziyeti de çokluk olarak ortadan daha iyi sayılabilir.

KÖMÜR VE DEMİR İŞİ

Endüstri programında bu senenin hissesine düşen işleri muvaffakiyetle tahakkuk ettirdik. Yeni fabrikalar açtık, yeni fabrikaların temellerini attık ve yeni fabrikaları mukavelelere bağladık.

Bilhassa bütün memleketin dikkatini iki mevzu üzerine çekmek isterim: Bu mevzulardan birisi kömür üzerinde, ikincisi demir üzerinde aldığımız tedbirlerdir. Geçen yıl gene yüksek huzurumuzda memleketi hitabederken kömür politikası diye hususî bir mevzuu temas etmiştim. Kömür havzasında ucuz fiatle çok istihsal yapabilmek için lâzım olan tedbirlerin hepsine tevessül etmiş bulunuyoruz. Bunların başında büyük şirketler elinde bulunan işlerin devlet tarafından alınması geliyordu.

EREĞLİ ŞİRKETİ

Ereğli şirketi ile iki tarafı memnun edecek ameli ve makul neticelerle anlaşmış olmamız memnuniyetle zikretmek isterim. Bundan sonra nakil vasıtaları, ocakların birleştirilerek rasyonel bir halde işlenmesi, hülâsa çok istihsal yapmak ve memleketi geniş mikyasta kömür istihlak ettirmek için tedbirler alacağız. Bu kış gününde bizim memleketin yakacak madde olarak kömürü geniş mikyasta kullanmış olmasını iyi bir dilek olarak zikretmek isterim.

ÇELİK FABRİKAMIZ

Çok ehemmiyet verdiğimiz ikinci mevzu yüksek kurumlara büyük demir ve çelik fabrikası kurulusudur. Bunun için muteber İngiliz firmasıyla yaptığımız mukaveleyi zikredeceğim. Mukaveleye göre iki buçuk yıl sonra, ümidimize göre belki biraz daha evvel bu fabrikanın işlenmesini bekliyoruz.

ZİRAAT İŞLERİNDE ESASLI TEDBİRLER ALINACAK

Arkadaşlar, Bu sene bilhassa ziraat için esaslı tedbirler almak yolundayız. Muhtelif mıntakalarda tedkiklerde bulunduk. Ehemmiyetle vardığımız netice odur ki eğer daha fazla mahsul almak istiyorsak daha radikal davranmamız lâzımdır. Demek istiyorum ki bir çerçeve içinde nasıl anladığımızı da göstermiş olacağız.

Biz Cemiyetî Akvam prensiplerine bağlıyız. Cemiyetî Akvam mekanizması dahilinde milletlerin ciddi meselelerini müzakere edebileceklerine ve bu yoldan mesut neticelere varılabileceğine kaniiz. (Alkışlar).

rum ki bugünkü şartlar ve vasıtalar içinde mikdar olarak istihsal edilecek maddeler aşağı yukarı istihsal edilmektedir. Köylüye ve çiftçiye daha fazla mahsul kazandırmak için yeni tedbirler lâzımdır. Bu tedbirlerin başında su işlerini buluruz. Önümüzdeki sene içinde memleketi geniş mikyasta su politikasına başliyaacağız. Bir takım büyük sular var ki yalnız tahribat yapıyorlar. Gene bir takım güzel sular var ki onların sulamasından memleket istifade edebilir.

Sulamakla beraber memlekette ziraat usullerini ve ziraat vasıtalarını yenileştirmek için çiftçiye geniş mikyasta kolaylık göstermeğe başliyaacağız.

Endüstri programı gibi başlı başına bir ziraat programının tahakkuk safhalarını her sene tedkik etmek bizim yeni bir zevkimiz olacaktır.

HAZİNE VARİDATI ARTIYOR

Bu sene memlekette, huzur ve çalışma neşesi de pek ziyade memnuniyeti mucip bir halde idi. Bu varlığı malîyenin hesaplarında açık bir surette görüyoruz. Şimdiye kadar hazinein varidatı geçen senenin bu aylarına nisbetle hiç olmazsa 12 milyon lira fazladır.

Millî paramız bugün en sağlam bir bünye göstermektedir. Bütçe müvazenesi şüphe götürmeyecek surette emin, hattâ ümit edildiklerinden fazla varidat veren, gerek ziraatte ve gerek sanayide kazancı her sene artmakta olan memleketin millî parasının kıymet ve kudreti elbette şüpheden âzâde, her hangi memleketin parası ile boy ölçüşecek kudrette bulunması lâzımdır.

PARAMIZIN KIYMETİ

Arkadaşlar, Bu sene muhtelif memleketlerde para kıymetleri üzerinde türlü temevvüçlere rastladık. Şimdiye kadar para kıymetini tutmakta ısrar etmiş olan mühim memleketler paranın kıymetini düşürme kararı almışlardır. Biz, bu fikir temevvüçleri arasında paranın kıymetini tutmayı, alınacak tedbirlerin bizim memleket için en iyisi saydık. Şimdi ticaretin hemen her memlekette bir şekil ve surette güdüm altında bulunduğu devirlerdir. Bu devirlerde para kıymetine hükmetmek çok müşkül değildir.

Biz de yedi senedenberi güdümlü bir ekonomi takip ederek paranın kıymetini kolaylıkla muhafaza edebildik. Para kıymetini memleketin iktisadî şartlarından dolayı düşürmek fikri bize gelmedi. Aksine olarak memleketin iktisadî şartlarından dolayı paranın kıymetini muhafaza etmek fikrini edindik. Dahilde ve haricte çok borç edildir ve bu borca faydası olsun diye para düşürülür. Gene düşürme memlekette ucuzluk husule getirmek için tedbir olarak ileri sürülür. Biz memlekette ucuzluk için para kıymetinin düşürülmesini doğru tedbir olarak kabul etmiyoruz. Para kıymetinin düşürülmesi ihtimali olduğu zaman her türlü ithalat eşyası derhal kıymetine zam yapar.

Para düşürülmesi suretile ihracat mallarımızın daha kolay sürüleceğini bizim memleket için iddia etmenin doğru olmadığını da sanıyoruz. Çünkü ihrac edilecek mallımız elimizde kalmıyor. Zamana göre, makul sayılacak fiatlar üzerinden, ne kadar mal çıkarsak sürebiliyoruz. Ondan sonra paranın düşmesi ihtimali karşısında vukua gelecek her türlü pahallıklar, memleketin iktisadî hayatını umumiyetle çok müteessir edecektir.

-Arkadaşlar,

Mahsus tafsilâtlı konuşuyorum: Bir taraftan paranın kıymetine hü-

kümetin, B. M. Meclisinin hâkim olduğunu göstermek istiyorum, diğer taraftan paranın âtiyen de müstakar tutulmasını icap ettiren sebepleri anlatmak istiyorum.

Bizde itimat meselesi bütün tedbirlerin başında gelecek bir unsur olduğuna kaniim.

UCUZLUK MÜCADELESİ

Şimdi pek mühim olan diğer meseleye geçiyorum: Memlekette geniş mikyasta ucuzluk mücadelesi yapıyoruz. Bir iki seneden beri aldığımız cesurane tedbirler müsbet neticeler verdi: Şekerde, tuzda, çimen-toda, ilh. Bu politikaya bu sene de devam edeceğiz. Para düşürmekten dolayı yüzde 30 ucuzluk bekleyen memlekete nisbetle biz iki sene içinde, esaslı ihtiyaç maddeleri üzerinde, yüzde 30 dan fazla ucuzluk temnine şimdiye kadar muvaffak olduk. Bu istikamette bundan sonra da müsbet neticeler alacağımıza eminiz. Önümüzdeki sene içinde temel ihtiyaç maddelerinden daha bir ikisi üzerinde ucuzluk tedbirleri alacağız.

Ucuzluk mücadelesi yaparken bir noktaya memleketin dikkatini celbedeceğiz: O da merkezde, Büyük Millet Meclisinde devletin ucuzluk yapmak için fedakârlık yaptığı mevzular üzerinde kolaylıkla işidemiyeceğimiz, memleket köşelerinde diğer şekillerde resimler alınmaya kalınmasıdır.

Meselâ bu sene sayım için hazine varidatında esaslı fedakârlık ettik. Dolastığım esnada türlü şekilde hayvan üzerinden resim alınmak temayülleri gördüm. Bundan sonra B. M. Meclisinse ucuzluk tedbirleri aldığımız maddeler üzerinde diğer makamlar tarafından her hangi bir suretle resim konulmasını kanunî müeyyideye bağlamak fikrindeyiz. Döviz sarfiyatı memleketin umumî idaresinde iyi bir kontrol alınmıştır.

Haricî borçlarımız üzerinde bu bir sene zarfında başka bir anlaşma yaptık, bu anlaşmaya göre borçlarımızın yarısını mal ile ve yarısını şimdiye kadar olduğu gibi dövizle tediye edeceğiz. Bundan başka yaptığımız ciddi kontrol bu sene bizi döviz bakımından daha müsbet vaziyette bırakmıştır. Önümüzdeki senelerin ihracat maddeleri için de bilhassa açtığımız mevzuların inkişaf ettirilmesi sayesinde döviz vaziyetimizden daha müsbet olacağını umuyoruz.

MADEN İŞLETMESİ

Bize döviz temin edecek mevzular üzerinde başlıca ehemmiyet verdiğimiz birisi maden işletmesidir. Zannediyoruz ki maden işletmesi için de bir iki senede alacağımız neticeler bu memleketi haricîten ithal edecek kıymetli vasıtalarla cihazlanmak için bize geniş fırsat verecektir. Umumî olarak memleketin bu geçen bir sene zarfında iyi çalıştığını, huzur içinde emniyetle ve geniş bir istikbale doğru yürük ferah içinde yürüdüğünü hülâsa olarak söyleyebilirim. (Alkışlar).

Memleketin vaziyetini sevinçli bir nazarla görürken büyük Cumhuriyetimiz Atatürk'ün adını sevgiyle ve saygıyla anmak bizim için tatlı ve şerefli bir borçtur. (Alkışlar).

MİLLÎ MÜDAFAA VEKİLİNİN NUTKU

Yerli malı kurumu başkanı Millî müdafaa vekili Kâzım Özalp da dün akşam radyoda bir nutuk söylemiş ve ezcümle demiştir ki:

— İçerde Türkiye, en kuvvetli ordusuna bugün sahiptir. Maarif teşkilatımız hiç bir zaman bugünkü kadar kuvvetli olmadı. Sağlık işlerimiz hiç bir zaman bugünkü kadar iyi değildi. En sağlam Türk malîyesi bugünkü malîyemizdir. En geniş demiryolu şebekemiz bugünküdür.

AKŞAM SPOR

Fenerbahçe, Galatasaray bugün Ankaraya hareket ediyor

İlk karşılaşma birinci günü Fenerbahçe Ankaragücü arasında yapılacak

Büyük stadin küşat resmi dolayısıyla İstanbul'dan Fenerbahçe, Galatasaray, İzmir'den Altınordu, Ankara'dan Ankaragücü arasında yapılacak turnuvaya iştirak etmek üzere Fenerbahçe ve Galatasaray bugün öğle trenle Ankaraya hareket edeceklerdir.

Bu dört takımın yekdiğerile karşılaşmasının kura ile tesbit edilmesi evelden tekrarı etmiş ise de İzmir'in birinci gün yetişememesi buna imkân bırakmamış, genel merkez bir toplantı yaparak açılış resminin Fenerbahçe - Ankaragücü maçı yapılmasını düşünmüştür. Maamafih bu kararın da katı olmadığı söylenmektedir.

Bu vaziyet karşısında demek oluyor ki en kuvvetli ihtimal İstanbul ve Türkiye şampiyonu ile Ankaragücü karşılaşmasıdır.

Bu maç ne netice verebilir? Şurada her iki takımın vaziyetlerini göz önünde tutarak bir tahmin yürütelim.

Fenerbahçe iki senedenberi İstanbul ve Türkiye şampiyonudur. Ve bu

Fenerbahçe - Ankaragücü bundan evvelki karşılaşmada

nerbahçeliler için aşılması güç bir merkez muavindir. Hücum hattının ne dereceye kadar muvaffak olacağını kestiremeyiz, Fenerbahçe muavin hattı karşısında bu hattın bir iş göreceğini zanetmiyoruz.

Fenerbahçe - Ankaragücü karşılaşması bu maçla bu sene üçüncü olmaktadır. İlk karşılaşmada Fenerbahçe çok fena bir oyun oynamış, güzel bir oyun çıkaran rakibini 3 - 1 yenmiştir.

İkinci karşılaşma bundan bir ay evvel yapılmış, Fenerbahçe yine fena bir oyunla 1 - 0 galip gelmişlerdir.

Böyle çok mühim bir günde sarı lacivertlilerin iyi bir oyun oynamak için çalışacakları pek tabiidir.

Yukarıya kaydettiğimiz noktaları göz önünde tutarsak bu maçın Fenerbahçe tarafından kazanılması lâzım geldiği meydana çıkar.

İkinci gün de Galatasaray - İzmir karşılaşıyor. Sarı kırmızılılar tam kadrolarıyla gidiyorlar. Lig maçlarında yalnız Beşiktaş'a şanssız bir oyundan sonra yenilen sarı kırmızılılar Çeki Karlin karşısında güzel bir oyun oynadılar ve berabere kaldılar. Müdafaaaları iyidir. Yalnız en zayıf hatları muavin hatlarıdır. Hücum hatları en iyi hatlarını teşkil ediyor. Bilhassa merkez mühacimleri Gündüz son günlerde çok muvaffak olmaktadır.

Altınordunun kuvvetini bilmiyoruz. Yalnız genel merkez takımların

takviyeli olarak gelmemeleri ve kendi kadrolarıyla oynamaları hakkındaki son kararı üzerine biz bu maçın da Galatasaray tarafından kazanılacağını kuvvetle ümit ediyoruz.

Bu suretle demek oluyor ki Anka-

Galatasaray kaptanı Avni

ralılar iki ezeli rakip Fenerbahçe - Galatasaray karşı karşıya göreceklerdir.

Bu turnuvanın en alâkalı karşılaşması da muhakkak ki bu olacaktır. Senelerdenberi Galatasarayın çok zayıf günlerinde bile bu karşılaşma her zaman için büyük bir alâka uyandırmıştır. Ve hiç hararetini kaybetmemiştir. Bu maç hakkında tahmin yürütmek bir parça güç olur. Çok defa vaki olmuştur. Galatasaray en zayıf zamanında Fenerbahçeyi yenmiş en kuvvetli zamanında da mağlup olmuştur.

Daha ziyade bu karşılaşma âsap meselesidir. Bilhassa yabancı bir sahada hangi takım daha ziyade âsaba hâkim olursa galibiyet ibresi o tarafa döner. Takımların kuvvetlerini düşünürsek galibiyetin daha ziyade Fenerbahçe lehine olduğu görülür. Maamafih gene tekrar ediyoruz. Bu maç için tahmin yürütmek hiç doğru olmaz. Çünkü yapılan tahminlerin altüst olduğu çok defa ekseriyetle vaki olmuştur.

Bizim tahminimiz bu çok güzel stadin açılış resmi dolayısıyla yapılan bu karşılaşmalarda Ankara halkını memnun edecek temiz bir oyun göstermektedir. ★ ★ ★

Bugün nerelere gidebiliriz?

BEŞİKTAŞ STADINDA

Beşiktaş - Topkapı
Vefa - Beykoz
Galata Gençler - Beylerbeyi

TAKSİM STADINDA

Güneş - Süleymaniye
Davutpaşa - Feneryılmaz

KADIKÖY STADINDA

Eyüp - Hilâl
Altınordu - Kasımpaşa

SARAY ve BABİÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM — Tercüme iktibas hakkı mahfuzdur.
Tefrika No. 796

Avusturyanın Makedonya üzerindeki emelleri Avusturya - Rusya rekabeti

Uhlara karşı bu durum meşrutiyete kadar böyle devam etmiştir. Karadağ dahi Romanya gibi Makedonyadaki siyasi ihtilaflarda kendi menfaatlerinin hâle görmemesine itina ediyordu.

Makedonyada mütehalif millî cereyanlar en ziyade kilise ve mektep münazaaları şeklinde yani din ve fikir sahalarında tezahür ve tesadüm ediyordu. Bütün Makedonya ortodokslarına mektep, kilise, komite muayyen millî hedeflere varmak için üç vasıta mahiyetinde görünüyordu. Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan Makedonya hristiyanlarının Osmanlı idaresinde ümitsiz şartlar dahilinde yaşamakta oldukları gürültülerle Avrupaya rahat nefes aldirmek istemiyorlardı.

Suistimallerin, fenalıkların önünü almaktan âciz, ciddi ıslahat yapmağa kalkışmaktan muhteriz Osmanlı hükümeti çaresizlik içinde yuvarlanıp giderken Balkan hükümetleri Makedonyaya bir Avrupa müdahalesini celb için şiddetli propagandasını yaptıkları ümitsizlik şartlarını takviye eylemeği ayrı, ayrı kendi menfaatlerine uygun görüyorlardı. Bu yolda muvaffakiyet ihtimalleri az değildi. Avrupa bu kapana kolunu kapırmıştı!

Seneler geçtikçe küçük Balkan devletlerinin tırnakları büyüyor, kuvvetleniyordu. Bu tırnakların Makedonyaya takılmak istenildiği de hiç gizlenmiyordu.

Sofya, Atina, Belgrad arasında beslenen emeller yüzünden şiddetlenen ihtilaflar ve bunların Makedonyada aksi tesirleri o kadar hâd bir şekil alıyordu ki bu üç payitahtta olsun, Makedonya hristiyanları arasında olsun bu kitaların bu üç devletten birisine ait olmasından ise Osmanlı tabiiyetinde statükosunu muhafaza eylemesi tercih ediliyordu. Abdülhamid bu ihtilafları Makedonyada Osmanlı hâkimiyetini idame için elzem addediyor, bunları teskin ve izale için ciddi hiç bir teşebbüste bulunmuyordu.

Avusturya Sırbistanın Makedonyada mühim bir mevki kazanmasını, Selânik yolu üzerinde kendisine bir engel gibi dikilmesini istemezdi. Bu sebeple Makedonyada tahaddüs eden hallere karşı kendisini en ziyade ilgilili sayardı. Almanya Avusturyanın arkasında idi.

Evvelce prens Bismark Almanyanın Balkan siyasetini bu sözlerle hülasa etmişti: (Biz Sırbistanda Avusturyalı, Bulgaristanda Rusuz!)

Almanya açık olarak (Drang nach Osten) — şarka doğru akın, siyasetini takibe koyulduktan sonra Avusturyaya Selâniğe kadar yol açmak hususunda zahir oluyordu.

Avusturya nazarında Makedonya meselesi büyük Akdeniz meselesinden ayrılmıyan bir cüz idi.

Kendisini terki eden muhtelif unsurlar ve bu unsurların aralarında itilâf kabul etmez derecede çetin ihtilaflar itibarile zayıf, fakat dahilen bu garib mevkiline rağmen haricte nüfuzu kuvvetli olan ve müttefikî Almanyanın müzaheret gören Avusturya İstanbulda Almanya elçisi Baron Merşalin siyasi muvaffakiyetlerinden Balkanlarda kendi ihtiraslarını tatmin edecek yolda istifadeler temin ediyordu. Avusturyanın bu ihtirasları muhteviyatında hiç kimsenin şüphesi, tereddüdü olamayacak bir açık yafta halinde görünüyordu.

Berlin muahedesi Bosna, Herseğin idaresi ile beraber Zenipazar sancağında bir muhafaza kuvveti bulundurmamak hakkını Avusturya - Macaristana vermişti. Bu (şarka doğru) birinci adımı. Bu adımla Avusturya Kosova vilâyetinin kapısına doğru ilerliyor, Vardar vadisine, Selânik yoluna temas ediyordu.

Ege denizinin bu büyük limanının Avusturya üzerinde cazibesi yalnız iktisadi değildi. Bütün Makedonyanın tabii bir mahreci, merkezi Avrupa ile Ege sahasının münakale merkezi olan

bu limanın elde bulunmasından temin edilecek geniş menfaatlerden başka Avusturya için Akdeniz meselesinde ayrıca bir ehemmiyeti vardı. Avusturya Selânik limanile kendini Adriyatik mahpesinden kurtulmuş sayacaktı; İtalya tarafından önüne konulabilecek her türlü engeli bertaraf etmiş, her türlü teftiş ve murakabeden, tehdid ve ihafeden masun olarak serbest denize çıkmış bulunacaktı. Bununla Akdenizin şark kısmında yüksek bir nüfuza malik olacaktı, Avrupayı Asyaya bağlayan bir yola el uzatmış bulunacaktı; Şark işlerinde en kati sözleri söyleyebilecekti. Ancak Selânik yolunun elde edilmesi için Arnavutluğun da elde tutulması icap ederdi. Fakat bunun için Avusturya Arnavutluğun istilasını Selâniğe istilâ fikrinden ayıramıyordu.

Arnavutluk Avusturya eline geçerse Adriyatığın diğer sahili gene İtalya elinde kalacaktı. Halbuki İtalya Arnavutluk sahillerine el koyacak olursa Avusturya kilidi âtiyen kendisine düşman olabilecek bir devletin elinde bulunan bir deniz zindanında kapalı kalmış olacaktı. Bunun için Avusturyanın en ziyade dikkat edeceği şey İtalyanın Arnavutluk sahillerinde yerleşmemesi idi.

Ancak Rusya Rumelide Avusturyayı yalnız bırakmak fikrinde değildi. Lehstanda Slav olduklarına hiç ehemmiyet vermediği Lehlerin köklerini kazımak isteyen, 1831 denberi bu memlekette örfi bir idare idame eden, Rus dilini Leh dili yerine tamime uğraşan, 1863 - 1864 ihtilâlinde dayak ve işkenceler altında ölenlerden maada 1000 kadar Lehliyi idama mahkûm ve 70000 kadarını da Sibirya'ya nakleyliyen Rusya evvelce Sırp'lar ve Bulgaristandaki Bulgarlar hakkında ortaya atmış olduğu iddiaları gene hatırlıyordu; o şimdi kendisinde Makedonya hristiyanları, hassaten ortodoks Slavları hakkında merhamet ve şefkat hislerinin kabardığını duymakta idi (1) Panslavistlere, siyasetle uğraşan Ruslara göre: Osmanlı idaresindeki Slavlar inkişaf etmeli, bütün hürriyetlere nail olmalı idiler; Bulgar, Sırp, Rum komiteleri Makedonyada galib ve hâkim müslümanları öldürebilirlerdi; öldürülen müslüman olduktan sonra Rusya bir mesele çıkaracak değildi! Fakat bir hristiyanın kılına dokunulmamalı idi! Böyle duygularde, düşüncelerde Avusturya da Rusyadan geri kalmayacağı, hristiyanlık medeniyeti namına, razı olamıyordu!

Ruslar Osmanlı idaresinde Ermenilerin bulunduğu yerleri - isyanlar ve kitaler içinde Ermeniler iyiden iyiyeye kırıldıktan sonra - bir gün Rusya'ya ilhak eylemeği düşünürlerdi; ama bu tasavvur Makedonyaya teşmil edilemezdi. Rusya için Makedonyada Slav unsurunun menfaati ileri sürülmez, hâkim tutulmak lâzımdı; Rum, Ulah, Arnavut gibi hristiyan unsurlarının menfaatleri ikinci plânda gelirdi.

Avusturya da Makedonya Slâvlarını düşünmüyor değildi; ama o en ziyade hristiyan hatta müslüman Arnavutları ele almağı muvafık buluyordu.

Arnavutlukla münasebetini, ilgisini gittikçe arttırmağa çalışan İtalya Avusturyanın yoldağı hareketlerini pek dikkatle takip ediyordu. Siyasi icab ve zaruretlere İtalya ile Avusturyayı ittifağa sevk etmişti. İtalya nazarında irredente (kurtarılmamış) İtalyanların oturdukları yerleri elinde tutan bir Avusturya tabii bir düşmanı idi; fakat İtalya şimdi bu düşmanına zincir ile bağlanmış gibi bulunuyordu. Fakat İtalya iktisaden yükseldikçe, kuvvet kaynaklarını arttırdıkça Adriyatik denizinde komşu müttefikile bir muvazene tesis eylemek azmını de kuvvetlendiriyordu. (Arkası var)

(1) Les intrigues moscovites in Turquie

Fenerbahçe kaptanı Cevad

sene de İstanbul liginin başında gitmektedir ve hiç gol yememiştir. Yalnız son Çeki Karlin maçını o kadar fena bir oyun oynamamasına rağmen kaybetmiştir.

Sarı lacivertlilerin hücum hattında Fikret ve Niyazi gibi iki çok seri açıkla üç ortası her ne kadar diğer hatlarına nazaran o kadar iyi değilse de Ankaragücüne gol çıkarabilir.

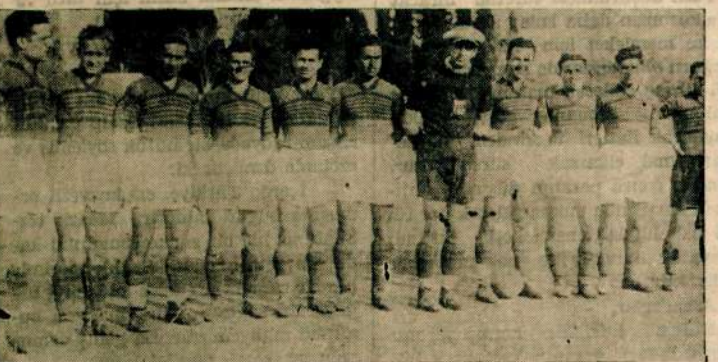
Buna mukabil çok kuvvetli bir muavin hatları vardır. Müdafaaası da hemen hemen kuvvetli denebilecek bir şekildedir. Kalede Hüsameddin için fazla bir şey söylemeyeceğim. Lig maçlarında bugüne kadar hiç gol yememesi onun formunda olduğunu meydana koymaktadır.

Ankaragücüne gelince Ankaragücü çok enerjik bir takımdır. Kalecileri Osman o kadar fena değildir. İstanbul'dan gitmiş olan Osman birinci sınıf bir kalecidir. Müdafaaaları için de fena denemez. Bilhassa Ali Rıza enerjik oyunlu Fener hücum hattında kolay kolay iş gördürmez kanatındeyiz.

Muavin hattında Nazmi ve Semih iyi oyuncular. Bilhassa Semih şuurlu oyunla arasında yetiştigi Fe-

Ankaragücü, Altınordu kaptanları

İzmir şampiyonu Altınordu

Her akşam
bir hikâye

Daktilo

Muhlis kapıdan girer girmez, karısına:

— Sabiha hanım gidiyor! dedi.
Handan canı sıkılmış bir çehre ile sordu:

— Neden?
— Evleniyor.
— Aylığını artırsan...
— Aylık için insan evlenmekten vazgeçer mi?

Şimdi Handan için mühim bir mesele çıkmıştı.

— Yeni bir daktilo seçeceğin zaman, ben de hazır bulunacağım! dedi.

— Buna bir diyeceğim yok. Fakat rica ederim, kaç senedir çektim. Artık tahammülüm kalmadı. Biraz yüzüne bakılabilecek bir daktilo isterim. Sabahtan akşama kadar önorsüz bir kadın ile burun buruna oturmak hiç hoş gider bir şey değil.

Handan düşündü. Kendi gidip daktilo yapmak. Fakat belki parmakları nasır olurdu? Herhalde uzun tırnakları feda etmek lazımdı. Hem herkes kocasının işleri fena gidiyor da onun için daktilo tutamıyorlar demez miydi?

Handan düşünüyordu, taşındı. Gazeteye verilen ilana gelen cevaplar içinde üç tanesini seçti. Bunlara eve gelmeleri için cevap yazdı. Daktiloyu kendisi ihtihab edecekti.

İlk gelen daktilo, yirmi yaşlarında, spor esvaplı, eldivenli, güzel dişli, sürmeli gözlü sevimli bir genç kızdı. Handan ilk görüşte bunu reddetmeğe karar verdiği için elindeki tasdiknamelerle hiç meşgul olmadı.

İkinci gelen gözleri, şaşı, dişlek, sevimsiz bir kadındı. Yeni daktiloluğa başladığını da söylüyordu. Fakat Handan bundan munasibi bulunamayacağını düşünerek:

— Zarar yok, alırsınız, dedi ve üçüncü müracaat eden görmeğe bile lüzum hissetmeden bunu kabul etti.

Daktilo Muhlisin hizmetinde ancak beş hafta kalabildi. Bu müddet zarfında Muhlis pek titiz ve huysuz olmuştu. Handan ile hep kavgaya ediyor, bir şey bilmiyor diye daktilodan şikâyet edip duruyordu. Muhlis:

— Hem yüzüne bakınca, titriyor, diyince Handan şu cevabı bastırıyordu:

— Kim bilir kadının yüzüne nasıl bakıyorsun da sıkılıyor!

Artık başka bir daktilo bulmak mecburiyeti hasıl oldu. Fakat bu defa daktilo Muhlisin yazıhanesinde ihtihab edilecekti.

Fakat Handan behemehal bu kızları görmeğe karar vermişti. Tayin olunan saatten biraz evvel kocasının yazıhanesine gitti. Fakat yanına girmiyerek bekleme odasında bir köşede oturdu. Yanında büyük bir dolap var-

dı. Kocası kapıyı açınca Handanı orada göremeyecekti. Biraz sonra odaya iki kız geldi, arkalarından bir tane daha.

Handan pencereden dışarıya bakıyor gibi davranmakla beraber, kızlardan bir tanesinin gayet güzel, ince ve endamlı olduğunu farketti. Büyük bir telâşa düştü. Sonra esmer, dudaklarının öntü hafifçe tüylü bir kız da vardı ki pek sevimli idi. Kızlar konuşuyorlardı:

— Aylık çok mu acaba?

Güzel kız başka şeye merak ediyordu:

— Acaba patron genç mi, bekâr mı? diyordu.

Başka bir kız izahat veriyordu:

— Haticeyi tanırsınız? Evvelce o daktiloluk ediyordu. Ama kendisini hanım evde ihtihab etmişti.

— Hanım nasıl şey?

— Delinin biri!

Bu sırada Muhlis kapıyı açtı. Güzel kız içeri aldı. Handanın aklı fikri hep kocasının odasında idi. Bu intizar yirmi beş dakika sürdü. Nihayet genç kız çıktı, gitti. Namzedelerin müayenesi bittikten sonra, Handan kocasının yanına girdi:

— Hangisini beğendin? diyordu.

Muhlis kızmıştı:

— Senin için ne burada? Bu hallerine artık tahammül zor oluyor Handan!

Handan kocasının haline ve sesine bakarak en güzel kız seçmiş olduğunu anladı ve içinde büyük bir üzüntü ile eve döndü.

Handan güzel daktiloyu kocasının karşısında bin türlü işvekarlık yaparak oturuyor diye düşündükçe istihasını kaybetti. Uykusu ilacı almadan geceleri gözünü kapamıyordu. Muhlis pek nadiren tatlı bir kelime söyleyebiliyordu.

Bir gün Handan kocasının yazıhanesine gittiği zaman, içeriden bir kahkaha işitti. O akşam Muhlis neden dolayı gündüz kahkaha ile gülmüş olduğunu hatırlıyordu ve Handan göz yaşları içinde birakarak gece kulübe gitti.

Ertesi günü Handan sade bir esvap giydi ve bir daktilo kursuna devam etmeğe başladı.

Muhlis:

— Bu son zamanlarda sık sık sokağa çıkıyorsun, Handan? diyordu.

— Evet, doğru.

— Nereye gidiyorsun?

— Geziyorum, eğleniyorum.

— Ya! Yalnız başına mı eğleniyorsun?

— Sen öyle yapmıyorsun mu? Daktilonun kahkahaları sokaktan bile işitiliyor!

— O çığlığın biri canım.

Bir kaç gün sonra, Handan daktilo-

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Halâskâr Gazi caddesinde Halk, Taksim: Nizameddin, Tarlabasında Nihad, Beyoğlu: Kan-zuk, Dairede Güneş, Galata: Topçular caddesinde Sporidis, Kasım-paşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Beşir Kemal, Heybeli-ada: Halk, Büyükaada: Halk, Karagüm-rük: Ahmed Suad, Bakırköy: Hilâl, Sarıyer: Osman, Tarabya, Yeniköy, Emirân, Rumelihisarında-ki eczaneler, Akşaray: Etem Per-tev, Beşiktaş: Süleyman Recep, Kadıköy: Pazaryolunda Rifat Muhtar, Modada Alâeddin, Üsküdar: İmrahor, Fener: Emilyadi, Beyazıd: Kumkapıda Belkis, Küçükpa-zar: Hasan Hulusi, Samatya: Kocamustafapaşada Ridvan, Alem-dar: Ankara caddesinde Eşref Neşet, Şehremini: Topkapıda Nâzım.

loluk tahsilini bitirmişti. Kocasına güzel bir ziyafet hazırlamıştı. Fakat o akşam Muhlis pek çatik bir çehre ile evden içeri girdi. Başka hiç bir lâkırdı söylemeden Handana soruyordu:

— Bugün nerede idin?

— Hiç. Sokağa çıkmıştım.

— Nereye gittiğini açıkça bilmek isterim Handan.

— Pek hatırlıyamıyorum.

— Seni bugün benim daktilo Beyoğlunda bir sokakta görmüş.

— Maşallah küçük hanım arka sokaklarda dolaşmasını seviyor demek.

— Peki, ya senin oralarda işin ne?

— Ne işe ne, sana bir dokunur yeri var mı?

Muhlis bütün bütün kızdı. Odanın içinde sınırlı sınırlı dolaştı.

— Daktiloya izin veriyorum, dedi.

Handan hayretle sordu:

— Neden?

— Senin hakkında münasebetsiz imalarda bulunuyordu. Bugünkü tesadüften sonra münasebetsizliği artırdı. Ben de izin verdim.

— Demek söylediklerine inanmadın?

— Hayır.

— Ya doğru ise?

— Çıldırın mı sen Handan?

— Neye çıldırayım? Beni o kadar ihmal ediyordun. O kadar meyus olmuşum ki...

— Beni korkutma Handan!

— Ben de ne yapacağımı şaşırarak daktiloluk tahsil ettim!

Şimdi Handan güzel ve boyalı tırnaklarını feda etmiş, parmaklarının nasır tutmasını da, herkesin dedi kodusunu da göze almış, kocasının karşısında akşama kadar daktiloluk ediyor ve üzüntüsüz yaşıyor.

Hikâyecî

Radıyo

13 Kânunuevvel 936 Pazar
İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25-14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Konferans: Tasarruf ve yerli malı haftası münasebetile, Orman mektebi muallimi bay Tevfik Ali tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 (Saat ayarı): Orkestra, 1-Mendelsohn: (Fingal magarası), 2-Lanner: (Romantiker) vals, 3-Tchekowsky: (Rokoko) Varyasyonları, Viyolonsel ve piyano için, 4-Kalman: (Çardas Fürstin) operetinden parçalar, 5-Baviyera dansı, 6-Marş, 22 Ajans ve borsa haberleri: Ve ertesi günün programları, 22,30 Plâkla sololar, 23 Son.

14 Kânunuevvel 936 Pazartesi
İstanbul: Öğle neşriyatı — 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25-14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı — 18,30 Plâkla dans musikisi, 19 Konferans: Tasarruf ve yerli malı haftası münasebetile, Ticaret odası kâtibi umumi bay Cevat Özenli tarafından, 19,30 Çocuklara masal: İ. Galip tarafından, 20 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 (Saat ayarı) Şehir tiyatrosu dram kısmı tarafından bir temsil, 22 Ajans ve borsa haberleri, ve ertesi günün programları, 22,30 Plâkla sololar, 23 Son.

AKŞAM

Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	—

Posta itihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

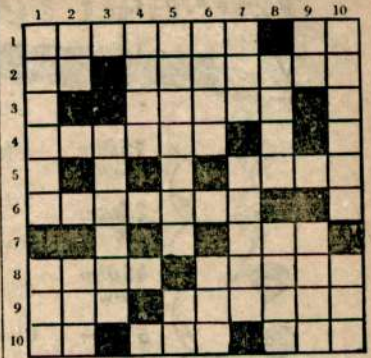
Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Ramazan 27 — Ruzu Kasım 35
S. İsmak Güney Öğle İkinci Akşam Yata
E. 12,48 2,35 7,27 9,47 12,00 1,39
V. 5,29 7,16 12,08 14,28 16,4 18,20

İdarehane: Babıâli civarı
Acımsuluk Sok.
No. 13

Yılın birkaç gününde hava kuvvetlerimiz yardım için bize başvurulduğu zaman, vazifesini istekle yapan bir insanın gönül rahatlığını duyarak ileri atılmalıyız.

BULMACAMIZ

SOLDAN SAĞA:

- 1 — Kayık tamiri (7) Beraber (2)
- 2 — Çok değil (2) Rakiplik (7)
- 3 — Sinirli (5)
- 4 — Cesaretili (6)
- 5 — Masraf (4)
- 6 — Kabları kalaylıyan (7)
- 7 — Tavlada hâkim olan (3)
- 8 — Us (4) Tavşif eden kelime (5)
- 9 — Çatının üstü (3) Tahtadan oda (6)
- 10 — Zaman (2) Şakak (3) Bol bol değil (3).

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — Dişi hayvan (6) Dört tarafı su kara parçası (3)
- 2 — Çok değil (2) Damarları dolu-duran (3)
- 3 — Bir tutam üzüm (6)
- 4 — Hariciye Vekilimiz (4)
- 5 — Kendini nimetten sayan (7) ile (2)
- 6 — Cereyan eder (4) Adın arkadaş-ı (3)
- 7 — Tuvan (3) İmdada yetişen (5)
- 8 — İnşaat (4) Ufuklar (4)
- 9 — Kuzu nidası (2) Beyaz içki (4)
- 10 — Yırtıcı kuş (6) Lezzet (3).

GEÇEN BULMACANIN HALLİ:

Soldan sağa: 1 - Köstebek, 2 - Ke-di, 3 - Soba, Ta, 4 - İsbat, An, 5 - İcra, Zaar, 6 - İrmak, 7 - Mavi, Taab, 8 - Eta, Ya, 9 - İz, Şarab, 10 - Koy-mak.

Yukardan aşağı: 1 - Keşirme, 2 - Atık, 3 - Sabır, Vazo, 4 - Asabi, 5 - Ek, Beyazıt, Şa, 7 - Ed, Taramak, 8 - Ki, Ama, 9 - Tarabya, 10 - Ayan, Aba.

HASAN

RUJ ve ALLIKLARI

Kadınların ve güzellerin ve gençlerin hayatı istekleridir. Sabit, açık ve orta ve koyu renkleri vardır. Ruj 60, allık 35 kuruştur.

Hasan deposu: İstanbul, Ankara, Beyoğlu.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

No 44

Birden bire genç kızın esneyerek gözlerini açivermesi Rüstemin düşüncelerini alt üst etmişti.

İhtiyar tabip derhal başını torununa çevirdi:

— Nasılsun, Habibe?

Genç kız yavaşça omuzunu kaldırdı, büyük babasına:

— İyiyim..

Diye cevap verdi.

Rüstem şimdi Habibeyi biraz daha yakından ve gündüz gözüle görüyordu. O ne güzel, ne sevimli, ne sahar bir kızdı!

Rüstem hemen doğruldu:

— Çok teşekkür ederim, küçük hanım! Bana karşı gösterdiğiniz bu fedakarlığı hiç bir zaman unutmuyacağım. Beni kurtarmak için, neden hayatını tehlikeye attın?

Habibe cevap verdi:

— Başka türlü yapamazdım. Sultanın celiadlarının taşıdığı kılıçların zehirli olduğunu biliyordum. Uzak illerden bize yardıma gelen sizin gibi bir aslanı, hayatım pahasına da olsa, kurtarmağa mecburdum.

Yavaş yavaş başını kaldırdı..

Sol yanına yatarak:

— Endülüsün yıkılmasını istemiyorum, dedi, ona yardım etmek isteyen herkese ben de yardım edeceğim. Endülüs kurtulursa, biz de kurtulmuş olacağız. Sultanın bizi düşmana teslim etmek istediğini söylüyorlar. Doğru mu bu haber acaba?

Rüstem başını sallayarak genç kızın sözlerini doğruladı:

— Evet. Sultan yalnız kendini ve maiyetini düşünüyor. Sadece kendini ve kendi hanedanını kurtarmağa karar vermiş. Endülüs devleti bu yüzden yıkılacak. Fakat, ne yazık ki, bütün halkın sevgisini kazanan valde sultan da şimdi zindana atılmış. Eğer o kadın iktidar mevkiinde bulunsaydı, umarım ki, memleketiniz bu kadar kolay yıkılmazdı.

Tabip Seyid Abbasın gözleri sulandı:

— Ebu Abdullah memleketimizi düşmana teslim etmeğe yemin etmiştir, oğlum! Ne yapsak, bu uğurda ne kadar kan döksek faydasız. Şu sıra-

da valde sultanı zindandan kurtarmak mümkün olursa, belki milleti biraz daha ayaklandırmak ve düşmanın ümidlerini kırmak vesilesi ele geçebilir. Başka türlü kurtuluş yolu yoktur. Biz Türklere de büyük bir yardım umuyoruz. Çünkü sizler denizcisiniz! Garnataya elli bin kişilik bir ordu ile gelseydiniz, Endülüs işte o zaman kurtulurdu.

İhtiyar tabip birdenbire çocuk gibi ağlamağa başladı:

— Torunum işin iç yüzünü bilmez, yavrum! Düşman çok kuvvetlidir.. ve bizim kalelerimizdeki asker çok zayıftır.

Sonra birden şu sözleri de ilâve etti:

— Paraca, silâhça, kuvvetçe değil.. iman zayıf.. Endülüsün kurtulacağına inanmıyorlar. Sultanın adamları askerimizin zihinlerini çelmiş.. hepsini manen zehirlemişler..

Rüstem saatler geçtikçe sabırsızlanıyordu. Yavaşça ayağa kalktı. Dinlenmişti.. dizlerindeki dermansızlıktan eser kalmamıştı.

— Bana yaptığınız iyilikleri unutmayacağım! Müsaade ediniz de gideyim. Arkadaşlarım beni kimbilir ne kadar aramışlardır.

İhtiyar tabip Türk denizcisini selâmladı:

— Bizi unutma, oğlum! Bizim gö-

receğimiz bir işin düşerse evimize uğra! Sana ve arkadaşlarına elden gelen yardımı göstermek borcumuzdur.

Rüstem odadan çıkarken genç kızla gözgöze gelmişti.

Habibenin benzi sapsarıydı.. çenele-ri kilidlenmiş gibiydi.. delikanlıya bir şeyler söylemek ister gibi, başını uzatı.. sonra birden gülmüsdü.. ağzını açamadı.

Rüstem:

— Allaha ısmarladık, Habibe!

Diyerek sağ elini göğsüne koydu.. genç kıza selâm verdi.. merdivenlerden indi.

Habibenin yarısı şışmişti. Kalçasını kaldırıp ayağa kalkmak istediye de buna muvaffak olamadı.

— Uğurlak olsun..

Dedi.. ve birden ellerini yüzüne götürerek büyük babası gibi hıçkırma hıçkırma ağlamağa başladı.

Rüstem bu hıçkırıkları merdivenden inerken duymuştu. Artık geri döne-mezdi.. içini çekerek kapıyı kapayıp çıktı..

Sokakta kimseler yoktu.

Rüstem doğruca Tahirin evine gitmişti.

PRENSES MARIYANA MÜSLÜMAN KANI BEKLİYOR

Rüstem başından geçenleri Tahire ve şeyh Halile anlatırken, memleketin

içinde yeni bir kasırga esiyordu.

Şeyh Halil:

— Ben bir kazaya uğramadan ve dağı yolu kapanmadan işbilyeye dönüp gideyim. Emir Yusuf beni bekler..

Demişti.

Tahir amcasının Garnatadan ayrılmasına razı oluyordu.

Rüstem de şeyh Halilin fikrine uy-muştu.

— Ben de Mayorkaya dönmeğe mecburum. Kemal reisi dana fazla bekletmem istemem.

Diyordu.

Kaleden kurtarılan Yusuf Hayyat serbes kalır kalmaz evine uğramamış, toplanı yerini derhal değiştirmişti.

O gün asılacak olan Yusuf Hayyatın zindandan kaçtığı duyan sultan Ebu Abdullah hiddetinden ateş püskürmeğe başlamıştı.

Kale içindeki zindandan bir ölüm mahkûmu nasıl kaçabilirdi?

Ebu Abdullah bu hâdiseyi duyunca merak ve şüphe içinde kıvrınmağa, vezirini sıkıştırmağa başladı.

Sultanın gaddar veziri ertesi gün Garnatayı kasıp kavurmağa başlamış ve muhafızlara:

— Baş kaldıranın başını hemen vurun!

Emrini vermişti.

(Arkası var)

Tenvirat reçetesi No. 4

Gözleri daha iyi
bir tenviratla korur

220 Volt

15DLm
18W

25DLm
28W

40DLm
39W

65DLm
58W

100DLm
79W

125DLm
97W

150DLm
111W

Ucuz ve idareli bir tenvirat istiyorsanız Osram **D** lambaları kullanınız, ve ampullerin dibinde aydınlık derecesini gösteren (DLm) ile elektrik sarfiyatını gösteren Vat işaretine dikkat ediniz. Her zaman ve her yerde Osram **D** ampüllerini isteyiniz.

OSRAM-D

ampulleri ucuz aydınlık temin ederler.

Sümer Bank

Nazilli Basma Fabrikasından:

Fabrikamızda yapılmakta olan Montaj ameliyeleri için:

27 Elektrikçi (Tevziat tablosu, Kuvvei)
(Elektrikiye ve Tenviriye)

12 Kazancı (Kazancı - Borucu)

20 Tenekeci

19 Tesviyeci

Alınacaktır. Mesleklerine ve fabrikada yapılacak imtihanda tebeyün edecek liyakatlarına göre 150-300 kuruş yevmiye verilecektir. İsteyenlerin hüviyet, bonservis ve sair evrakı ile Fabrika direktörlüğüne tahriren veya bizzat müracaatları. (3564)

Bir doktorun cazip keşfi;
Solmuş ve buruşmuş bir cildin
Gençliğini iade ediyor.

Viyana'da bir tıp mecmuası, dünyayı hayrete bırakacak fennin son zaferini ilân ediyor. Buruşuklukların yalnız sebebi zuhuru değil, izale çaresini de bulmuşlardır. Anneler, hattâ büyük anneler, artık gençlik zamanlardaki taze ve açık tenlerine kavuşabilirler. 50 ve 60 yaşlarında olan kadınlar, gençliklerindeki yumuşak ve buruşuksuz bir cilt temini-ne muvaffak olabilirler. Buruşukluklar, ihtiyarladığımız vakit zuhura gelir, cild; bazı canlı ve besleyici unsurları kaybeder. Bu unsurlar, şimdiki kemali itina ile intihab edilmiş genç hayvanlardan istihsal edilmektedir. Bunlarla cild beslendiği takdirde tazeleşir ve gençleşir. İşte; Viyana Üniversitesinde profesör Doktor Stejskal idaresinde yapılan keşfin şayanı hayret semereleri bu profsörün ke-

şifinin münhasıran istimal hakkı Tokalon müessesesi tarafından büyük fedakârlıklarla temin edilmiştir. «Biocel» tabir edilen canlı hüceyrelere hülâsası, yalnız penbe rengindeki Tokalon kreminde bulunur. Hastahanelerde 60 - 70 yaşlarındaki kadınlar üzerinde yapılan tecrübelerde altı hafta zarfında buruşukluklarının tamamen zail olduğu görülmüştür. Her akşam yatmadan evvel yegâne cilt unsuru olan penbe rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Siz uyurken, o, cildi besler ve gençleştirir. Serian buruşukluklar izale olur ve bir kaç hafta zarfında daha genç görünümlü olursunuz. Gündüz için (yağsız) beyaz renginde Tokalon kremi kullanınız. Siyah benleri eritir, açık mesameleri kapatır ve en sert bir cildi yumuşatır, beyazlatır, ve gençleştirir.

İHA
MULUSİ
İTANBUL

*Bu yaşta böyle
GÜLEBİLMEK İÇİN
ŞİMDİDEN BİRİKTİR*

TÜRKİYE İŞ BANKASI

MADENİ KUTULARDA KAŞE

ALGOPAN

Grip, Nevralji, Romatizm baş, ve diş ağrılarına birebirdir.

Satılık bina

KIZILAY CEMİYETİNDEN:

Cağaloğlunda İstanbul Sıhhat ve İçtimai Muavenet Direktörlüğü karşısında Kızılay Müessesillığının bulunduğu bina satılıktır. Müracaat mahalli Yenipostane civarında Kızılay hanında «eski Aksaraylılar hanı» Depo Direktörlüğüdür.

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLANLAR

«Akşamın Pazar, Salı ve Perşembe nüshalarında çıkar.

1 — İş arıyanlar

TÜRKÇE, ALMANCA, İNGİLİZCE, FRANZIZCA — Dört lisanı iyi bilen tecrübeli muhasip iş arıyor. Günde bir kaç saat veya bütün gün çalışır. Adres: Galata posta kutusu No. 1323 — 1

İŞ ARİYOR — Ticari, sanayi muhasebeye, Türkçe, Fransızca, Almanca ve bu lisanlarda mükemmel tercümelerine aşina bir kâtip iş arıyor. Adres: Posta kutusu 1243 Galata. — 6

2 — İşçi arıyanlar

HER YERDE TANINMIŞ MALLARI-MIZI — Taşrada, yahut İstanbulda komisyonla satılacak sabunlar arıyoruz. On lira depozito ile ve numuneleri koymak için büyük bir çanta ile 9-12 arasında müracaat: Dördüncü Vakıfhan asma kat No. 29. —

MÜPTEDİ DAKTİLO ARANIYOR — En az orta tahsilini bitirmiş daktilo ders görmüş öz Türk bir bayan ve ya bay isteniyor, taliplerin fotoğrafları tercüme mektupla Galata 1527 posta kutusuna göndermeleri. —

TEZGAHTARLIK — Yapmak için tahsili orta veya daha yüksek bir Bayan lazımdır. Her gün saat 10 dan 12 ye kadar tahtakale No. 96 güneşli boya imalathanesine müracaatları. — 2

ESKİ İŞLEK YAZILARI OKUYABİLEN — Türkçe bilgisi kuvvetli, daktiloda çok seri yazan icabında tüccar muhaberatı re'sen tanzime muktedir tecrübeli memura ihtiyaç vardır. Maaş elli liradır. Bu evsafı haiz taliplerin referansları ile sarıh vaziyetlerini Galata posta kutusu 86 numaraya bildirmeleri. Bayan tercih olunur. — 3

VEZNE İÇİN TECRÜBELİ BİR BAY ARANIYOR — Beyoğlu İstiklal caddesi 68/70 numaralı (Narin) lokantasına 15 den 18 e kadar müracaatları. — 1

3 — Satılık eşya

135 LİRAYA — Alman markalı mükemmel bir piyano acele satılıktır. Müracaat: Beyoğlu Galatasaray Avrupa pasajında 9 numaralı dükkanında Bay Fanzo. —

UCUZ SATILIK PİYANO — Alman meşhur markalarından bir piyano içi demir telleri çapraz az kullanılmış büyük formali ucuz satılıktır. Müracaat: Beyoğlu Kalyoncukulluk Topçekenler sokak Hasan Remzi Bey apartmanı No. 21-3 cü katta. —

SATILIK PİYANO — Meşhur Alman markalarından pek az kullanılmış bir piyano içi bütün demir telleri çapraz, satılıktır. Müracaat: Beyoğlu Anadoluhisari Emin cami apartmanı No. 63/3 —

SATILIK BİR MAVİ SALON VE KÜTÜPHANE TAKIMI — Taksimde stadyum arkasında No. 37. Macar marangoz atelyesi. — 2

SATILIK PAMUK AYIKLAMA MAKİNELERİ — Biri Plat çigiri 40, destereli son sistem müceddet pamuk makinesi ile 5 ve 7 beygirlik iki gaz motorlu teferuat ile beraber Geyve akhisarında ucuz fiatle acele satılıktır. Talip olanlar Arnavutköyünde Boğaziçi lisesinde Bay Zekiye müracaatları. — 9

SATILIK PİYANO — Meşhur bir konser piyanosu acele satılıktır. Taksim Tarlabası Yağhane sokak No. 35. — 2

4 — Kiralık-Satılık

KİRALIK — Sıhhat yurdu, Mektep ve talebe yurduna elverişli havadar ve denize mükemmel nezareti olan büyük bahçeli 25 oda ve salonlu kâgir konak. Sultanahmet Dîdâriye eski Terzilik mektebi. Tel. 60558. — 1

DEVREN SATILIK TÛTÛNCÛ DÛKKÂNI — Beyazat Darülfünun caddesi 27 numaralı tûtuncû dükkanı devren satılıktır Sahibi bay Mehmet Hayreddine müracaat. — 2

İYİ BİR AİLEDE — Mobilyalı bir oda kiralıktır. Rahat edilmiştir. Kirası ehvendir. Ayazpaşa Mezarlık sokak Bay Bekir apartmanı No. 27. Dahilî No. 3 adrese müracaat. — 6

SATILIK TÛTÛNCÛ DÛKKÂNI ARANIYOR — İşlek bir mahalde tûtuncû dükkanı olup da devren satmak isteyenler Maçkade yeni Doğan bakkalıye mağazasında Bay Nihada müracaat etsin. — 2

KİRALIK ÜÇ ODA — Şehzadebaşı Kalenderhane mahallesi No. 18 evin bir katta üç odası aile ve talebe için kiralıktır. Bahçe, gaz, su, elektrik. —

KİRALIK KAT — İstiklal caddesinin merkezinde parmak kapı tramvay durak yerinde 123 No. Erkson apart. ikinci kat kiralıktır. Cadde üstünde geniş ve büyük salon, geniş antre, 2 oda, her taraf parke. Doktor, terzi ve mümessilleri için bulunmaz fırsat Mûsait fiat, ayrıca caddede küçük dükkan. Kapıcıya müracaat. — 1

İŞİLİ İSTASYONUNA BİR DAKİKA — Sanatoryuma, hastaneye, klübe, hususi mekteplere gayet elverişli, önü çam ağaçlı, bahçeli, arkası vasi bahçeli, 3 katta 17 odalı, çamaşılık, banyoları, hamamı, terkos, elektrik, hava gazını havi, her cepheden güneş görür bir bina, acele satılıktır. Müracaat: Osmanbey, Tavukçu Fethi sokak Saleryan Ap. No. 51. Kat 6. Bayan Bedriye. — 1

SATILIK KÖŞKLER — 12, 6, 3 odalı bir bahçe içerisinde garajı, ahır elektrik bahçesinde mebzul meyva ağaçları ve çamlığı bulunan köşkler satılıktır. Göztepe Rıdvan paşa sokak 29-31 numaraya müracaat. — 8

KİRALIK MAĞAZA — Asmaaltının en işlek bir yerinde ehven fiatla bir mağaza kiralıktır. Fındıklı kolordu karşısında eski Salıpazarı Süheylbey mahallesi Cami sokak (4) numarada bay Hüseyin Rifate müracaat. — 2

3800 LİRAYA SATILIK EV — Fatih itfaiye yanında İmam Niyazi S. bir salon, yedi oda tramvaya yakın apartmana elverişli kâgir ev satılıktır. İçindekilere müracaat. —

VİLLA — Boğaziçinde Çengelköyünde iskele yanında yeni yalı. Betonarme 934 modeli, kübik, cadde ve deniz tarafında muntazam bahçeler, havuz, yüzlerce renkli balık, nadide meyva ağaçları, yediveren Avrupa gülleri kayıkhanesi hem denize banyosu, kamerye, bahçede tenvirat, yalıda terkos, telefon, gaz, elektrik, geniş oda ve salonlar, çift mutfak, çift banyo, sığınak ve bütün istirahat havi Boğazın en güzel villası satılıktır. Taliplerin içindekilere ve yahut 38-98 numaraya telefonla müracaatları. — 5

BEYOĞLU BALIKPAZARINDA — Üzerleri salonlu betonarme iki dükkan birden kiralık ve satılıktır. Müracaat için Harbiye mektebi karşısında 295 numaralı evde Bay Leona öğleden sonra üçten beşe kadar Sadıkiye han 16 numarada Bay Leona. — 5

KİRALIK DEPO — Galatada eski Balık pazarında Şarap iskelesinde depo olarak kullanılmaya gayet müsait 3 katlı bir bina kiralık ve ya satılıktır. Telefon 22135 müracaat. — 5

ACELE SATILIK ÜÇ DÂİRELİ APARTİMAN — Aksarayda Atatürk caddesi civarında İnebey mahallesi Tiryaki Hasanpaşa sokağında 26 No. 1 maa bahçe senevi 720 lira irad getirmekte bulunan apartman satılıktır. İçindekilere müracaat. — 5

KİRALIK — Bomontinin havadar yerinde 4 oda banyolu havagazlı apartman katları 25 liraya, müracaat 21210 telefona. — 1

5 — Mütferrik

SATILIK ÇAM FİSTİK FIDANLARI — Erenköy verem sanatoryum yanında çam bahçesinde bol orman ve tarh yapmaya müsaid her boy çam fistik fidanları bulunur. —

DANS DERSLERİ — Hususi ve münferiden (asıl dans dersleri) Beyoğlu, Karıman karşısında eski Polonya Nur Ziya sokak No. 3. Müracaat saatleri: (12 - 14) (17 - 20) ye kadar Profesör Panosyan. — 8

UCUZ DERS — Bir Alman profesörü en son usullerle az bir zamanda Almanca, Fransızca ve İtalyanca lisanlarını öğretmektedir. Ücret gayet mütedildir. Bu lisanlar üzerine tercüme ve ticaret muhabereleri yapmağa vakti müsaittir. Akşam gazetesine A.B. rûmuna mektupla müracaat. —

LİSAN ÖĞRETMEKTE MUKTEDİR — Bir matmazel çocuklara fransızca ve ingilizce dersleri vermektedir. Her gün sabahları ve öğleden sonra vakti müsaittir. Akşam gazetesine (Leçons) rûmuna mektupla müracaat. — 2

TÜRK DİLİNDEN — İngilizce, fransızca, almanca, yahut doğrudan hususî derslerle öğrenilebilir. Beyoğlunda Mektep sokağında 31 No. hanede diplome bay Tingir bu dilleri metodla iyi öğretir. — 9

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden edebiyat ve felsefe ağırlığına malik ve İstanbul üniversitesinde lisan tedris eden - Fransızca ve İngilizceye vakıf - genç bir Alman profesörü (hususî veya grup halinde) Almanca dersleri vermektedir. Muhtelif ticaret şubeleri ve bakanlıkların imtihanlarına hazırlık dersleri. Esash ve en seri yeni usullerle tedris eder. Fiatlar mütedildir. «Prof. M. M.» rûmuzile (Akşam) a mektupla müracaat. — 8

ALMANCA İNGİLİZCE VE FRANZIZCA — (Bahusus ticaret şubeleri için) İstanbulun mühim resmî müesseselerinden birinde vâzifeli diplomalı bir Alman öğretmeni tarafından gayet seri ve hakiki metodlarla ders verilmektedir. Şerait rekabet kabul etmeyecek derecede müsaittir. (Akşam) da «Terakki» rûmuzuna mektupla müracaat ediniz. — 7

FRANZIZCA DERSLERİ — Kolay bir metodla çabuk ilerliyorum, talebelere her hangi derslerde yardım edebilirim. Fiatlar gayet uygun Akşamda İ. Ü. rûmuzuna müracaat. — 5

BİR ECNEBİ LİSANI BLEN — Bir kimse yeni bir ufuk açmış demektir. Yeni tedris usullerine vakıf diplomalı bir Fransız Bayandan temiz bir Fransızca öğrenmek için acele ediniz. Bir lisan bir tefevvük sebebidir. Lütfen Akşam'da D. F. B. rûmuzuna yazın. — 3

SİZ DE FRANZIZCA ÖĞRENEBİLİRSİNİZ — Asrımız «İnkansız» yenmiştir. Muhabere suretile ders alın. Bu yeni usülden hem çabuk istifade eder hem de vakit kaybetmeden hocanın ayağına gümeden temiz bir Fransızca öğrenirsiniz. **BİR LİSAN BİR DİPLOMADIR.** Hemen Akşam gazetesine M.U.F.D. rûmuzuna yazın. —

BEYOĞLUNDA — Maruf işlek bir kiraathaneye sermayeli ortak alınacaktır. Kâr maktudan da verilir. Teminatlıdır. Girmek isteyenler, Akşam gazetesine H. H. rûmuzuna mektupla müracaat etsin. —

Mektuplarınızı aldınız

Gazetemiz idaresine eliniz adres olarak gösterilmiş olan kâğıtlarımızdan

RR - AK - AV - MS - H H

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldıkları mercudur.

Zayı — Darica ilk okulundan 935 senesi aldığım şahadetnamem ile nüfus kâğıdını zayı ettim. Her ikisinin de yenisi çıkacağından zuhurunda hükmü olmadığını ilân ederim.

Darica ilk okulundan mezun 142 Ali Hüsamettin.

DOKTOR

HORHORNİ

Eminönü eczanesi yanında Her gün akşama kadar hastalarını kabul eder. Tel. 24131

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — 15/XII/936 günü pazarlıkla satın alınacağı ilân edilmiş olan 2100 kilo Dikistirinli Kolanın pazarlığı 22/XII/936 tarihine raslayan salı günü saat 11 re tehir edilmiştir.

2 — İsteklilerin şartnamesini anlamak üzere hergün pazarlık için de tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte Kabataş Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (3558)

★

1 — Cibalıde çocuk yuvası olarak kullanılacak binada yapılacak 4024 lira 90 kuruş keşif bedelli tadilat işi açık eksiltmeye konulmuştur.

II — Eksiltme 28/XII/936 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de Kabataş Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Muvakkat teminat (301,87) liradır.

IV — Şartnameler (10) kuruş mukabilinde inhisarlar inşaat şubesinden alınabilir.

V — İsteklilerin kendilerinden aranan kanunî vesika ve güvenme paralarıyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3597)

★

1 — 8/10/936 tarihinde ihalesi yapılmak üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuş olan (35022) lira (37) kuruş keşif bedelli Bitlis atölye inşaatı eksiltme günü istekli çıkamadığından yeniden pazarlık suretiyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Pazarlık 16/11/936 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 15 de Kabataş Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 2626 lira 67 kuruştur.

4 — İstekliler ihalede en az üç gün evvel inhisarlar inşaat şubesine gelerek bu gibi işleri muvaffakiyetle yaptıklarına dair resmî vesail getirdikten sonra ehliyet vesikası almalıdır.

5 — İhale evrakı 175 kuruş mukabilinde İstanbulda inhisarlar inşaat şubesinden ve Ankara, Bitlis Başmüdürlüklerinden alınabilir.

6 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3261)

★

1 — Şartnamesi mucibince 2100 kilo dikistirinli kola pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 15/XII/936 tarihine rastlayan salı günü saat 15 de Kabataş Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3181)

★

Nev'i Beherinin muham- İhale tarihi saat Şekli
men bedeli
Lira Kr.

195 takım elbise maa kasket 13 95 14/XII/936 pazartesi 14 açık eksiltme

76 Adet Palto 9 44 » » 15 pazarlık

205 Çift fotin 3 88 » » 16 »

1 — Şartname ve numuneleri mucibince yukarıda cins ve miktarı yazılı 3 kalem, malzemen elbise açık eksiltme suretile, diğerleri pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Eksiltme ve pazarlık hizalarında gösterilen gün ve saatlerde Kabataş Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatlerde kanunî vesika ve % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3144)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

1 — Alemdağında Sultan çiftlik köyü civarında vakıf ormanda mevcut damgalanacak çürümeye ve kurumaya yüz tutmuş ağaçlardan yapılmak üzere 795,191 metro mikâbı gayri mamul meşe kerestesile 28627 kantar odun kapalı zarf usulile arttırmaya konulmuştur.

2 — Gayri mamul kerestenin beher metro mikâbına «8» lira ve odunun beher kantarına 20 kuruş kıymet tahmin edilmiştir.

3 — Artılması 30/12/936 çarşamba günü saat on beşte Kadıköyünde Vakıflar müdürlüğünde yapılacaktır.

4 — Arttırmaya gelecekler 907 liralık muvakkat teminat verecektir.

5 — Bu arttırmaya aid şartnameyi istekliler Evkaf Müdüriyetine müracaatla alırlar.

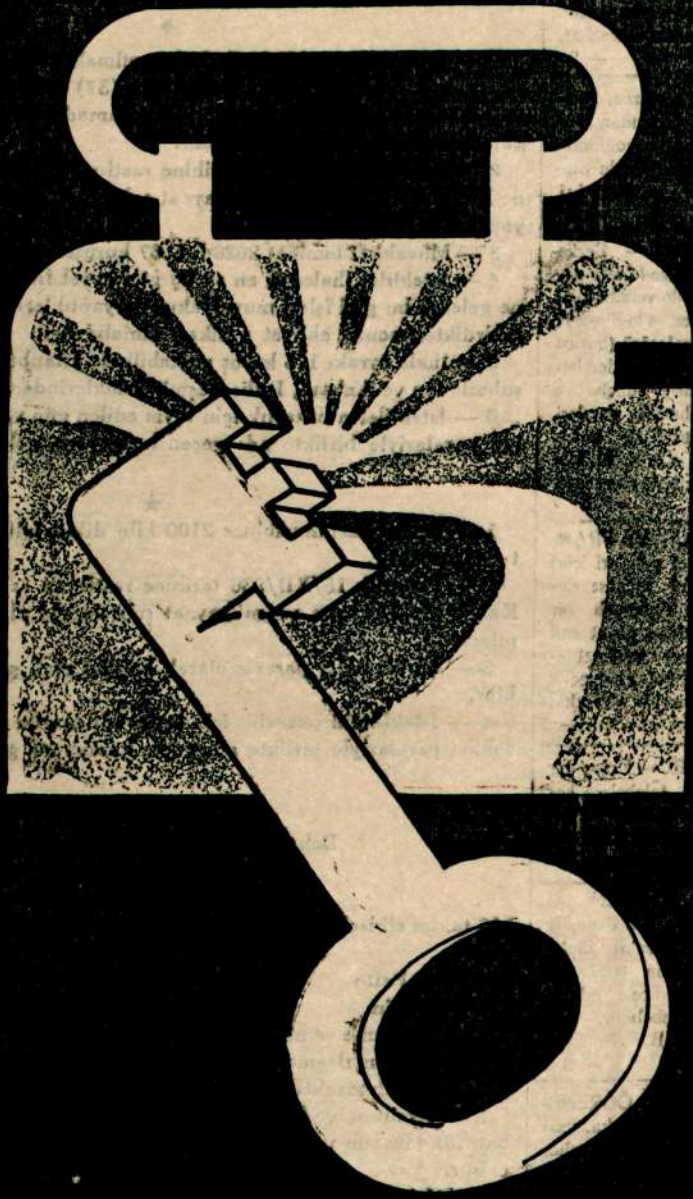
6 — Bu arttırmaya iştirak edecekler kereste ve odun ticaretile işgal ettiğine dair Ticaret odasından alacakları vesikayı dış zarfla koyacaktır.

7 — Teklif mektupları üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Kadıköy Vakıflar Müdüriyetindeki arttırma komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lazımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (3464)

I. KARON, BEYOĞLU, TUNELMEYDANI

Kültür Bakanlığı tarafından kabul edilen okul kitapları satılır.

TASARRUF REFAH YOLUNUN ANAHTARIDIR

12 - 18 Birinci Kânun Ulusal Tasarruf haftasıdır. Kumbaralar 19 Birinci Kânun Cumartesi gününe kadar Bankalarımıza getirilerek açtırılacaktır. Biriken para tasarrufa olan bağlılığı göstereceğinden bu hafta içinde mümkün olduğu kadar para biriktirmek her Türk için Ulusal bir borçtur.

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

LUMA

EN AZ CERYAN SARFEDER
EN BOL IŞIK VERİR
EN AZ 1500 SAAT DAYANIR

BU ÜSTÜNLÜKLER YALNIZ LUMA YA AİTTİR
LUMA DAN BAŞKA AMPUL KULLANMAYINIZ.

ELEKTRON MÜESSESATI

GALATA VOYVODA CADDESİ No. 58-60-62

TELEGRAF ELEKTRON
TELEFON 41460
POSTA KUTUSU 1144

Gripten korununuz!

Mühim hastalıklar Gripe başlar. Çünkü:

Pastil Antiseptik Kanzuk

Teneffüs yolu ile geçen hastalıklardan korur. Grip, nezle ve öksürüğü önler. Teneffüsü kolaylaştırır ve temizler.

KANZUK PASTİLLERİ yolculukta, kalabalık ve tozlu muhitlerde kışın kapalı yerlerde bulunmaktan mütevellid bulaşık hastalıkların önüne geçer. Ses kısıklıklarında ve boğaz hastalıklarında pek faydalı ve katı tesirlidir. Her eczanede bulunur.

DEPOSU: İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ. BEYOĞLU - İSTANBUL.

HOLANTSE BANK-UNIN

KARAKÖY PALAS
ALALEMCI HAN

CARİ HESAPLAR

* TİCARİ KREDİLER

* İHRACAT İTHALÂT

* FİNANSMAN

* VADELİ MEVDUAT

* EŞHAKKATTAHVİLÂT

* MUHAFAZA ve İDARE

* KİRALIK KASALAR

Vakıf Paralar Müdürlüğünden:

Vakıf Paralar İdaresi bu kerre yeni esaslara göre tanzim kılınmış olan talimatnamesile ikraz işlerini tevzi ederek kâgir binalarla henüz inşaatı bitmemiş emlak ve kıymetli arsalarla kısa ve uzun vadelerle ehven ve müsait şartlarla ödünç para vermeğe başladığını sayın müşterilerine ilân eder.

Adres:

Bahçekapi - Dördüncü Vakıf Han, Zemin kat, Cadde No. 70 «Telefon No. 51» «23654» (3556)

PERTEV DİŞ MACUNU

Diş hastalıklarının
en büyük
düşmanıdır.

C.N.

Devlet Demiryolları ve Limanları umumî idaresinden:

Adapazar - Haydarpaşa arasında her gün işlemekte olan 9 No. lu yolcu trenimiz 15/12/936 tarihinden itibaren kaldırılmış ve bunun yerine Adapazarından saat «6,15» de hareket ile Haydarpaşaya saat «10,50» de muvasalat edecek 1009 No. tahtında bir tren her gün işlemek üzere sefere konulmuştur. Muhterem halkın malûmatı olmak üzere ilân olunur. (3577)

Deniz yolları İŞLETMESİ

Acenteleri: — Karaköy - Köprübaşı
Tel. 42862 — Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel: 22740

Mersin Salı postası

Yalnız bu haftaya mahsus olmak üzere 15 Birincikânun SALI günü Mersin postası yapılacaktır. (3609)

Beyoğlu Dördüncü sulh hukuk hâkimliğinden: Terekese mahkemesi el konulan ölü Lâle uhdesinde bulunan, aşağıda gösterilen gayri menkuller açık artırma suretilerle 18/1/937 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 te satılacaktır. 1 - Galata Arapcamı M. Sarıyebek S. 18/20 No. lu evin kıymeti 950 liradır. Tafsilat: Sarıyebek sokağındaki evin sokağa 18 ve 20 No. altında ikisi evden ve 22 No. altında biri bahçeden olmak üzere üç kapı açılmıştır. 18 No. dan doğrudan doğruya zemin katında kırık malta taşları döşenmiş bir taşıla girilir. Solda iç içe iki oda vardır ki sokağa da bir kapısı vardır. Bahçe cihetinde içinde bir helâsi bulunan bir mutfak vardır. Mutfaktan bir kapı ile bahçeye çıkılır. Taşıktan bir tahta merdivenle birinci kata sofaya çıkılır. Sokak cihetinde yanyana iki oda ve sofada bir dolap mahalli vardır. Sofadan mutfak üstü çinko ile örtülü bir tarasaya çıkılır ve bundan ayrıca açıkta bir tahta merdivenle küçük bir odaya çıkılır. 2 - Aynı mahalde Abdüssalâddin sokak 13 No. lu ev kıymeti: 400 liradır. Tafsilat: Abdüssalâddin sokağındaki yeni 13 No. lu eve sokaktan doğrudan doğruya zemini çimento bir taşıla girilerek bir kattır. Burası aynı zamanda mutfak olarak kullanılır. Ocağı vardır. Mutfaktan tahta bir merdivenle birinci kata sofaya çıkılır. Sokak cihetindeki yanyana bir oda ile bir helâsi vardır. Ahşap bir merdivenle üst kata keza sofaya çıkılır. Sokak cihetinde bir oda vardır. 3 - Aynı mahalde Abdüssalâddin çıkamaz 2 No. lu baraka kıymeti 150 liradır. Tafsilat: Abdüssalâddin çıkamaz 2 No. lu ev baraka tek bir odalı ahşap bir evdir. Sokak kapısından bir aralıla ve oradan doğruca odaya girilir. 4 - Odalar çıkamaz 4 No. lu ev kıymeti 500 liradır. Tafsilat: Arapcamı Odalar çıkamaz 4 No. lu ahşap ev sokak kapısından doğrudan doğruya Malta taşıyla döşenmiş bir taşıla girilir. Solda tahta bir merdivenle önu sofa olmak üzere sokak cihetinde bir odaya çıkılır. Bu odanın altında kapısı taşıla açılan bir odunluk vardır. Arka cihetinde bir mutfak vardır. Taşıktan tahta bir merdivenle bir kata çıkılır. Ortası sofa sokak cihetinde yanyana bir oda ile bir helâ ve arka cihette keza bir ufak oda vardır. Dellaliye resmi ve ihale pulu müşterisine aittir. Arttırmaya girmek için % 7,5 pey akçesi yatırmak lazımdır. Satış bedeli kıymeti muhammeninin % 75 ni bulduğu takdirde ihale edileceği ve isteklilerin ve fazla malumat almak isteyenlerin Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesine baş vurmaları ilân olunur. M. 931

BEYOĞLU BEŞİNCİ NOTERLİĞİNE

Zirde vazulimza bizler Beyoğlu beşinci noterliğince resen tanzim ve tasdik kılınan 12 Kâ. evvel 936 tarih ve 20593/1026 numaralı mukavelename mucibince mal ayrılığı hükmünü kabul etmiş olduğumuzdan keyfiyetin ilânını talep ederiz.

İstanbulda Nişantaşında Güzelbahçe sokağında 15 numaralı evde mukimler Mehmed Tevfik Özgörktüğü ve Yohanna Özgörktüğü dairede saklı nüshaya muteallik olan bu ilân name berayi neşir ve ilân Akşam gazetesine irsal kılındı.

Akay İşletmesi Direktörlüğünden :

Şeker Bayramına tesadüf eden birinci kânunun 15, 16, 17 ci salı, çarşamba ve perşembe günleri Haydarpaşa - Kadıköy - Adalar - Anadolu - Yalova hatlarında pazar tarifi tatbik olunacaktır. (3584)

Çağlayan'da

Bayram münasebetile fevkalâde program

Memleketin en kıymetli musiki sanatkarları bir arada:

Bestekâr Tanburi SELÂHADDİN || Solist MUALLÂ

Ayrıca: Sureti hususiyede getirtilen muganniye ve rakkaseler :

BAHİYYE ÂMİR || MELİHA SELÂME

seanslarına başlayacaklardır.

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

Vizenin 80,000 kilo sığır eti. İhalesi kapalı zarfla yapılacaktır. Muhammen bedeli 21,600 liradır. İlk teminatı 1620 liradır. İhalesi 15/ Birincikânun/936 salı günü saat 15 de Vizede yapılacaktır. Şartname arzu edenlere hergün Vize satılma komisyonda gösterilir. (502) (3216)

★

Ankara Garnizonu kıtaat ve müessesatı için 16000 kilo sadeyağının 29/12/936 salı günü saat 15 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Sadeyağının tutarı 16000 lira olup ilk teminatı 1200 liradır. Şartnamesi hergün eksiltmenin yapılacağı Ankara Levazım Amirliği satılma komisyonda parasız görür. İsteklilerin kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesika ve teminat makbuzlarını havi zarflarını belli gün ve saatten bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. (526) (3585)

İstanbul komutanlığı Satılma Komisyonu İlânları

Maltepe Piyade atış okulunun noksan olan elektrik tesisatı açık eksiltme ile ihalesi 21/12/936 pazartesi günü saat 15 de yapılacaktır. Muhammen keşif bedeli 234 lira 26 kuruştur. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyondumuzda görülebilir. İsteklilerin 18 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile ve komutanlık inşaat şubesinden münakasa gününden evvel alacakları vesika ile beraber belli gün ve saatte Fındıklıda komutanlık satılma komisyona gelmeleri. (3368)

★

Üsküdar Askerlik şubesinin tamiri açık eksiltme ile ihalesi 21/12/936 pazartesi günü saat 14 de yapılacaktır. Muhammen keşif bedeli 354 lira 48 kuruştur. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyondumuzda görülebilir. İsteklilerin 27 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile ve komutanlık inşaat şubesinden münakasa gününden evvel alınacak vesika ile beraber vakti muayyeninde Fındıklıda komutanlık satılma komisyona gelmeleri. (3369)

★

Selimiye kışlasının tamirati açık eksiltme ile 21/12/936 pazartesi günü saat 14,50 de ihalesi yapılacaktır. Muhammen keşif bedeli 3000 liradır. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyondumuzda görülebilir. İsteklilerin 225 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile ve komutanlık inşaat şubesinden münakasa gününden evvel alacakları vesikalarla beraber vakti muayyeninde Fındıklıda komutanlık satılma komisyona gelmeleri. (3370)

Bayram Şekeri 80 Kr.

Şeker, Şekerleme ve Lokumları dünyaya nam veren

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Ticarethaneleri

Merkezi: Bahçekapı, İstanbul

Şubeleri: Beyoğlu, Pangaltı, Karaköy, Kadıköy, Ankara
Pazar günü açıktır.

BU BAYRAM

Hakikî Fransız

ŞAMPANYALARI

İle neşenizi bir kat daha arttırabilirsiniz!

Inhisar mağazalarında

Perakende şişesi 5 Lira

HEIDSIECK ET Co. MONOPOLE
markasını arayınız.

İstanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D.No.	Semt ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisyeye göre muhammen K.
95	Kartal	Meşeli Ayazma mevkii	1	3674,50 metre tarla	230 A. arttırma
101	"	Çavuşoğlu deresi mevkii	4	5512 metre tarla	240 "
102	"	Kesinoğlu kuyusu mevkii	6	9187 " "	300 "
1208	Feriköy	E. Ermeni kilisesi Y. Şahadet	Y. 28	95 metre arsanın 9/16 his.	120 "
2263	Eğrikapı Avcıbey	E. Kutucu Y. Futacı	20	63 metre arsa	70 "
2282	"	"	23	49,50 metre arsa	50 "
2608	Edirnekapi hacı Muhiittin	Kürkçü	E. 6 Y. 8	85 metre arsa	170 "
3745	Üsküdar İhsaniye	Harem iskelesi	24	118,25 metre arsa	360 "
3745	"	"	22	124 metre arsa	380 "
3771	Kandilli Yenimahalle	Kilise	E. 61/63 Y. 37-39	Arsanın 1/2 his.	30 "
4092	Kumkapı Çadırcı Ahmet çelebi	Gedikpaşa cad.	E. 66-68 Y. 86-88	Altında ütü fabrikasını havi bahçeli kârgir hanenin 120128/414720 his.	1800 K. zarf
4523	Yeniköy	Çifte kasap	E. ve Y. 6	Arsanın 1/2 his.	30 A. arttırma
4626	Aksaray Kâtip Kasım	E. Orta Y. Çorabıbaşı	E. 10 Y. 24	Arsa	80 "
8378	Heybeliada	E. Değirmen Y. Dibektaş	E. 8	Ahşap hanenin 4/5 his.	200 "
8404	Heybeliada Yalı	E. Berberoğlu Y. İşgüzar	E. 3 Y. 11	Kârgir dükkânın 6/24 his.	420 "

Yukarıda evsafa yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 28/12/936 tarihine düşen Pazartesi günü saat 14 dedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiledir.

Ankara Valiliğinden:

Keşif bedeli 27150 lira tutan Çubuk Baraj yolunun mebedinden 6 ın ci kilometreye kadar kısım banketlerinin parke taşlarla kaplanması işi 4/1/937 pazartesi günü saat 15 de Ankara Nafia müdürlüğü eksiltme komisyonu odasında ihalesi yapılmak üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

Muvakkat teminatı 2036 lira 25 kuruştur.

Eksiltme şartname ve teferüatı Ankara Nafia müdürlüğünden 125 kuruş mukabilinde verilecektir.

İsteklilerin teklif mektupları ve ticaret odası vesikası ve muvakkat teminatları ve Nafia vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası ile birlikte 4/1/937 pazartesi günü saat 14 de kadar eksiltme komisyonu reisliğine müracaatları lazımdır. (2055) (3580)

SATILIK

Yumurta Talaşı Makinesi

Bir aded yumurta ambalajı imaline mahsus talaş makinesi ve balya presi satılıktır. İzahat almak ve görmek isteyenlerin Adapazarı Türk Ticaret Bankası Fabrikalar Müdürlüğüne müracaat etmeleri.

İktisat Vekâleti İç Ticaret

Umum Müdürlüğünden:

30 İkinci Teğrin 1330 tarihli kanun hükümleri dairesinde iş yapmağa izni bulunan ecnebi Şirketlerden (Er Frans Air France) Anonim Şirketi bu defa müracaatla Şirketin Türkiye'deki faaliyetine nihayet verildiğini bildirmiştir. Bu şirketle alâkası olanların İstanbul'da Yeşilköy Uçak İstasyonunda kâin Şirket merkezi ne ve icabında İktisat Vekâletine müracaat etmeleri ilân olunur.

KANZUK Saç eksiri

COMOGENE

Saçların köklerini kuvvetlendirir. Dökülmesine mani olur. Kepekleri izale eder. Neşvünümünü kolaylaştırarak hayat kabiliyetini artırır. Lâtif rayihalı bir saç eksiridir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

BEYOĞLU - İSTANBUL

DUYDUK DUYMADIK DEMİYİN YENİ RCA PİYASAYA ÇIKTI

İHA
MULUŞI
İSTANBUL

KISA - ORTA - UZUN dalgalı neşriyatı iki misil daha pahalı radyolar kadar temiz ve berrak olan yeni R.C.A. radyosunun 5 T. 4 modeli geldi. Yalnız 160 liraya satılan bu radyoyu ayda 12 lira vermek suretile derhal evinize göndertiniz.

O.T.T.A.Ş.

Beyoğlu, İstiklâl caddesi

BOURLA BİRADERLER ve Ş.Şİ

İSTANBUL

ANKARA

İZMİR

POKER

Tıraş bıçağı yerine başka bir bıçak verilerse aldanmayınız.

İsrarla **POKER PLAY** Tıraş bıçaklarını isteyiniz.

BAYRAM münasebetile

Hazırladığımız erkek ve çocuklara mahsus

ELBİSELER, PALTOLAR, GÖMLEKLER, KRAVATLAR
PIJAMALAR, ÇORAPLAR, ŞAPKALAR, EL ÇANTALARI,
FANLALAR, TRİKOTAJ EŞYASI ve sairinin en zengin ve müntehab çeşitlerini pek elverişli flatlarla muhterem müşterilerimize takdim etmekteyiz.

MAYER

Beyoğlu İstiklâl caddesi

MAYER

Istanbul Burosı Başkanlığından :

Dahili nizamnamemizin 12 nci maddesine göre Baro heyeti umumiyesi 26 kânunuevvel 936 Cumartesi günü İstanbul Ağırceza mahkemesi salonunda saat 15 de toplanacağından meslektaşların heyeti umumiyede hazır bulunmaları rica olunur. ...

Baro başkanı Hasan Hayri Tan

1 — 1936 yılı idare raporu.

2 — 1937 bütçesinin tasdiki.

Ruzname:

3 — Avukatlık kanunu lâihası hakkında izahat.

Gümrük Muhafaza Tamirat

Atelyesi Müdürlüğünden:

Atelyemiz için altmışar lira ücretli bir dökümcü ile bir borucuya ihtiyac vardır. İsteklilerin Müdüriyete müracaatları. (3496)

SIHHATİNİZİ
KORUYUNUZ

KANZUK MEYVA TUZU

Kanzuk meyva tuzu en hoş meyva usareleriyle hazırlanmıştır. Hazmı kolaylaştırır. İnkıbazı izale eder. Kanı temizliyerek vücuda tazelik ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Üsküdar hukuk hâkimliğinden: Kartalda Soğanlı caddesinde Başkan sokakında 6 No. lu hanede sakin Hikmet vekili avukat İsmail Hakkı tarafından Pendikte Arabacılar sokakında Yanyalı Halimenin evinde sakin Hami aleyhine açılan boşanma davasının icra kılınan tahkikat ve muhakemesi sonunda mahkemece medenî kanunun 131 ve 134 üncü ve 138 inci maddelerine tevfi kanun tarafeynin boşanmalarına 5/11/936 tarihinde karar verilmiş olup müddeaaaleyhin ikâmatgâhının meçhuliyeti hasebile bu bapta ilân sureti mahkeme divanhane sine asıldığı gibi keyfiyet tebliğ makamına kaim olmak üzere ayrıca gazete ile de ilân olunur. (2896)

Dr. FAHRI CELÂL

Sinir hastalıkları ve kekeleme tedavisi hergün üçten sonra Çarşoğlu, Halk Fırkası karşısı, Zorlu apartman No. 2 Tel. 20785

GOMENTAL

Nezle ilâci

Nezleyi Gripi

derhal geçirir.

Her eczaneden arayınız.

Venüs

RİMELİ

RUJU

Rimellerin en iyisidir-
VENUS rimeli ile tuvelet gören kirpikler çok cazibeli olur
Yayılmaz ve yakmaz 75 kuruştur.

Dudaklara en çok yaraşan ve cazip renklerle kullananları hayrete düşüren çok sabit
VENUS rujları 35 60 - 80 kuruştur.

Deposu : Evliya zade Nureddin ecza alât ve irtiyat deposu İstanbul, Bahçekapı

Bayan **SAFİYE**

Her akşam : Taksim Âbide karşısında

Kışlık **BELVÜ SALONUNDA**

Her Pazar saat 13 te danslı matine